

ירושלים, כ"א באيار תשפ"ב

22 במאי, 2022

חו"ר מס' ח – 06 - 2709

לכבוד

התאגידים הבנקאים וחברות כרטיסי אשראי

הندון: עדכון הוראה 203 – מדידה והלימות הון – הגישה הסטנדרטית – סיכון אשראי

1. בתקופה האחרונה נמשך הגדיל בסיכון האשראי הגלום בענף הבינוי והנדל"ן, אשר מתבטא, בין היתר, בגידול מואץ של יתרות האשראי לענף, וכן גידול בתיאבון הסיכון ובהקלות בתנאי החיותם לענף בחלוקת מתאגידים הבנקאים.
2. לנוכח זאת, ובמהשך לצדים קודמים שנקטו בהקשר זה על ידי הפיקוח על הבנקים, ובמטרה לחזק את עמידות המערכת הבנקאית מפני סיכוןים אלו, עלה הצורך במתן ביטוי לגידול הסיכון באמצעות עדכון משקל היסיכון בהוראה.
3. לאחר התיעצות עם הוועדה המיעצת ובאישור הנגיד, תיקנתי את הוראות ניהול נקי תקין .203

עיקרי העדכון

4. סעיף 79:

רשימת החובות המשוקלים לסיכון ב-150% נוספו הלוואות המיעדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בניה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לבניה אופק תכוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד ולמעט הלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לוויה שאין מושוג בענף הבינוי והndl"ן על פי המיוני הענפי בהוראת דיווח לפיקוח 831 – "סיכון האשראי הכלול לפי ענפי משק".

דברי הסבר

הפיקוח על הבנקים רואה במימון רכישת קרקע בשיעור העולה על 80% אשראי בסיכון מוגבר ומשקל היסיכון עודכן בהתאם.

תחילה

5. התקון להוראה כאמור זה יכנס לתוקף לגבי הדוחות הכספיים מיום 30 ביוני 2022 ואילך (להלן – **יום התחילה**) ; ואולם, תאגיד בנקאי רשאי לפרוס את השפעת השינוי במשקל היסיכון על יחס הלימוט ההון בגין מלאי הלוואות הקיימים אצלו ביום התחילה, בשיעורים רביעוניים קבועים עד ליום 30 ביוני 2023.

עדכון הקובץ

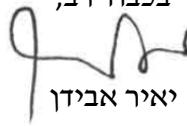
בנק ירושלים BANK OF ISRAEL

הפיקוח על הבנקים

6. מצ"ב דפי עדכון לקובץ ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

להוציא עמוד	להכניס עמוד
(5/22) [14] 203-1-86	(4/22) [13] 203-1-85

בכבוד רב,

יאיר אבידן

המפקח על הבנקים

הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי**תובן העניינים**

<u>עמוד</u>	<u>נושא</u>
203-2	מבוא
203-3	חוויות בודדים
203-14	דירוג אשראי חיצוני
203-20	הגישה הסטנדרטית - הפחחת סיכון אשראי
	נספחים:
203-42	א' יישום תהליך המיפוי
203-47	ב' טיפול בדרישות הון לעסקאות שכשלו ועסקאות שאינן DvP (מסירה נגד תשלום)
203-50	ג' טיפול בסיכון אשראי של צד נגיד ובקיזוז בין מוצרים שונים
203-79	ד' דוגמאות לחישוב ההשפעה של הפחחת סיכון אשראי לפי נוסחת המפתח
203-84	ה' סקירת השיטות לטיפול בהון במקרים של עסקאות המובטחות על ידי ביטחון פיננסי לפי הגישה הסטנדרטית

מבוא

.50. הפיקוח על הבנקים מתייר לתאגידים בנקאים את הבחירה בין שתי שיטות מקיימות לחישוב ההון הנדרש להם בגין סיכון אשראי. חלופה אחת, הגישה הסטנדרטית, תהיה למדוד סיכון אשראי באופן סטנדרטי, הנתמך על ידי דירוגי אשראי (credit assessments) ¹⁴.

.51. השיטה החלופית, הגישה המבוססת על דירוגים פנימיים (Internal Rating-Based Approach) הנקראת בתקין המופיע לאישור מפורש של המפקח, תתייר לתאגידים בנקאים להשתמש במערכות הדירוג הפנימיות שלהם לסיכון אשראי. גישה זו מוסדרת בהוראה ניהול בנקאי תקין מס' 204.

.52. בהוראה מפורטים תיקונים להמלצות ועדת באזל מס' 1988 לשקלול סיכון חשיפות בתיק הבנקאי. חשיפות, שלגביהם אין התייחסות מפורשת בהוראה, יטופלו כפי שטופלו עד כה; חשיפות הנוגעות לאיוח נדונות בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 205. בנוסף, שווה ערך אשראי של עסקאות ממון נייע - SFT¹⁵ (Securities Financing Transactions) ונגורי OTC (נגורים מעבר לדלק), החושפים תאגיד בנקאי לסיכון אשראי של צד נגיד¹⁶, יחוسب לפי הכללים שנקבעו בספח ג'. בקביעת משקל היסיכון בגישה הסטנדרטית, תאגידים בנקאים יכולים לעשות שימוש בדירוגי אשראי של חברות דירוג אשראי חיצוניים, שכシリותן לצורך מטרות הון הוכרה על ידי המפקח בהתאם לקריטריונים המוגדרים בסעיפים 90 ו- 91. שקלול היסיכון בחשיפות יהיה נטו, לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות¹⁸.

¹⁴ סימוני הדירוגים עקבים לשיטה שבה עושה שימוש חברת Standard & Poor's. השימוש בדירוגי אשראי של Standard & Poor's הוא לצורך דוגמה בלבד. ניתן לעשות שימוש באותה מידת בדירוגים חיצוניים של חברות דירוג אחרות.

¹⁵ SFT הן עסקאות כגון: הסכמי רכש חזרה, הסכמי מכרז, עסקאות שאילה והשלמת ניירות ערך, ועסקאות הלואות מרוחה (margin), שהן ערך העסקאות תלויים בשוק והעסקאות כפפות לעתים להסכם מרוחה (margin).

¹⁶ סיכון האשראי של הצד הנגיד מוגדר כסיכון שהצד הנגיד עסקה ייקלע לכשל (default) לפניה הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים של העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם עסקה או לתיק של עסקאות עם הצד הנגיד יש ערך כלכלי חיובי בעת כשל. שלא כבחשיפת חברת סיכון אשראי באמצעות הלואה, שבה החשיפה לסיכון אשראי היא חד צדדי ורק התאגיד הבנקאי המלווה חסרף לסיכון בשל הפסד, סיכון האשראי של הצד הנגיד יוצר סיכון הפסד דו-צדדי: ערך השקעה של העסקה יכול להיות חיובי או שלילי לכל צד נגיד עסקה. ערך השוק אינו וודאי ועלול להשנות לאורך זמן עם תזוזות גורמי השוק הבסיסיים.

¹⁷ בספח ג' מתבסס על הטיפול בסיכון אשראי של הצד הנגיד שנקבע בחלק 1 של מסמך שפרסמה ועדת באזל - "виישום באזל II לפעילויות מסחר והטיפול בהשעות כשל כפול" (יולי 2005) (The Application of Basel II to Trading Activities and the Treatment of Double Default Effects).

¹⁸ בטל.

א. חובות בודדים (Individual claims)**1. חובות של ריבונות (sovereigns)**

53. שכלל הסיכון של חובות של ריבונות, הבנים המרכזים שלחן ורשות מוניטרית ארצית יהיה כמפורט להלן:

ديرוג אשראי	משקל הסיכון	סיכון % על חסיפות אלו :				
לא דירוג	מתחת - B	B BB+	BBB עד - B	BBB+ BBB+	A- עד A+	AA עד AAA
100%	150%	100%	50%	20%	0%	

54. ניתן להחיל משקל סיכון 0% לחסיפות של תאגידים בנקאים למשלת ישראל ولבנק ישראלי, הנקבות בש"ח ושמומנו¹⁹ בש"ח²⁰.
לענין זה, ייחסבו סוג החסיפות הבאות כחסיפות הנקבות במטבע ישראלי, ונitin להחיל משקל סיכון 0% על חסיפות אלו:

* חסיפות הצמודות למטי"ח;

* חסיפות הנקבות במטי"ח, שלמדינה קיימת אפשרות לסלק אותן בש"ח אם היא מתנסה בגין מטי"ח, ובבלב שער ההמרה לש"ח יהיה שער שוטף (שאפשר לתאגיד הבנקאי להמיר את הסכום השקלי שקיבל למטי"ח בסכום שהמדינה צריכה היה לפניו).
כאשר רשות פיקוח במדינה אחרת קבעה משקל סיכון נמוך יותר מהמפורט בטבלה לעיל, לחסיפות של הריבונות באותה המדינה, ניתן להחיל אותו משקל סיכון לשקלול החסיפות במטבע המקומי, לריבונות זו (או לבנק המרכזי או לרשות המוניטרית הארצית) שמומנו במטבע זה, ובבלב שהמדינה חברה ב- OECD ומדורגת בדירוג - A או דירוג עדיף מזה.

55. לצורך קביעת משקלי הסיכון של חובות של ריבונות אשר אין מדורגות על ידי חברת דירוג אשראי חיונית כשרה, ניתן לעשות שימוש בדירוג סיכון המדינה שנקבע על ידי סוכניות אשראי ליצוא (ECA - Export Credit Agencies). כדי להיות ECA כשרה חייבת סוכנות האשראי לפרסם את סולם הדירוגים שלו ולהתחייב לשיטה המוסכמת על ידי ה- OECD. במקרה האמור התאגיד הבנקאי ישמש בדירוג סיכון מקובל על סוכניות אשראי ליצוא המשותפות ב"הסדר תמייה רשמית לאשראי יצוא"²¹ (Arrangement on Officially Supported Export Credit). השיטה המוסכמת של ה- OECD קבעה שמונה קטגוריות של דירוג סיכון הקשורות לפרמיית ביטוח ייצוא מזענית. דירוגי סיכון אלה של סוכניות אשראי ליצוא (ECA), יהיו תואמים לקטגוריות של סיכון אשראי המפורט להלן.

משקל הסיכון	ECA	0-1	2	3	6-4	7
150%	0%	20%	50%	100%	150%	

19. כלומר: שכגד חובות אלה של הריבונות יש לתאגידים הבנקאים התחייבויות מתאימות הנקבות במטבע המקומי.
20. משקלי סיכון נומיים אלו ניתן לישם בהרחבה גם לשקלול הסיכון של بطוחנות וערביות. ראה סעיפים ד.3.ו-D.5.ל להלן.
21. דירוג המוסכם המיוחס לנבי כל מדינה זמין באתר של ה- OECD (<http://www.oecd.org>).

.56. חובות של הבנק הבינלאומי לטיולין (BIS), קרן המטבע הבינלאומית, הבנק האירופי המרכזי, מנגנון היציבות הפיננסית האירופית (ESM), הקרן האירופית לייצוב פיננסי (EFSF) והקהילה האירופאית יכולים לקבל משקל סיכון %0.

2. חובות של ישות סקטור ציבורי - PSE - (Public Sector Entities) שאינם ממשלה מרכזית

.57. "ישויות סקטור ציבורי" יכללו את הגופים הבאים :

- (א) ממשלה אזוריות ורשויות מקומיות ;
- (ב) ישויות בבעלות ממשלה מלאה, שאינן מתחרות בסקטור הפרט;
- (ג) ישויות סקטור ציבורי על פי קביעת רשות הפיקוח המקומית במדינות OECD, המדורגות בדרוג - A או בדרוג עדיף מזה ;
- (ד) "ישראל" - החברה הישראלית לביטוח יצוא בע"מ.
- (ה) ישויות נוספות כפי שקבע המפקח על הבנקים.

חובות של ישות סקטור ציבורי (PSEs) מקומיות יקבלו משקל סיכון, בהתאם לחובות של בנקים, כאמור בסעיפים 60 עד 22⁶⁴, מוביל להחיל את הטיפול המועדף בחובות בזמן קצר. עם זאת, חובות של ישות סקטור ציבורי מקומיות, אשר חוב כלשהו שלחן לתאגידי הבנקאי מסוווג על ידי התאגידי הבנקאי כ"סיכון אשראי מסחרי עיתתי" כהגדרתו בחוראות הדיווח לציבור בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי", יקבלו משקל סיכון בהתאם לחובות של תאגידים, כאמור בסעיפים 66 עד 67, או להלוואות בפיגור, כאמור בסעיף 75, לפי העניין.

משקל הסיכון שיוחל על חשיפות ל"ישראל" - החברה הישראלית לביטוח יצוא בע"מ" יהיה זהה למשקל הסיכון המוחל על חשיפות לממשלה ישראל.

.58. ניתן ליחס משקל סיכון לחובות של ישות סקטור ציבורי (PSEs) במדינות אחרות בהתאם להנחיות הרשות המפקחת באותה מדינה, ובלבך שהמדינה חברה ב- OECD ומדורגת בדרוג - A או בדרוג עדיף מזה²³.

משקל הסיכון שיוחל על ישות סקטור ציבורי באותה זרחה, לא יהיה נמוך ממשקל הסיכון הנגורם מדרוג האשראי החיצוני של אותה המדינה.

3. חובות של בנקים רב-צדדים לפיתוח - MDBs (multilateral development banks)

.59. בכלל, משקלי הסיכון שיושמו לחובות של בנקים רב-צדדים לפיתוח (MDBs) יהיו מבוססים על דירוג אשראי חיצוני, בהתאם למיפוי הבא :

דרוג אשראי	משקל סיכון	לא דירוג	פחות מ- B	BB+ עד BB-	A+ עד עד AA	AAA
50%	150%	100%	50%	20%		

משקל סיוכן 50% יכול על חובות של בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBs) בעלי דרג גובה, המקיימים את הקритריונים המפורטים להן²⁴. הקритריונים לכשירות לשקלול סיוכן של 50% הם:

- * דירוגי איכות גבוהים מאוד כמנפיקים לטוח אורך, כלומר רוב הדירוגים החיצוניים של הבנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBs) חייבים להיות AAA ;
- * חלק משמעותי של מחזיקי המניות הון ריבוניות שהן דירוג מנפיק אשראי אורך טוח של AA או גובה יותר, או רוב המקורות שגיסו בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBs) הם בצורה של הון מנויות נפרע, עם רמה נמוכה של מינוף או לפחות כל מינוף ;
- * תמיכה חזקה של מחזיקי מנויות מקבלת ביתוי: בסכום ההון שנפרע על ידם ; בסכום הנוסף של ההון שלבנקים אלו יש זכות לגיס (right to call) כדי לפרק את ההתחייבויות שלהם במידת הצורך ; ובהשעות מתמשכות בהון ושבודים חדשים מבצעי מנויות שהם ריבונות ;
- * רמה הולמת של הון ונזילות (נדרשת גישה הבוחנת כל מקרה לגופו כדי להעריך אם ההון והנזילות של כל בנק רב צדדי לפיתוח (MDB) הם ברמה הולמת) ; וכן
- * חקיקה מחמירה שלדרישות להעמדת הלוואות ומדיניות פיננסית שמרנית, אשר יכללו בין היתר התנאים: תהליך אישור מובנה, הערכה פנימית של נאותות האשראי ומגבליות על סיוכן ריכוזיות (לפי מדינה, מגזר, חסיפה בודדת וסוגי אשראי), אישור חשיפות גדולות על ידי הדיקטוריון או אחת מועדותיו, לוחות סילוקין קבועים, ניטור אפקטיבי של שימוש בתקנים (proceeds), תהליכי בדיקת מצב, והערכת קפדיים (rigorous) של סיוכן ושל ההפרשנות לרזרבות להפסדי אשראי.

²⁴ חיים בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBs) החוללו של 0% הם: קבוצת הבנק העולמי (World Bank Group) הכוללת את הבנק הבינלאומי לשיקום ופיתוח (IBRD) והחברה הבינלאומית (International Bank for Reconstruction and Development (IBRD)), הבנק לפיתוח אסיה (Asian Development Bank (ADB)), הבנק לפיתוח אפריקה (African Development Bank (AfDB)), הבנק האירופי לשיקום ופיתוח (European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)), הבנק הבני-אמריקאי לפיתוח (Inter-American Development Bank (IADB)), קרן ההשקעות האירופית (European Investment Fund (EIF)), בנק ההשקעות הנורדי (European Investment Bank (EIB)), הבנק לפיתוח הארכיביים (Caribbean Development Bank (CDB)), הבנק לפיתוח של מועצת אירופה (Nordic Investment Bank (NIB)), הבנק לפיתוח הקרים (Council of Europe Development Bank (CEDB)) והsociedades הרוב צדדיות להבטחת השקעות (Guarantee Agency (MIGA)).

4. חובות של בנקים (*banks*)

"בנק" – תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981, וכן מוסד בנקאי שהתאגד מחוץ לישראל ומוגדר כבנק על ידי רשות הפיקוח במדינה בה הוא מאוגד.

משקל הסיכון של חסיפה בגין אגרת חוב שהנפיק תאגיד עוזר ("חברת הנפקה") יהיה כמפורט בסעיף 99 להלן.

"חברת כרטיסי אשראי" – חברת שהיא סולק כהגדרתו בסעיף 36 ט בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981, המנפקה כרטיסי חיוב, כמשמעותו מושגים אלו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986.

משקל הסיכון לחובות של בנקים המאוגדים במדינה מסויימת ושל חברת כרטיסי אשראי יהיה נחות בדרגה אחת משקל הסיכון הנגזר מדיורוג אותה מדינה. עם זאת, משקל הסיכון לחובות של בנקים במדינות בעלות דירוג BB+ עד -B, או במדינות שאין מדורגות, יהיה 100%.

.62. בטל²⁵.

.63. האמור לעיל מסוכם בטבלה של להלן²⁶:

משקל הסיכון	דירוג האשראי של המדינה	לא דירוג			
		לא דירוג	A עד -A+	AA עד -B	BBB+
100%	150%	100%	50%	20%	

.64. ניתן להחיל משקל סיכון של 20%, לחובות של בנקים ישראלים ושל חברות כרטיסי אשראי שמועד פירעונם המקורי הוא שלושה חודשים או פחות, הנקובים ומומנים בשקלים חדשים.

5. חובות של חברות ניירות ערך (*securities firms*)

.65. חובות של חברות ניירות ערך ומוסדות פיננסיים אחרים, כאמור להלן, יטופלו כמו חובות של בנקים בתנאי שגופים אלו נתונים להסדרי פיקוח והסדרה ברישוואה לאלה הקבועים בהוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מידיה והלימות הון (כולל, במיוחד, דרישות הון מבוססות סיכון ונזילות)²⁷. אחרת, חובות אלה יטופלו לפי הכללים של חובות של תאגידים, כאמור בסעיפים 66 עד 68.

.66. למטרות יישום סעיף זה, תאגיד בנקאי רשאי לטפל בגופים הבאים²⁸ בחובות של בנקים:

- (1) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א – 1981 ;
- (2) קופת גמל כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ;

בטל.²⁵

בטל.²⁶

²⁷

כלומר, דרישות ההון יהיו ברווח השוואה לאלה המושמות לתאגידים בנקאים בהוראה זו. לפי המובן של המונח "בר השוואה", נדרש כי חברות ניירות הערך (אבל לא בהכרח חברות האם שלחן) יהיו נתונות להסדרה ופיקוח מאוחד, בהתייחס לחברות בת שמתחרתיהם. לרבות פעילות באמצעות חשבון מפצל או סלי השקעה כאמור בפרק 4 "ניהול נכסים השקעה" בחוזר המאוחד של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

²⁸

²⁹

- (3) קרן השקעות משותפות בנאמנות כאמור בסעיף 3 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, תשנ"ד .1994
- 56ב. ניתן לטפל בחברות ניירות ערך וב גופים דומים למפורט בסעיפים (1)-(3) לעיל בהתאם במדינות זרות בהתאם להנחיות הרשות המפקחת באותה מדינה, ובלבד שהמדינה חברה ב- OECD ומודרגת בדירוג - A או בדירוג עדיף מזה.

6. חובות של תאגידים (*Corporates*)

.66 הטבלה להלן מציגה את שקלול הסיכון של חובות של תאגידים מדורגים. משקל הסיכון הסטנדרטי לחובות של תאגידים שלא דורגו יהיה 100%. לחובות של תאגידים שלא דורגו לא ניתן משקל סיכון עדיף על זה שנקבע לריבונות בהם התאגדו.

משקל הסיכון	משקל אשראי	לא דירוג	פחות מ- BB	A- עד A+	AA עד AA+	AAA	עד BB+	BBB+
100%	150%	100%	50%	20%				

.67 במסגרת הערכת נאותות הלימוט הון (הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 211), המפקח יבחן אם איקות האשראי של חובות של תאגידים לבנקאים מסוימים מצדיקה משקל סיכון גבוה מ- 100%.

.68 בטל.

7. חובות שנכללו בתיקים קמעוניים פיקוחיים (regulatory retail portfolios)

.69 חובות כשירים לפי הקритריונים המפורטים בסעיף 70 יכולים להיחשב לחובות קמעוניים לצרכי הון פיקוחי ולהיכלל בתיק קמעוני פיקוחי. חשיפות הכלולות בתיק כזו יכולות להיות משוקללות בסיכון של 75%, למעט הלוואות בפיגור, כמפורט בסעיף 75.

.70 כדי שחובות ייכללו בתיק הקמעוני הפיקוחי, על החובות לעמוד בהגדרת חשיפה קמעונית לפי סעיפים 231 ו- 232 להוראת ניהול בנקאי תקון מס' 204, וכן לעמוד באربعת הקритריונים הבאים:

* קритריון המטרה (orientation criterion) - החשיפה היא כלפי אדם יחיד או אנשים יחידים או עסק קטן.

* קритריון המוצר (product criterion) - החשיפה היא בהתאם לנסיבות הבאות: אשראי מתחדש (revolving credits) וקווי אשראי (לרובות כרטיסי אשראי ומשיכות יתר), הלוואות אישיות וחכירות לתקופה קבועה (לדוגמה הלוואות בתשלומים, הלוואות רכב וחכירות, הלוואות לחינוך ולסטודנטים ומימון אישי), מכשירי אשראי והתחרייבות של עסקים קטנים. חשיפה הנובעת מנויות ערך (כמו אגרות חוב או מנויות), בין אם רשותם למסחר ובין אם לא, ופעילות לקוחות במכשירים פיננסיים נזירים (למעט נזירים מושבצים אשר על פי כללי החשבונאות הופרדו מהחזזה המארח) נגרעו ספציפית מקטגוריה זו. הלוואות משכנתה נגרעות מקטגוריה זו, אם הן כשרויות לטיפול בחובות מובטחים על ידי נכס מגוריים (ראה סעיף 72).

* קритריון העידון (granularity criterion) - החשיפה המצרפית לצד נגדי אחד²⁸ לא תעלה על 0.2% מסך התקיק הקמעוני הפיקוחי.

²⁸ חשיפה מצרפית פירושה סכום גולמי (כלומר מבלי שנקחה בחשבון הפחתת סיכון אשראי כלשהי) של כל הנסיבות של חשיפת אשראי (מאזני וחוץ מАЗני לאחר המרתתו לשווה ערך אשראי) שכל אחת כשלעצמה מקיימת את שלושת הקритריונים האמורים. בטעף "צד נגיד אחד" - "לווה" כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקון מס' 313 - מוגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לוויים, וכי ששולט בלווה כאמור

* ערך נמוך של חשיפה ייחידה. החשיפה הקמעונאית המכרפית המרבית לצד גדי אחד לא תעלה על הסף המוחלט של 5 מיליון ש"ח.

חשיפה קמעונאית אשר אינה עומדת בתנאים לעיל, לטופל לעניין הקצתה הון כחשיפה לתאגיד. חשיפה קמעונאית אשר נכללה בתיק קמעוני פיקוחי, וחדרה לעמוד בתנאים לעיל, לא תוכל לחזור ולהיכלל בתיק הקמעוני הפיקוחי אלא אם היו שינויים מוחותיים אשר יצדקו זאת.

.71. بطול.

8. חובות בביטוחון נכס למגורים (*residential property*)

.72. הלואות המובטחות במלואן על ידי מושכנתאות על נכס למגורים (כהגדתך בסעיף 231 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 204), שבו מתגורר או עתיד להתרגורר הלואה, או שמושכר, תשקללנה בהתאם לatable הבהא:

<u>משקל סיכון</u>	<u>יחס LTV</u>
35%	עד 45%
50%	מעל 45% ועד 60%
60%	מעל *60%

* הלואות בביטוחון נכס למגורים אשר ניתנו מיום 15.3.18.

משקל סיכון מופחתים אלה מוגבלים רק להלואות למטרות למגורים המקיים:

(א) ההלוואה נועדה לרכישת או לחכירת הדירה שלא למטרת עסק (לרבות בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ, או למימון פירעון מוקדם של ההלוואה כאמור במלואה או בחלוקת, ובלבד שלא חלפו יותר מ- 30 ימים ממועד הפירעון המוקדם וסכום ההלוואה אינו עולה על סכום ההלוואה שנפרע בתוספת הוצאות. לעניין זה, "הוצאות" - כל חיוב הקשור לשירות עם ההלוואה, כגון: עמלת פירעון מוקדם, בילול, דמי פתיחת תיק וכו').

(ב) היחס בין סכום ההלוואה (שבאחריות התאגיד הבנקאי), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד) (LTV) כאמור לעיל, ביום מתן ההלוואה. היחס לא יושפע מקיים ביטוח מושכנתאות.

אם עסקת הרכישה של הנכס אינה מחברת בניה, שווי הנכס יקבע על ידי שמא, כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 451 - "נהלים למתן הלואות לדירות".

(ג) סכום ההלוואה אינו עולה על 5 מיליון ש"ח. הלואות מובטחות במשכנתה, שאין כשרות לשקלול של 35%, 50% או 60%, ישוקללו על פי משקל הסיכון המוחל על התיק הקמעוני הפיקוחי, בכפוף לעמידתן בתנאי הכשרות לתיק זה.

.72. לעניין סעיף 72, ה- LTV של הלואות בביטוחון נכס למגורים אשר ניתנו לפני 1.1.2003, ייחסב כنمוך מ- 75%. ה- LTV של הלואות בביטוחון נכס למגורים, אשר ניתנו מיום 1.1.2003 ועד למועד

כנית הוראות אלו לתוקף, יחוسب לפי ערך ההלוואה ושווי הנכס ביום מתן ההלוואה, גם במידה והנכס לא הוערך על ידי שמאן.

.73. בטל.

9. חובות בביטוחון נדל"ן מסחרי (*commercial real estate*)

לאור הניסיון שנცבר בעשרות השנים האחרונות במספר רב של מדינות, לפיו הלוואות לרכישת נדל"ן מסחרי גרמו שוב ושוב לייצור נכסים בעיתתיים במערכות הבנקאית, משקל הסיכון למשכנתאות על נדל"ן מסחרי יהיה 100%.²⁹

לענין זה: "חובות בביטוחון נדל"ן מסחרי" - הלוואות לעסקאות "ndl"ן מניב הכנסה" כמפורט בסעיף 226 להוראה ניהול בנקאי תקין מס' 204, וכל עוד החוב הינו בביטוחון נדל"ן מסחרי.

10. הלוואות בפיו (*past due loans*)

החלק שאינו מובטח בכל הלוואה (שאינה חוב בביטוחון נכס למגורים, הכשיר לשקלול של 35% או 50% או 60%) שנמצאת בפיגור של 90 ימים או יותר, ו/או שמסוגות חוב שאינו צובר הכנסות ריבית, בגין הפרשות ספציפיות (לרבotta מחיקות חשבונאיות חלקיות), וסוכומים שנוכנו מההון לפי סעיף 5.יא להוראה 202, ישוקל לסיכון כמפורט להלן³⁰. לענין זה, פיגור - כהגדרתו בהוראות הדיווח לציבור.

* משקל סיכון של 150% כאשר הפרשות ספציפיות (כולל מחיקות חשבונאיות וסוכומים שנוכנו מההון) נnocות מ- 20% מיתרת סכום ההלוואה (לפני הפרשות ספציפיות, כאמור לעיל);

* משקל סיכון של 100% כאשר הפרשות ספציפיות (כולל מחיקות חשבונאיות וסוכומים שנוכנו מההון) אינן nocות מ- 20% מיתרת סכום ההלוואה (לפני הפרשות ספציפיות, כאמור לעיל).

במטרה להגדיר את החלק המובטח של הלוואה בפיגור, ביחסנותם כשיירים וערבותיהם יימדדו באותו אופן בו הם נמדדים למטרת הפחתת סיכון אשראי (ראה פרק ד' להלן).³¹

.77. בטל.

במקרה של חוב בביטוחון נכס למגורים, הכשיר לשקלול של 35%, 35% או 60%, כאשר הלוואות כאלה נמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר, ו/או שמסוגות חוב שאינו צובר הכנסות ריבית, משקל הסיכון להלוואה בגין הפרשות ספציפיות יהיה 100%.

11. קטגוריות סיכון גבוהות יותר (higher-risk categories)

79. החובות הבאים ישוקלו בסיכון של 150% או גבוהה יותר :

* חובות של ריבוניות, ישוות סקטור ציבורי (PSEs), בנקים, חברות כרטיסי אשראי וחברות ניירות ערך, שדיוגן נמוך מ- B.

* חובות של תאגידים שדיוגם נמוך מ- BB.

* הלוואות בפיgor כמפורט בסעיף 75.

* רובדי איגוח שדיוגם בין BB+ לBB ישוקלו בסיכון של 350% כפי שנקבע בסעיף 567 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 205.

* הלוואות המיעודות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משוו הרכס הנרכש (LTV) ; למעט :

(1) הלוואות לרכישת קרקע חקלאית או מיערת שאין לגבייה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד (*planning consent*) ;

(2) הלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לוה שאינו מסוג בענף הבינוי והנדין על פי המימון הענפי שבסעיף 7 להוראת הדיווח לפיקוח מס' 831 - "סיכון האשראי הכלול לפי ענפי משק".

80. משקל סיכון של 150% יכול על נכסים כגון : השקעות הון סיכון (venture capital) וההשקעות הוניות פרטיות (private equity).

לענין זה :

"השקעת הון סיכון" - השקעה בתאגיד ייעודי העוסק באחת (או יותר) מהפעילות הבאות :

א. השקעות בחברות, או יזומות, בשלבי פיתוח ;

ב. פועל בדרך של רכישת מנויות (buyout) או רכישה לצורך ניהול (in-sy) ;

ג. משמש כאמצעי למימון החברה או היוזמות בה הוא משקיע, המלווה בזכות לקבלת מידע, או ניהול או ליצוג בדירקטוריון ;

ד. פועל במטרה לבצע, או לקדם, עסקה הנכללת בסעיפים קטנים אי' עד ג' .

"השקעת הונית פרטית" - השקעה בחברות שתקופת החיים המרבית שלתן היא 15 שנים, שמנiotihen אין נסחרות בבורסה מוכרת ושהוקמו למטרה של עסקוק בהשקעות במניות, נכסים, זכויות בעלות בחברות פיננסיות ולא פיננסיות למטרת מכירותם בעתיד.

ההשקעה יכולה לכלול, בין היתר, השקעות בהון סיכון, השקעות בחברות מבוססות ורכישות ממונפות.

12. נכסים אחרים (other assets)

- .81. הטיפול בחשיפות איגוח מוצג בנפרד בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 205. משקל הסיכון הסטנדרטី לכל הנכסים האחרים יהיה 100%³². השיקעות במניות או במכשיiri הון פיקוחיים של תאגידים פיננסיים שלא נוכו מההון, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהו המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, יקבלו משקל סיכון 100%.
- .81א. משקל סיכון 0% יכול על מזומנים בקופה, מטילי זהב המוחסנים בכسط ועובד מקומות ששולמו למס הכנסה. משקל סיכון של 20% יכול על פריטי מזומנים בהילכי גבה.
- .81ב. משקל סיכון של 250% יכול על פריטים כאמור בסעיף 13 "ニיכוי סף" להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 (מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי), שלא נוכו מההון.
- .81ג. משקל סיכון של 1250% יכול על פריטים כאמור בסעיף 14 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 (מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי).

13. פריטים חוץ מאזניים (off-balance sheet items)

- .82. לפי הגישה הסטנדרטית, פריטים חוץ מאזניים יומרו לשווה ערך חשיפות אשראי באמצעות שימוש במקדמי המרה לאשראי (CCF - Credit conversion factors). המרה לאשראי של פריטים חוץ מאזניים תבוצע לאחר הפחחת סיכון האשראי (CRM), לפי פרק ד').
- סקולול סיכון של צד נגיד לעסקה, עבור עסקאות נגורו OTC, לא יהיה מוגבל בתקופה ספציפית כלשהי.
- .83. מחויבויות שמועד הפירעון המקורי שלhn הוא עד שנה, ומחויבויות שמועד הפירעון המקורי שלhn הוא מעלה משנה, יקבלו מקדם המרה לאשראי (CCF) של 20% ו- 50% בהתאם. עם זאת, כל מחויבות שנייה לbijtול על ידי התאגיד הבנקאי ללא תנאי ובכל מועד ללא הודעה מוקדמת, או שבאופן אפקטיבי היא נתונה (provide for) לביטול אוטומטי בשל הידדרות באיכות האשראי של הלואה, תקבל מקדם המרה לאשראי (CCF) של 330%³³.
- בשלב זה, התנאים המשפטיים והעסקיים בישראל אינם מצדיקים חחלת מקדם המרה לאשראי (CCF) בגובה 0%. עם זאת :
- (א) לאור המוגרת המשפטית השונה המייחדת את הפעולות בcourtisi אשראי, ניתן להחיל מקדם המרה לאשראי (CCF) בגובה 10% למסגרות לא מנוצלות בcourtisi אשראי של לוויים קמעוניים, כל עוד מתקיים מעקב אפקטיבי על יכולת הפירעון של מחזיק courtisis, ונערכת התאמה של גובה המוגרת, כאשר נדרש.

(ב) מחייבות למtan אשראי שניתנה ללקוח במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 451 "נהלים למtan הלוואות לדיוור", קיבל מקדם המרה של 0%.

(i) 83. תחביבי אשראי ישירים, לדוגמה, ערביות כלויות לחוב (general guarantees of indebtedness) (לרבות מכתבי אשראי - standby letters of credit - המשמשים כערביות פיננסיות להלוואות ולניירות ערך) וקבולים (לרבות הסבות בעלות מאפייני קיבולים - endorsements with the character of acceptances) יקבלו מקדם המרה לאשראי (CCF) של 100%.

(ii) 83. הסכמי מכירה ורכישה חוזרת ומכירות נכסים עם זכות חוזה³⁴, כאשר סיון האשראי נשאר אצל התאגיד הבנקאי, יקבלו מקדם המרה לאשראי (CCF) של 100%.

(iii) 83. התחביבות שלגביהם התקבלה דרישת תשלום (התחביבות על חשבון לקוחות שעל פייה מתחייב התאגיד הבנקאי לשלם על פי דרישת מהוותם תוך תקופה מסוימת, החל מהיום שבו נתקבלה הדרישת תשלום) יקבלו מקדם המרה לאשראי (CCF) של 100%.

84. מקדם המרה לאשראי (CCF) של 100% יכול על השאלה של ניירות ערך של בנקים או להעודה של ניירות ערך כבוחן על ידי בנקים, כולל למשל, כאשר אלו נובעים מעסקאות מסווג רכש חוזר (כלומר, עסקאות של רכישה חוזרת/מכירה חוזרת ועסקאות שאלת ניירות ערך/שאלית ונייר ערך). ראה פרק ד. 3 להלן לחישוב הנכסים המשוקללים לשיכון כאשר החשיפה שהווארה לאשראי מובטחת בביטוחן כשייר.

(i) 84. עסקאות אקדמה לרכישות נכסים (forward asset purchases), עסקאות אקדמה לגיוס פיקדונות (forward forward deposits) וכן מנויות וניירות ערך³⁵ שנפרעו בחלוקת (partly-paid), המייצגות מחייבות עם משיכה ודאית (certain drawdown) יקבלו מקדם המרה לאשראי (CCF) של 100%.

(ii) 84. עסקאות מסוימות הקשורות לפריטים תלויים (לדוגמה: ערביות מכרז (bid bonds), ערביות ביצוע (performance bonds) warranties and standby letters of credit הקשורים לעסקאות מסוימות) יקבלו מקדם המרה לאשראי (CCF) של 50%.

(iii) 84. מכשירי הנפקת אג"ח (NIFs) ומכשירי חיתום מתחדים (revolving note issuance facilities) יקבלו מקדם המרה לאשראי (CCF) של 50%.

(iv) 84. התחביבות כלפי צד גדי מרכזי (כהגדתו בספח ג') יקבלו מקדם המרה לאשראי (CCF) של 100%.

³⁴ פריטים אלו ישוקללו בהתאם לסוג הנכס ולא בהתאם לשוג הצד הנדי עמו נכנסו לעסקה.

³⁵ פריטים אלו ישוקללו בהתאם לסוג הנכס ולא לפי סוג הצד הנדי עמו נכנסו לעסקה.

(v) 84. ערבויות להבטחת השקעות של רוכשי דירות מהסוגים הבאים יקבלו מוקדם המרה לאשראי של 10% אם הדירה נסורה למשתכן, ו- 30% אם הדירה טרם נסורה למשתכן :

(א) הערבות ניתנה לקונה דירה לפי חוק המכrown (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה – 1974.

(ב) הערבות ניתנה לבעל זכות במרקען בפרויקט פנוי בגין, תמי"א 38 מס' 2 או עסקת קומבינציה, בתנאים הבאים :

(1) עלות החילוט של הערבות זהה לעילות החילוט שלعربות לקונה דירה מהסוג האמור בסעיף קטן (א).

(2) נוסח הערבות זהה לנוסח של ערבות לקונה דירה מהסוג האמור בסעיף קטן (א), למעט בנוגע לתמורה שאינה כספית אלא בהעברת זכויות המקרקעין, כולל או חלקו, ע"י בעלי הדירות לידי היזם.

(3) הערבות מבטיחה בניית דירה ומסירתה לבעל המקרקעין כשהיא נקי מכל שעבוד, עיקול או זכות של צד שלישי למעט אם זכויות אלה נרשמו לטובת צד שלישי בבקשת בעל המקרקעין או בשל חוב של בעל המקרקעין לצד שלישי.

85. עברו מכתבי אשראי מסחרי קצרי טווח הנפרעים מעוצמים בגין תנואה של סחרות (לדוגמה אשראי תעוזות המובטח על ידי הממשלה העומדת בבסיסו), יוכחה מוקדם המרה לאשראי (CCF) של 20%, חן לבנים המנפיקים וחן לבנים המאשרים.

86. כאשר ישנה התחייבות לספק מחויבות של פריט חוץ מאזני, תאגידים בנקאים יחילו את הנמור מבין שני מקדי המרה לאשראי (CCF) הניטנים ליישום.

87. 86א. פריט חוץ מאזני אשר אינו כלל בסעיפים 82 עד 85 לעיל, יקבל מוקדם המרה לאשראי (CCF) של 100%.

87. סכום שווה ערך אשראי של נגזרי OTC ו- SFTs החושפים תאגיד בנקאי לשיכון אשראי של צד נגיד יחשב לפי הכללים שהוצגו בספח ג'.

88. תאגידים בנקאים חייבים לעקוב מקרוב אחר עסקאות שכשלו מסווגים של : ניירות ערך, סחרות ושערץ חליפין, החל מהיום הראשון בו כשלו. דרישת הון בגין עסקאות שכשלו תחוسب בהתאם לנספח ב'.

89. ביחס לעסקאות ניירות ערך, סחרות ועסקאות מט"ח שלא סולקו (unsettled), תאגידים בנקאים harusים לשיכון אשראי של צד נגיד מתאריך המשחר (trade date), בלי קשר לרישום בספרים או לחשבונות של העסקה. לפיכך, תאגידים בנקאים מעודדים לפתח, לישם ולשפר מערכות למעקב וניטור (monitoring) חשיפת סיכון אשראי הנובעת מעסקאות שלא סולקו ככל שיידרש לשם יצירת מידע ניהול שיאפשר נקיטת צעדים בזמן מתאים. יתרה מכך, כאשר עסקאות אלו אינן מבוצעות באמצעות מנגנון של מסירה-נגד-תשלום (DvP) או תשלום-נגד-תשלום

תאגידים בנקאים חייבים לחשב את דרישת ההון כפי שהוצגה (payment-versus-payment - PvP) בנספח ב'.

ב. דירוג אשראי חיצוני**1. תהליכי ההכרה**

90. המפקח אחראי לקבוע על בסיס מתחם אם חברת דירוג אשראי חיצונית (External Credit Assessment Institution - ECAI) עומדת בקריטריונים הרשומים בסעיף הבא. המפקח יתיחס למסמך "עקרונות התנהגות לחברות דירוג אשראי" של IOSCO (IOSCO Code of Conduct) בקביעת כשרות IAI (Fundamentals for Credit Rating Agencies) על בסיס מוגבל, למשל לפי סוג החובות או לפי אזורי שיפוט. התהליך הפיקוחי להכרה בגין ECAI יהיה פומבי כדי למנוע מכשולני כניסה לא נוחוצים.

SOCIALITIES OF THE RATING COMPANIES THAT ARE NOT OWNED BY THE FIRM : ECAI SERVICES :

* ; Standard & Poor's Ratings Services - להלן S&P ;

* ; Moody's Investors Service - להלן Moody's ;

* ; Fitch - Fitch Ratings ;

* .AM Best - AM Best Europe-Rating Services ;

2. קreditוריוני לשירות

91. ECAI חיבת לעמוד בכל אחד מששת הקריטריונים הבאים :

* **אובייקטיביות** : המתודולוגיה לקביעת דירוגי אשראי חיבת להיות קפדנית, שיטתית, ונתונה לסוג מסוים של אימות המבוסס על ניסיון היסטורי.

בנוסף, דירוגים חיבבים להיות נתונים לסקירה מתמשכת ומගיבים לשינויים בתנאים פיננסיים. לפני שהמפקח יכיר ב-ECAI, מתודולוגיית הדירוג של כל מגזר שוק, הכוללת בחינה בדיעבד (backtesting), חיבת להתקיים שנה אחת לפחות, ועדיף שתהיה קיימת שלוש שנים.

* **אי תלות** : ECAI תהיה בלתי תלולה ולא תהיה נתונה לחץ פוליטי או כלכלי שעלול להשפיע על הדירוג. תהליכי הדירוג יהיה חופשי ככל שניתן מוגבלות כלשהן, שיכולות לעלות במצבים שבهما הרכב הדירקטוריון, או מבנה בעלי המניות, עלול להווראות כיוצר ניגודי עניינים.

* **נגישות בינלאומיות/שקיפות** : הדירוגים הבודדים, אלמנטים מרכזיים בסיס הדירוגים והאם המנפיק לוקח חלק בתהליכי הדירוג, צריכים להיות זמינים על בסיס לא סלקטיבי, אלא אם כן מדובר בערכות פרטיות. בנוסף, ההלכים הכלליים, המתודולוגיות וההשערות בשימושם ה- ECAI לצורך ביצוע הערכותיה יהיו זמינים לציבור.

* **גילוי** : ECAI תיתן גילוי למידע הבא : קוד ההתנהגות שלו ; האופי הכללי של הסכמי שכר הטרחה שלו עם ישויות מדורגות ; מתודולוגיות הדירוג שלו, כולל הגדרת הכשל, אופק הזמן, והמשמעות של כל דירוג ; שיעורי ה成败 בפועל שנצפו בכל קטגוריות דירוג ; ונדידת הדירוגים, למשל הסבירות שדירוג AA יהיהrico במשך הזמן - A.

משאבים : ל- ECAI נדרש שיהיו משאבים מספקים כדי שתבוצע דירוגי אשראי באיכות גבוהה. משאבים אלה צריכים לאפשר קיום קשר ממשועוט ושותף עם דרגים בכירים ותפעוליים שבישיות המדורגות, על מנת להווסף ערך לדירוג האשראי. דירוגים אלה צריכים להיות מבוססים על מודולוגיות המשלבות גישות כמותיות ו איכותיות.

אמינות : במידה מסוימת, אמינות נובעת מהקריטריונים לעיל. בנוסף, ההסתמכות על דירוגי אשראי חיצוניים של ECAI על ידי גופים עצמאיים (משמעותם, מבטחים, שותפים למסחר) הינה ראה לאמינות של הדירוגים של ECAI. אמינות ECAI נתמכת גם מהמצאות של הליכים פנימיים למניעת שימוש לרעה במידע סודי. על מנת להיות כשרה להכרה, ECAI לא חייבת לדרוג חברות מיותר מדינה אחת.

ג. **шиוך ליישום**

ד. **תהליכי המיפוי**

92. המפקח אחראי ליחס דירוגים כשירים של ECAI למשקל סיכון זמינים לפי הגישה הסטנדרטית של ההוראה, ככל שהוא יחולט אליו קטגוריות דירוג מתאימות לאילו משקל סיכון. תהליך המיפוי יהיה אובייקטיבי וצריך שתוצאתו תביא ליחס משקל סיכון שייהיו עקבים עם רמת סיכון אשראי המשתקפת בטבלאות שלעיל. עליו לכנות את מלאה הקשת של משקל הסיכון.
להלן טבלאות המיפוי לדירוגי ה- ECAI הכספיות :

דירוגי טוחן ארוך :

משקל סיכון				דירוג של חברת הדירוג				
ריבוניות	בנקים**	תאגידים		AM Best	S&P	'Moody's	Fitch	
0%	20%	20%	AA- עד AAA	AA- עד AAA	Aa3 עד Aaa	AA- עד AAA	AA- עד AAA	1
20%	50%	50%	A- עד A+	A- עד A+	A3 עד A1	A- עד A+	A- עד A+	2
50%	100%	100%	BBB- עד BBB+	BBB- עד BBB+	Baa3 עד Baa1	BBB- עד BBB+	BBB- עד BBB+	3
100%	100%	100%	BB- עד BB+	BB- עד BB+	Ba3 עד Ba1	BB- עד BB+	BB- עד BB+	4
100%	100%	150%	B- עד B+	B- עד B+	B3 עד B1	B- עד B+	B- עד B+	5
150%	150%	150%	CCC+ או נמוך יותר	CCC+ או נמוך יותר	Caa1 או נמוך יותר	CCC+ או נמוך יותר	CCC+ או נמוך יותר	6

* לרבות דירוגי IFS לזמן ארוך.

** משקל הסיכון של בנקים נקבע לפי הגישה המבוססת דירוג המדינה (ראה סעיף 6).

דירוגי טוחן קצר :

משקל סיכון		דירוג של חברת הדירוג				
משקל סיכון		AM Best	דירוג של S&P	דירוג של Moody's	דירוג של Fitch	
20%	AMB-1+	A-1+		P-1	F1+	1

50%	AMB-1-	A-1	P-2	F1	2
100%	AMB-2,AMB-3	A2,A-3	P-3	F2,F3	3
150%	AMB-4	כל הדירוגים לטוח קצר, הנמוכים יותר	NP	נמוך מדרוג F3	4

דירוגי IFS/Financial strength לטווח ארוך :

משקל סיכון	דירוג של חברת הדירוג			
	AM Best	S&P	Fitch	
20%	A+ עד A++	AA- עד AAA	AA- עד AAA	1
50%	A- עד A	A- עד A+	A- עד A+	2
100%	B+ עד B++	BBB- עד BBB+	BBB- עד BBB+	3
100%	B- עד B	BB- עד BB+	BB- עד BB+	4
150%	C+ עד C++	B- עד B+	B- עד B+	5
150%	C או נמוך יותר	CCC+ או נמוך יותר	CCC+ או נמוך יותר	6

.93 גורמים שהמפקח יבחן בעת ביצוע תהליכי המיפוי יכלול, בין היתר, את הגודל וההיקף של מאגר המיפויים שמכסה כל ECAI, הטווח והמשמעות של הדירוגים שהוא כובעת, והגדרת הכשל בה עשויה שימושה - ECAI. כדי לקדם מיפוי עיקבי יותר של הדירוגים למשקלי הסיכון הזמינים, על ECAI לעמוד בדרישות נספח א' הכולל הנחיות לביצוע תהליכי המיפוי.

.94 תאגידים בנקאים חייבים לעשות שימוש ב- ECAI שנבחרה, ובדירוגים שלא, לכל סוג חוב,Hon לצורך שקלול הסיכון והן לצורך ניהול הסיכון. תאגידים בנקאים לא יורשו לבחר באופן סלקטיבי "cherry picking" דירוגים המעודפים על ידם מתוך הדירוגים שספקות ECAIs שונות ולשנות באופן שריוןתי את השימוש ב- ECAIs.

.95 תאגידים בנקאים חייבים לתת גילוי לזהות ה- ECAIs אשר בדירוגיהם הם עושים שימוש לצורך שקלול הסיכון של נכסיהם לפי סוג החובות, את משקלי הסיכון הקשורים לדירוג מסוים, כפי שקבע המפקח בתהליכי המיפוי, וכן את סך נכסי הסיכון המשוקלים בכל משקל סיכון המבוסס על הדירוגים של כל ECAI כשיירה.

2. **LIBOI DILUVIM**

.96 אם לחוב יש רק דירוג אחד שנייתן על ידי שנבחרה על ידי תאגיד בנקאי, דירוג זה ישמש לצורך קביעת משקל הסיכון של החוב.

.97. אם יש שני דירוגים שניתנו על ידי שתי ECAIs שנבחרו על ידי תאגיד בנקאי, שਮופו למשקללי סיכון שונים, יש לבחור את משקל הסיכון הגבוה יותר.

.98. אם יש שלושה דירוגים או יותר, יתיחסו לשני הדירוגים הטובים ביותר (במנוחי משקל הסיכון), ויישם משקל הסיכון המתאים לדירוג הנחות מבין שנייהם.

3. **דילוג מנפיק לעומת דירוג הנפקה**

כasher תאגיד בנקאי משקיע בהנפקה מסוימת, שיש לה דירוג הנפקה ספציפי, משקל הסיכון של החוב يتבסס על דירוג זה. למורת האמור, כאשר תאגיד בנקאי משקיע בנייר ערך חוב שהנפיקו בנק (לרכות חברות בת שהיא תאגיד עוזר, שככל פעילותה היא בהנפקת ניירות ערך), ישוט סקטור ציבורי מקומי שמשקל הסיכון שלו נגזר מדירוג המדינה, או חברת ניירות ערך שעומדת בתנאים המאפשרים טיפול כמו של בנקים (ראה סעיף 65), משקל הסיכון של החוב יקבע בהתאם למשקל הסיכון של המנפיק, ולא יתבסס על דירוג הנפקה ספציפי, אם קיים.

כasher החוב לתאגיד בנקאי אינו השקעה בהנפקה מדורגת מסוימת, יש לישם את העקרונות הכלליים הבאים, לפחות החביב הוא בנק :

* בנסיבות שבהןolloוה יש דירוג ספציפי לחוב מונפק - אך החוב לתאגיד הבנקאי אינו השקעה בחוב ספציפי זה - דירוג אשראי בעל איקות גבואה (כזה המומפה למשקל סיכון נמוך יותר מהМОול על חוב שאינו מדורג) לחוב המדורג יכול לשמש תאגיד בנקאי לחוב שלא דורג רק אם החוב הלא מדורג הוא ברמת בכירות שווה (פари פאסו) או בכירה יותר מה חוב המדורג בכל המובנים. אם לא, לא ניתן להשתמש בדירוג האשראי של החוב המדורג, וה חוב הבלתי מדורג קיבל את משקל הסיכון שנייתן לחובות שלא דורג.

* בנסיבות בהןolloוה יש דירוג למנפיק, דירוג זה מתיחס בדרך כלל לחובות בכירים לא מوطחים של מנפיק זה. כתוצאה לכך, רק חובות בכירים של מנפיק זה ירוויחו מהדירוג הגבוה של המנפיק. חובות לא מדורגים אחרים של מנפיק בעל דירוג גבה יטופלו בחובות בלתי מדורגים. אם למנפיק או להנפקה בודדת יש דירוג באיקות נמוכה (ממומפה למשקל סיכון שווה או גבוהה ממשקל הסיכון של חובות בלתי מדורגים), לחוב בלתי מדורג של אותו צד נגדו ברמת בכירות שווה (פари פאסו) או נדחת לדירוג המנפיק המתיחס לחובות בכירים לא מوطחים או לדירוג החשיפה יוקצה אותו משקל סיכון המתאים לדירוג הנמוך.

100. אם התאגיד הבנקאי מתכוון להסתמך על דירוג של מנפיק או על דירוג של הנפקה מסוימת, הדירוג חייב לקחת בחשבון ולשקף את מלא סכום החשיפה לסיכון אשראי שיש לתאגיד הבנקאי בהתייחס לכל התשלומים שחיברים לו³⁶.

101. כדי להימנע מספירה כפולה כלשהי של גורמים מפחיתי אשראי, לא ניתן הכרה פיקוחית בשיטה כלשהי להפחתת סיכון אשראי, אם השיפור באשראי כבר משתקף בדירוג ההנפקה מסוימת (ראה סעיף 114).

³⁶ לדוגמה, אם לתאגיד בנקאי חייבים קרן וריבית, חובה שהדירות ייקח בחשבון וישקף את מלא סיכון האשראי הגלום בתשלום של הקrho והריבית גם יחד.

4. **דילוגי מטבע מקומי ומטבע חוץ**

102. כאשר חשיפות שלא דורגו משוקללות לסיכון בהתבסס על דירוג של חשיפה שווה ערך לאותו לוויה, ההוראה הכללית היא שדילוגי מטבע חוץ ישמשו לחשיפות במטבע חוץ. דילוגי מטבע מקומי, במידה שהם נפרדים, יישמשו רק לשקלול סיכון חובות הנקובים במטבע המקומי.³⁷

5. **דילוגי טווח קצר/טווח ארוך**

103. לצורך תהליכי שקלול סיכון, דילוגים לטווח קצר נחשבים כדילוגי הנפקה מסויימת. ניתן לעשותות בהם שימוש רק לגזירת משקל סיכון של חובות הנבעים מהמכשיר שמדורג. לא ניתן להכליל מהם לחובות קצרי טווח אחרים. בשום מקרה לא ניתן לעשותות שימוש בדילוג לטווח קצר כדי לתמוך במשקל סיכון של חוב לזמן ארוך שלא דורג. ניתן לעשותות שימוש בדילוגים קצרי טווח רק לחובות בעלי טווח קצר של תאגידים מסוימים. הטבלה שלהן מספקת הנחיות לחשיפות למיכשיים קצרי טווח מסוימים, כמו הנפקות מיוחדות של ניירות מסוימים :

דילוג האשראי	A-1/P-1³⁸	A-2/P-2	A-3/P-3	אחרים³⁹
משקל סיכון	20%	50%	100%	150%

104. אם מכשיר קצר טווח מדורג מקבל משקל סיכון של 50%, חובות קצרי טווח שלא דורגו לא יקבלו משקל סיכון פחות מ- 100%. אם למנפיק יש מכשיר קצר טווח עם דירוג המחייב משקל סיכון של 150%, כל החובות שלא דורגו, קצרי טווח וארכוי טווח, יקבלו גם הם משקל סיכון של 150%, אלא אם התאגיד הבנקאי עושה שימוש בשיטות מוכorrectות להפחיתה סיכון עבור חובות מסווג זה.

105. בטל.

106. כאשר עומדים לעשות שימוש בדילוג לטווח קצר, המוסד המבצע את הדירוג נדרש לעמוד בכל תנאי הכשרות להכרה כ-ECAI, כפיפורט בסעיף 91, גם לדילוגי טווח קצר.

6. **רמת יישום הדילוג**

37. עם זאת, כאשר החשיפה עולה באמצעות השתתפות של תאגיד בהלואה שניתנה (extended), או שניתנה לה ערבות נגד סיכון המירה והעברת סיכון, על ידי בנקים רבים במיוחד לפיתוח (MDBs), ניתן להחשב את סיכון המירה וההעברה כסיכון שמופחת בצורה אפקטיבית. כדי להיות כשיר, MDB חייב להיות בעל מעמד של מלאה מועדף בשוק, והכלל בהערכה 24. במקרים כאלה, למטרות שקלול הסיכון, דירוג המטבע המקומי של הלואה עשוי לשמש במקרה הדירוג של המטבע הזר. במקרה של>User Rights המירה וההעברה, דירוג המטבע המקומי יכול לשמש רק עבור החלק שלו ניתנה הערבות. חלק ההלואה שלא נהנה מערבות כזו ישקלול לסיכון על בסיס דירוג המטבע הזר.

38. הסימונים מתאימים למודולוגיה שבה עושים שימוש Standard & Poor's ו- Moody's Investors Service. הדירוג A- של Standard & Poor's כולל גם את הדירוג A-1+ ו-A-1-. A-1- של Standard & Poor's

39. קטגוריה זו כוללת את כל דילוגי החובות שאינם בכירים (non-prime) ודילוגי B ו-C.

107. דירוגים חיצוניים לישות אחות בקבוצה תאגידית לא ימשו למשקל סיכון של ישויות אחרות באותו הקבוצה.

7. **דילוגים שלא הוזמנו**

108. כהנחיה כללית, תאגידים בנקאים צריכים לעשות שימוש בדירוגים שהוזמן (solicited) מ- ECAI לשירה. המפקח על הבנקים מכיר בדירוגים שאינם מזומנים למידנות, ישויות סקטור ציבורי, בנקים וחברות ציב/orיות בלבד. כאשר משתמשים בדירוגים כאמור, על חברת הדירוג לעמוד בשני התנאים הבאים :

א. לחברה הדירוג יהיו מדיניות והליכים סדריים, שיבטיחו כי דירוגים לא מזומנים לא יהיו פחות אמינים מדיםוגים מזומנים, ושאין הבדל בשיפוט בין דירוגים מזומנים לבין אלו שאינם מזומנים.

ב. הדירוגים שאינם מזומנים יזוהו ברור. כאשר לחברת ציבורית יש דירוג מזומן ודירוג שאינו מזומן, על התאגיד הבנקאי לעשות שימוש בדירוג המזומן בלבד. עם זאת, קיימים פוטנציאליים- ECAIs יעשו שימוש בדירוגים שלא הוזמו כדי להפעיל לחץ על ישויות לקבל דירוגים מזומנים. במקרה שזיהתה התנהגות כזאת, הפיקוח על הבנקים ישකול אם להמשיך להכיר באותה ECAI כCarthy למטרות הלימוט הון.

ד. הגישה הסטנדרטית - הפחתת סיכון אשראי (CRM - Credit Risk Mitigation)

1. סוגיות מושלמות

(ii) מבוא

109. תאגידים בנקאים משתמשים במספר שיטות כדי להפחית את סיכון האשראי אליהם הם חשופים. לדוגמה, יכול שחשיפות תובטחנה במלואן או בחלקו על ידי מזומנים או ניירות ערך, הלוואה יכול שתובטח על ידי צד שלישי, או על ידי גוזר אשראי שרכש התאגיד הבנקאי כדי להפחית צורות שונות של סיכון אשראי. כמו כן, תאגידים בנקאים עשויים להסכים לקזז הלוואות שננתנו כנגד פיקדונות של אותו צד נגיד.

110. כאשר שיטות אלו ממלאות אחר הדרישות בנוגע לוודאות משפטית כמפורט בסעיפים 117 ו- 118 להלן, הגישה המשופרת ל- CRM מאפשרת לנוקוט בטוחה רחיב יותר של מפחיתה סיכון אשראי שיוכרו לצורך הון פיקוחי, לעומת מה שהותר על פי הוראות הלימוט ההון שהיו בתוקף טרם כניסה לתוקף של הוראה זו.

(iii) העדרות כלליות

111. ההנחיות המפורטת בהוראה זו ישנות לפי הגישה הסטנדרטית לחשיפות בתיק הבנקאי. לצורך הטיפול ב- CRM לפי גישת IRB, ראה הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 204.

112. הגישה המקיפה לטיפול בביטוחנות (ראו סעיפים 130 עד 138 ו- 145 עד 181) תיושם גם לחישוב דרישות סיכון הצד הנגיד בגין עסקאות נגורו OTC (מעבר לדלק) ובגין עסקאות מסווג רכש חוזר (repo-style transactions) שנרשמו בתיק למסחר.

113. עסקה שבה נעשה שימוש בשיטות CRM לא תקבע דרישת הון גבוהה יותר מעסקה זהה לה, שבה לא נעשה שימוש בשיטות אלו.

114. השפעות ה- CRM לא יילקו בחשבון פערניים. לפיכך, לא CRM לא תוענק הכרה פיקוחית נוספת, לצורך הון פיקוחי, בהתאם לחובות בהם נעשה שימוש בדירוג הנפקה ספציפי שפורסם, שכבר משקף את ה- CRM. כאמור בסעיף 100, ייאסר השימוש בדירוגי קרן בלבד בהנחיות להכרה ב- CRM.

115. אולם השימוש בשיטות CRM מפחית את סיכון האשראי או מעביר אותו לצד שלישי, אך הוא עשוי, בו בזמן, להגדיל סיכון אחרים (סיכון שיווריים). סיכון שיווריים כוללים סיכון משפטיים, סיכון תעשייתיים, סיכון נזילות וסיכון שוק. לפיכך, הכרחי שתאגידים בנקאים יקבעו מדיניות ויישמו נהלים והליכים יציבים כדי לשלוט בסיכון אלה. כאשר סיכון אלה אינם נשלטים כיודר, המפתח עשוי להטיל דרישות הון נוספות או לנוקוט צעדים פיקוחיים אחרים כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 (הערכת נאותות הלימוט ההון).

(i) 115. על התאגידים הבנקאים להציג משבבים מספקים לפועלם המסודרת של הסכמי מרווה בקשר עם נזורי OTC ועסקאות ממון ניירות ערך (SFT) עם צדדים נגדים, כפי שלאה נמדדים על רמת הדיקוק והערכתו של הדרישות היוצאות מהתאגיד הבנקאי להתקנת מרווה (outgoing calls) וזמן התגובה לדרישות נכונות אל התאגיד הבנקאי להתקנת מרווה (incoming calls). תאגידים בנקאים יקבעו מדיניות לניהול ביטחונות, לצורך שליטה, מעקב ודיווח אחר :

- הסיכון אליו הם חשופים כתוצאה מהסכם המרווה (כגון תנודות ונזילות ניירות הערך המוחלפים בביטוחון) ;
- סיכון הריכוזיות בסוגים מסוימים של ביטחונות ;
- השימוש החזר בביטוחונות (בזמן ושאים בזמן), לרבות חסרי נזילות פוטנציאליים הנובעים משימוש חוזר בביטוחונות שהתקבלו מצדדים נגדים ; וכן
- ויתור על זכויות בביטוחונות שהעמדו לטובה מצדדים נגדים.

116. תאגידים בנקאים חייבים לעמוד בדרישות ה גילוי המפורטות בהוראות הדיווח לציבור כדי לקבל הקללה בדרישות הון כלשהן ביחס לשיטות של CRM.

(iii) ועדות משפטיות

117. כדי שתאגידים בנקאים יקבלו הקללה בדרישות הון בגין שימוש כלשהו בשיטות של CRM, חייבות להתקיים לפחות דרישות הס' הבאות בנוגע למסמכים המשפטיים.

118. כל המסמכים ששימשו להבטחת עסקאות, ומסמכים המסדרים קיזוז פרטיים מאזנים, ערביות ונגורי אשראי, harusו שייהיו מחייבים כלפי כל הצדדים, ובראי אכיפה משפטית בכל תחומי השיפוט הרלוונטיים. כדי להבטיח זאת, harusו על תאגידים בנקאים לבצע סקירה משפטית מספקת כדי לאמת זאת ולביסס מסקנה זו על תשתיית משפטית איתנה, ולבצע סקירות נוספות מספקות ככל שנדרש כדי להבטיח את המשכיות יכולת האכיפה.

119. כדי להבטיח את נאותות הסקירה המשפטית על התאגיד הבנקאי לקיים את הדרישות הבאות :

- לתאגיד הבנקאי צריך שייהיו מדיניות, נהלים ותהליכיים שיבטיחו את נאותות הסקירה. אלה יבטחו, בין היתר, ביצוע סקירות חוזרות לפני הוצרך.
- הסוקר צריך להיות בעל מומחיות משפטית וניסיון מקצועית בתחום המסומים בו הוא נותן את חוות הדעת, ובلتוי תלוי ביחידת שביצעה את העסקה.
- התאגיד הבנקאי ישמר את כל המסמכים הנדרשים ברשותו.

2. סקירה של שיטות להפחחת סיכון אשראי⁴⁰

(א) עסקאות מובטחות (*collateralised*)

119. עסקה מובטחת היא עסקה שבה :

- לtagידים הבנקאים יש חשיפת אשראי או חשיפת אשראי פוטנציאלית; וכן
- חשיפת האשראי או חשיפת האשראי הפוטנציאלית מגודרת (hedged) במלואה או בחלוקת על ידי ביטחון שהועמד על ידי צד נגיד⁴¹ או על ידי צד שלישי בשם הצד הנגיד.

120. כאשר tagידים בנקאים מקבלים ביטחון פיננסי כשיר (כגון מזומנים או ניירות ערך, כמוינדר ביתר פירוט בסעיפים 145 ו- 146 להלן), הם רשאים, בעת חישוב דרישות ההון, להפחית את חשיפת האשראי שלהם כלפי הצד הנגיד, ובכך להביא בחשבון את השפעת הפחתת הסיכון של הביטחון.

הנחיות כלליות ותנאי סך

121. tagידים בנקאים יכולים לבחור גישה פשוטה (simple approach), אשר בה, בדומה להוראות הלימוט ההון שהיו בתוקף טרם כניסה לתוקף של הוראה זו, משקל הסיכון של הביטחון מחליף את משקל הסיכון של הצד הנגיד עבור החלק המובטח של החשיפה (בדרך כלל כפוף לרצפה של 20%), או גישה מקיפה (comprehensive approach), המתירה קיזוז מלא יותר של הביטחון כנגד החשיפה, על ידי הפחתה אפקטיבית של סכום החשיפה בערך המוחס לביטחון. tagידים בנקאים רשאים לנוקוט, בתיק הבנקאי, בכל אחת מהגישות, אך לא בשתיهن יחד, ובתיק למסחר בגישה המקיפה בלבד. ביחסו חלקן מוכר בשתי השיטות. אי התאמה בין תקופת הפירעון של החשיפה הבסיסית (underlying obligation) ובין תקופת הפירעון של הביטחון תהיה מותרת רק לפי הגישה המקיפה.

122. עם זאת, לפני שתינתן לתאגיד בנקאי הקלה בדרישות הון ביחס לצורת ביטחון כלשהי, הוא חייב לעמוד בתנאים המפורטים בסעיפים 123 עד 126 להלן, תחת שתי הגישות.

123. בנוסף לדרישות הכלליות לוודאות משפטית המפורטות בסעיפים 117 ו- 118, המנגנון המשפטי שלפיו שעובד או הופק הביטחון חייב להבטיח כי לתאגיד הבנקאי תהיה הזכות למשמש את הביטחון או ליטול לידיו את החזקה המשפטית עליו, בהקדם האפשרי, במקרה של כשל (default), חדלות פירעון (insolvency) או פשיטת רגל (bankruptcy) (או אירועי אשראי המוגדרים בדרך אחרת כמפורט במסמכי העסקה) של הצד הנגיד (וכאשר רלוונטי, של המשמרות (custody) המחזיקה בביטוחון). יתרה מזאת, tagידים בנקאים חייבים לנוקוט בכל הצעדים הנחוצים כדי למלא אחר הוראות החוק החלות על זכויותיהם בנוגע לביטחונות, על מנת לקבל לידיהם ולהחזיק

⁴⁰ ראה בנספח ה' סקירה של שיטות לטיפול בדרישות ההון בעסקאות מובטחות על ידי ביטחון פיננסי, לפי הגישה הסטנדרטית.

⁴¹ במקרה זה, המונח "צד נגיד" (counterparty) משמש לציין גורם שהtagיד הבנקאי נחשף אליו בחשיפת אשראי מאזנית או חוץ-מאזנית או בחשיפת אשראי פוטנציאלית. חשיפה זו עשויה, לדוגמה, להיות בצורה של הלוואת מזומנים או ניירות ערך (כאשר הצד שכנגד נקרא מסורתית "לולה"), של ניירות ערך שהופקו בביטוחון, של מחויבות או חשיפה על פי חוזה נזרי OTC.

בזכויות ברוות אכיפה בביטוחו, כגון על ידי רישום הביטחון אצל רשם, או על מנת למשך זכות במסגרת הסדר להתחשבנות נטו או קיזוז (to net or set off) ביחס להעברת הבעלות על הביטחון.

123א. ביטחון יוכר כביטוחון כשיר רק אם הזכות המשפטית של התאגיד הבנקאי בביטוחון (משכון, למשל) תהיה תקפה כלפי כל צד שלישי.

124. (א) כדי שביטוחון יספק הגנה, קיימת חובה שלא יהיה מתאים חיובי גובה (material positive correlation) בין איכויות האשראי של הצד הנגיד ובין ערך הביטחון, וכן

(ב) ניירות ערך שהונפקו על ידי הצד הנגיד, או על ידי ישות קשורה מהකוצה, אינם כשיירים. בסעיף זה - "קבוצה" - לפי הגדרת "קבוצת לוים" בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313.

125. לתאגידים בנקאים חייבים להיות נחים ותהליכיים ברורים ויציבים למימוש ביטחונות בלוט זמינים מותאים, כדי להבטיח שיתמלא כל תנאי משפטי הדרוש להכרזה על כשל הצד הנגיד ולשימוש הביטחון, ושניתן יהיה למשך את הביטחון בנסיבות.

126. כאשר הביטחון מוחזק על ידי משמרות, תאגידים בנקאים חיבים לנקט בצעדים סבירים כדי להבטיח שהמשמעות מפרידה את הביטחון מהנכסים שלה. תאגיד בנקאי ייחשב ככזה שנקט בצעדים סבירים אם מקומות הדרישות הבאות:

(א) התנאי מופיע בחוזה, וכן

(ב) התאגיד הבנקאי מקבל דיווח מהמשמעות על בסיס תקופתי.

127. דרישת הון תחול על תאגיד בנקאי בגין כל צד של עסקה המובטחת: לדוגמה, גם הסכמי רכש חוזר (repo) וגם הסכמי מכיר חוזר (reverse repo) יהיו כפופים לדרישות הון. בדומה, שני הצדדים לעסקת השאלה ושאליה של ניירות ערך יהיו כפופים לדרישות הוניות מפורשות, וכך גם הפקדה של ניירות ערך בהקשר של חשיפת נזר (derivative exposure) או הלואה אחרת.

128. כאשר תאגיד בנקאי, הפועל כסוכן, מארגן עסקה מסווג רכש חוזר (רכישה חוזרת/מכירה חוזרת ועסקאות השאלה/שאלת של ניירות ערך) בין לקוחות לבין צד שלישי, ומספקUberות ללקוח שצד השלישי ימלא את התcheinבוויותיו, אזו הסיכון לתאגיד הבנקאי זהה לסיכון אליו היה נחשף אילו היה משמש צד ישיר לאוთה עסקה. במקרה כלו, תאגיד בנקאי יידרש לחשב את דרישות החון כailo הוא עצמו היה צד ישיר עסקה.

הגישה הפשטota

129. בגישה הפשטota, משקל הסיכון של מכשיר הביטחון המבטיחה את החשיפה במלואה או בחלוקת יחליף את משקל הסיכון של הצד הנגיד. הנחות אלו מפורטות בסעיפים 182 עד

הגישה המקיפה

130. לפי הגישה המקיפה, כאשר תאגידים בנקאים לוקחים ביטחון, עליהם לחשב את החשיפה המותאמת להם לצד הנגיד למטרות הון פיקוחי כדי להביא בחשבון את ההשפעות של אותו

ביטחון. על ידי שימוש במקדמי ביטחון (haircuts), תאגידים בנקאים נדרשים להתאים הן את סכום החשיפה לצד נגדי והן את הערך של כל ביטחון שנתקבל כתמיכה באותו צד נגדי, כדי להביא בחשבון תנודות עתידיות אפשריות בערכו של אחד מהם⁴², העשוות להיגרם על ידי תנומות שוק. בתוצאה לכך, יתקבלו סכומים מותאמים לתנודות הון של החשיפה והן של הביטחון. למעשה במקרה שני צדי העסק הם מזומנים, סכום החשיפה המותאם לתנודות יהיה גבוה מהחשיפה, ואילו עבור הביטחון הסכום המותאם יהיה נמוך יותר.

- .131. בנוסף, כאשר החשיפה והביטחון מוחזקים בנסיבות שונות, חובה לבצע התאמה נוספת כלפי מטה של סכום הביטחון המותאם לתנודות, כדי להביא בחשבון אפשרות של תנודות עתידיות אפשריות בשער החליפין.
- .132. כאשר סכום החשיפה המותאם לתנודות גבוה מסכום הביטחון המותאם לתנודות (כולל כל התאמה נוספת בגין סיכון שעיר החליפין), תאגידים בנקאים יחשבו את נכסיהם המשוקלים לשיכון כהפרש בין השניים, מוכפל במשקל הסיכון של הצד הנגדי. ההנחה היא לעריכת חישובים אלה מפורטים בסעיפים 147 עד 150.
- .133. ההתאמה של סכום החשיפה וסכום הביטחון לתנודות אפשרית בערכם, תבוצע באמצעות מקדמי ביטחון פיקוחיים סטנדרטיים כמפורט בסעיף 151 להלן.
- .134. בטל.
- .135. גודלו של מקדם ביטחון מסוים תלוי בסוג המכשיר, בסוג העסקה, בתדריות השערוך למחיר השוק (mark-to-market) ובתדריות התאמת המרווח (remargining). לדוגמה, עסקאות מסוג רכש חוזר הכספיות לשערוך יומי למחיר השוק ולהתאמת מרווה יומית, יקבלו מקדם ביטחון המבוסס על תקופת החזקה של 5 ימי עסקים, ועסקאות הלואה מובלטות עם שערוך יומי למחיר השוק ולא סעיף התאמת מרווה, יקבלו מקדם ביטחון המבוסס על תקופת החזקה של 20 ימי עסקים. מקדמי ביטחון אלו יועלו כלפי מעלה באמצעות נוסחת השורש הריבועי של הזמן, בהתאם לתדריות התאמת מרווה והשערוך למחיר השוק.
- בפרק זה, "תקופת החזקה" היא תקופת הזמן הממוצעת הנדרשת, להערכת ועדת באזל, כדי לסגור את הפיזיציה/למש את הביטחון.
- .136. בנוגע לסוגים מסוימים של עסקאות מסוג רכש חוזר (בעיקר רכש חוזר של אגרות חוב ממשלתיות כמפורט בסעיפים 170 ו- 171), ראשי התאגידים הבנקאים שלא להשתמש במקדמי ביטחון בפועל לחשב את סכום החשיפה לאחר הפקחת סיכון.
- .137. ניתן להזכיר בהשפעה של הסכמי התחשבנות נטו (master netting agreements) המכיסים עסקאות מסוג רכש חוזר לצורך חישוב דרישות ההון, בכפוף לתנאים המפורטים בסעיף 173.

.138. בTEL.

(ii) קיזוז מאזני

.139. כאשר לתאגידים בנקאים יש הסדרי קיזוז (netting arrangements) ברι אכיפה משפטית של הלוואות ופיקדונות, הם רשאים לחשב את דרישות ההון על בסיס חשיפות אשראי נטו, בכפוף לתנאים שבסעיף 188.

(iii) ערביות ונזרוי אשראי

.140. כאשר ערביות או נזרוי אשראי הנם ישיירים, מפורשים וברורים, בלתי חוזרים ובלתי מותנים, ניתן להבאים בחשבון בעת חישוב דרישות ההון, כל עוד התאגידים הבנקאים עומדים בתנאי סך תפעוליים מסוימים בקשר לתהליכי ניהול ניוח סיכון הכרוכים בהגנות אשראי אלה.

.141. קיימת הכרה במגוון של ערבים וספקים הגנה. בדומה להוראות הלימוט ההון שהיו בתוקף טרם כניסה לתוקף של הוראה זו, יש ליחס גישה של החלפה (substitution). לפיכך, רק ערביות שהונפקו, או הגנות שניתנו, על ידי ישויות בעלות משקל סיכון נמוך מזה של הצד הנגיד יביאו לידי הפחתת הדרישות החוניות, לאחר שהחלק היחסיב המוגן של החשיפה של צד נגיד מקבל את משקל הסיכון של הערב או של ספק ההגנה, ואילו החלק שאינו מכוסה שומר על משקל הסיכון של הצד הנגיד.

.142. פירוט הדרישות התפעוליות מוצג להלן בסעיפים 189 עד 193.

(iv) אי התאמת תקופות לפירעון

.143. אי התامة בתקופות לפירעון נוצרת כאשר יתרת תקופת הפירעון של הביטחון קצרה מזו של חשיפת האשראי הבסיסית. כאשר קיימת אי התامة בתקופות לפירעון, ותקופת הפירעון המקורית של הביטחון קצרה משנה אחת, אין מכיריים לביטחון לצורכי הקצאות הון. במקרים אחרים של אי התامة בתקופות לפירעון, ניתנת הכרה חלקית לביטחון למטרות הון פיקוחי כמפורט להלן בסעיפים 202 עד 205. בגין הפשטה לביטחונות, אי התامة בתקופות לפירעון אינה מותרת.

(ג) שנות

144. דרכי הטיפול בሪביו שיטות להפחחת סיכון אשראי בגין חשיפה בודדת, ובנגוריו אשראי מסווג First
First, מפורטות בסעיפים 206 עד 210 להלן.

3. ביטוחנות

(א) ביטוחון פיננסי כשייל

145. מכשירי הביטוחון הבאים כشيرים להכרה לפי הגישה הפושאה :
- (א) מזומנים בפיקדונן בתאגיד הבנקאי (כמו גם תעוזות פיקדונן או מכשירים דומים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי המלווה) הנחשף לצד הנגיד⁴³.
- (ב) זהב.
- (ג) ניירות ערך חוב שדורגו על ידי ECAI כשירות, שהנום :
- לפחות בעלי דירוג-BB, אם הונפקו על ידיRiboniyot או על ידי PSEs המטופלות כריבוניות על ידי המפקח על הבנקים; או
  - לפחות בעלי דירוג-BBB, אם הונפקו על ידי ישויות אחרות (לרבבות בנקים וחברות השקעות); או
  - לפחות בעלי דירוג-A/P-3/A-3 למכשירי חוב קצר טווח.
- (ד) ניירות ערך חוב שלא דורגו על ידי ECAI כשירות, כאשר :
- הונפקו על ידי בנק אשר מנויותיו נסחרות במדד ראשי; וכן
  - רשומים בבורסה מוכרת; וכן
  - סועגו כחוב בכיר (senior); וכן
  - כל ההנפקות המדורגות בעלות בכירות זהה של הבנק המנפיק, חייבות לקבל לכל לפחות דירוג-BBB או A-3/P-3/A-3 על ידי ECAI כשירות; וכן
  - אין בידי התאגיד הבנקאי, המחויק בניירות ערך חוב כביטוחון, מידע המרמו כי ההנפקה מצדיקה דירוג נמוך מ-BBB או A-3/P-3/A-3 (לפי המקרה).
- (ה) מנויות (לרבות אגרות חוב להמרה) הכלולות במדד ראשי.
- (ו) התקשרויות להשקעות משותפות בניירות ערך ניתנים להעברה (for Collective Investments in Transferable Securities UCITS - Undertakings).
- מחירן של היחידות מתפרנס מדי יום; וכן

⁴³ שטרות צמודי אשראי (CLN - Credit Linked Notes) שמומנו באמצעות מזומנים, אשר הונפקו על ידי התאגיד הבנקאי כנגד חשיפות בתיק הבנקאי שעומדים בקריטריונים של גזרי אשראי,itolpo כעסקאות מובלחות מזומנים.

⁴⁴ במקרים בהם פיקדונן במזומנים, תעוזות פיקדונן או מכשירים דומים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי המלווה מוחזקים כביטוחון בתאגיד הבנקאי צד שלישי בהסדר שאינו משומרת (non-custodial), אם הם שעובדות/הומחו בגלוי לתאגיד הבנקאי המלווה ואם השעבוד/המחלקה הם בלתי מותנים ובבלתי חוררים, סכום החשיפה המכוסה על ידי הביטוחון (אחרי כל מקדם בביטוחון הדרוש בגין סיכון מסווג) קיבל את משקל הסיכון של התאגיד הבנקאי צד שלישי.

• ה- UCITS/קרן נאמנות מוגבלות להשקעה במכשירים המפורטים בסעיף זה⁴⁵.

(ג) 145. עסקאות איגוח מחדש (כהגדורתן בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 205), ללא קשר לדירוגי אשראי כלשהם, אין ביטחון פיננסי כšíר.

146. מכשירי הביטחון הבאים כשיירים להכרה לפי הגישה המקיפה :

- (א) כל המכשירים בסעיף 145;
- (ב) מניות (לרבות אגרות חוב להמרה) שאין נכללות במידד ראשי אך רשומות בבורסה מוכרת;
- (ג) UCITS/קרן נאמנות הכוללות מניות כאמור בסעיף קטן (ב), ועומדות בכל התנאים שבסעיף (ו) לעיל.

146א. לצורך קביעת ביטחונות כשיירים כאמור בסעיפים 145 ו- 146 לעיל :

"بورסה מוכרת" היא בורסה בה נסחר מידע ראשי.

"מידע ראשי" הוא כל אחד מהלא :

שםות המדדים	מדינה
Austrian Traded Index	אוסטריה
All Ordinaries	אוסטרליה
MIB 30	איטליה
Dow Jones Stoxx 50 Index, FTSE Eurofirst 300, MSCI Euro Index, Euro Stoxx 50	אירופה
S&P 500, Dow Jones Industrial Average, NASDAQ Composite, Russell 2000	ארה"ב
BEL 20	בלגיה
FTSE 100, FTSE Mid 250	בריטניה
DAX	גרמניה
AEX	הולנד
Hang Seng	ונג קונג
Nikkei 225, Nikkei 300, Topix	יפן
תל אביב 125	ישראל
Straits Times Index	סינגפור
IBEX 35	ספרד
CAC 40, SBF 250	צרפת
Kospi	קוריאה
S&P/TSX Composite	קנדה
OMX	שוודיה
SMI	שווייץ

45 אלום, השימוש או השימוש הפוטנציאלי שעושה ה- UCITS / קרן נאמנות במכשירים נגורים אך ורק כדי לגדר השקעות המפורטוות בסעיף זה ובסעיף 146, לא ישולל את כשיירותן של היחידות באותו UCITS / קרן נאמנות מלאה כשירות בביטוחון פיננסי.

(ii) הגישה המקיפה

чисוב דרישת הון

. 147. עסקה מובטחת, סכום החשיפה לאחר הפחיתה סיכון מחושב כדלהלן :

$$E^* = \max\{0, [E \cdot (1+He) - C \cdot (1-Hc - Hfx)]\}$$

כאשר :

E^* = ערך החשיפה לאחר הפחיתה סיכון

E = הערך השוטף של החשיפה

He = מקדם ביטחון המתאים לחשיפה

C = הערך השוטף של הביטחון שהתקבל

Hc = מקדם ביטחון המתאים לביטחו

Hfx = מקדם ביטחון המתאים, בשל אי התאמה בין מטבע הביטחון למטרע החשיפה

. 148. סכום החשיפה לאחר הפחיתה סיכון יוכפל במשקל הסיכון של הצד הנגדי כדי לקבל את סכום הנכס המשקל לסיכון עבור העסקה המובטחת.

. 149. הטיפול בעסקאות שבהן קיימת אי התאמה בין מועד הפירעון של החשיפה לצד הנגדי לבין מועד הפירעון של הביטחון, מפורט בסעיפים 202 עד 205.

. 150. במקרים בהם הביטחון הוא סל נכסים, מקדם הביטחון על הסל יהיה $a_i H_i$, כאשר a_i הוא משקל הנכס (כשהוא נמדד ביחידות מטבע) בסל, ו- H_i הוא מקדם הביטחון הרלוונטי לנכס.

מקדמי ביטחון פיקוחיים סטנדרטיים

. 151. להלן מפורטים מקדמי הביטחון הפיקוחיים הסטנדרטיים, בהנחה של שערוך יומי למחיר השוק וההתאמות מרוחה (remargining) יומית. מקדמי הביטחון מבוטאים באחוזים :

תבלה מס' 1

יחסיפות איגוד		מנפיקים אחרים ⁴⁸		ריבוניות ^{47,46}		יתרת תקופה לפירעון		דירוג של נייר ערך חוב	
תקופת החזקה 5 שנים	תקופת החזקה 10 שנים	תקופת החזקה 20 שנים	תקופת החזקה 5 שנים	תקופת החזקה 10 שנים	תקופת החזקה 20 שנים	תקופת החזקה 5 שנים	תקופת החזקה 10 שנים	תקופת החזקה 20 שנים	
1.414	2	2.828	0.707	1	1.414	0.354	0.5	0.707	≥ 1 שנה
5.657	8	11.314	2.828	4	5.657	1.414	2	2.828	< 1 שנה, ≥ 5 שנים
11.314	16	22.628	5.657	8	11.314	2.828	4	5.657	< 5 שנים
2.828	4	5.657	1.414	2	2.828	0.707	1	1.414	≥ 1 שנה
8.485	12	16.971	4.243	6	8.485	2.121	3	4.243	< 1 שנה, ≥ 5 שנים
16.971	24	33.942	8.485	12	16.971	4.243	6	8.485	< 5 שנים
לא כשיר		לא כשיר		10.607	15	21.213	כל התקופה		BB- עד BB+

46. כולל PSEs המטופלות כריבוניות (sovereigns) על ידי המפקח על הבנקים.

47. בנקים רבי צדדים לפיתוח (MDBs) שקיבלו משקל סיכון 0% לטופלו כריבוניות.

48. כולל PSEs שאין מטופלות כריבוניות על ידי המפקח על הבנקים.

טבלה מס' 2

תקופת החזקה של 5 ימים	תקופת החזקה של 10 ימים	תקופת החזקה של 20 ימים	
10.607	15	21.213	מניות המدد הראשי (לרבות אג"ח בנות המהה) זהה
17.678	25	35.355	מניות אחרות (לרבות אג"ח בנות המהה) הרשות בבורסה מוכרת
מקדים הביטחון הגבוה ביותר שנייה לישם לנ"ע שבו רשאית הקון להשקיע			UCITS/קרנות נאמנות
0	0	0	מזומן ⁴⁹

טבלה מס' 3

תקופת החזקה של 5 ימים	תקופת החזקה של 10 ימים	תקופת החזקה של 20 ימים	
5.657	8	11.314	מקדים הביטחון בשל אי התאמת מטבח

151א. למורת האמור לעיל, הקצתת מקדים ביטחון לנירות ערך כשירים, המצוים בחשבון ניירות ערך הממושך לטובת התאגיד הבנקאי, תבוצע בהתאם לחולפות הבאות :

(א) אם אין אפשרות הלקוח להחליף את ניירות הערך, יוקצה לכל אחד מנירות הערך הכשירים מקדים הביטחון הרלוונטי כאמור בסעיף 151 לעיל.

(ב) אם יש אפשרות הלקוח להחליף את ניירות הערך, אולם הלקוח מוגבל להשקעה בניירות ערך כשירים בלבד, יוקצה לכל ניירות הערך מקדם ביטחון אחיד הגבוה ביותר שנייה לישם לניר ערך בו רשאי הלקוח להשקיע.

(ג) אם יש אפשרות הלקוח להחליף את ניירות הערך, והלקוח אינו מוגבל להשקעה בניירות ערך כשירים בלבד, יוקצה לכל ניירות הערך הכשירים מקדים ביטחון אחיד בגובה 50%.חולפות אלה יהולו על חשבון ניירות ערך או חלק منهו, בהתאם להסכם בין התאגיד הבנקאי ללקות. הגבלת הלקות, כאמור בחולפות (א) ו- (ב) לעיל, תהיה אפקטיבית ותוסדר משפטית ומילונית.

.152. בטל.

153. בעסקאות שבהן התאגיד הבנקאי מלאה מכשירים בלתי-כשירים (כגון אגרות חוב של חברות, שאינן בעלות דירוג השקעה), מקדם הביטחון שיש להחיל על החשיפה יהיה זהה לזה של על מנויות הנசורות בבורסה מוכרת שאין חלק מהמדד הראשי.

.154-165. בטל.

התאמה לתקופות החזקה שונות ולשערוך לשווי שוק או להתחמת מרווה (*remargining*), שאינה יומית 166. עסקאות מסוימות, בהתחשב במאפייני ובתדרות השערוך (revaluation) ובהתאמת מרווה, מתאימות תקופות החזקה שונות. ההנחה ביחס למקדים הביטחון לביטחונות מבחינות בין עסקאות מסווג רכש חוזר (רכש חוזר/מכרז חוות/שאלת של ניירות ערך), "עסקאות אחרות מונעות על ידי שוק ההוו" (עסקאות בנגזרי OTCohloot מרווח (margin lending),

והלוואות מובטחות (secured lending). בעסקאות המונעות על ידי שוק ההון ובעסקאות מסווג רכש חזרה, מסמכיו העסקה כוללים סעיפים התאמת מרווה; בעסקאות הלואה מובטחות, תנאים כאלה בדרך כלל אינם.

עסקה בה אין לתאגיד הבנקאי הזכות להתאמת מרווה על בסיס נדייר (the right to receive margin) עסקה נדירה, לטיפול כלהלוואה מובטחת (frequently).

תקופת החזקה לעסקאות השונות מסוכמת בטבלה הבאה: .167

סוג עסקה	תקופת החזקה	תנאי
עסקה מסווג רכש חזרה	חמשה ימי עסקים	התאמת מרווה יומית
עסקאות שוק הון אחריות	עשרה ימי עסקים	התאמת מרווה יומית
הלוואה מובטחת	עשרים ימי עסקים	שעריך יומי

כאשר תדירות התאמת המרווה או השעריך אינה תדירות יומית, מקדים הביטחון יוגדל בהתאם למספר ימי העסקים בפועל בין התאמת המרווה או השעריך, באמצעות נוסחת השורש הריבועי של הזמן, כדלקמן :

$$H = H_M \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

שבה :

$$\begin{aligned} &= \text{מקדם הביטחון המוגדל} & H \\ &= \text{מקדם הביטחון לפי תקופת החזקה (מתוך הטבלה שבסעיף 151)} & H_M \\ &= \text{תקופת החזקה לסוג העסקה (מתוך הטבלה שבסעיף 167)} & T_M \\ &= \text{מספר ימי עסקים בפועל בין התאמות מרווה לעסקאות שוק הון, או שערוכים} & N_R \\ &\text{לעסקאות מובטחות.} \end{aligned}$$

דוגמה לשימוש בנוסחה בסעיף 168 לעיל - תאגיד בנקאי ערך עם לקוח עסקה עתידית המובטחת במנית מדד ראשי. תקופת החזקה היא 10 ימים. מקדם הביטחון הפיקוחי הוא 15% (ראה סעיף 151 לעיל). תדירות התאמת המרווה בעסקה היא שבועית (כלומר, 5 ימי עבודה). מקדם הביטחון המוגדל יהיה:

$$H = H_M \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}} = 15 \sqrt{\frac{5 + (10 - 1)}{10}} = 17.748$$

תנאים לקביעת H אפס (zero H)

עסקאות מסווג רכש חזרה הממלאות את התנאים הבאים, והצד הנגדי הנו משתתף מרכזי בשוק (ראה סעיף 171 להלן), ניתן להחיל מקדים ביטחון אפס.

- (א) הן החשיפה והן הביטחון הנם מזומנים או נייע של ריבוניות, או נייע של PSE הכספיים למשקל סיכון 0% לפי הגישה הסטנדרטית⁵⁰.
- (ב) הן החשיפה והן הביטחון נקובים באותו המطبع;
- (ג) העסקה היא בת תקופה פירעון של יום אחד (overnight) או שהחשיפה והבטיחון גם יחד משוערים יומיות למחיר שוק וכפופים להתקנת מרוחה יומית;
- (ד) לאחר כשלון הצד הנגיד ביצוע התקנת מרוחה, הזמן שנדרש בין השערוך האחרון למחיר השוק לפניו הכישלו בהתקנת מרוחה ובין מימוש⁵¹ (liquidation) הביטחון, מוערך ללא יותר מארבעה ימי עסקים;
- (ה) העסקה מסולקת באמצעות מערכת סליקת מוכחת מסוג זה של עסקה;
- (ו) המסמכים המכסים את ההסכם הם מסמכים סטנדרטיים בשוק לעסקאות מסווג RCS חזרה בנוייע מסוג זה;
- (ז) העסקה כוללת מסמך הקובלע כי אם הצד הנגיד נכשל מלמלא את חובתו להעביר מזומנים או ניירות ערך או להשלים ביטחון (deliver margin), או נכשל מלכבד את התכתייבותיו בדרך אחרת, כי אז העסקה תבוא לסיומה המיידי; וכן
- (ח) במקרה של איורע כשל כלשהו, בין אם הצד הנגיד הנו חדל פירעון (insolvent) או פושט רגל, תהא לתאגיד הבנקאי זכות הנינתן לאכיפה משפטית, משוחררת מ מגבלות (unfettered), לתפוס מיידית את הביטחון ולממשו לטובתו.

רק היישויות הבאות ייחשבו "משתתפים מרכזיים בשוק":¹⁷¹

- (א) ריבוניות, בנקים מרכזיים ויישויות סקטור ציבורי (PSE);
- (ב) בנקים וחברות ניירות ערך;
- (ג) חברות פיננסיות אחרות (לרובות חברות ביטוח) הכספיות למשקל סיכון של 20% לפי הוראה זו;
- (ד) ארגוני סליקת מוכרים.

כasher מפקח מדינה החברה ב- OECD אשר מדורגת - A או בדרוג עדיף מזה, מחייב הקלה ספציפית לעסקאות מסווג רכש חזרה ניירות ערך שהונפקו על ידי הממשלה של אותה מדינה, ראשיהם התאגידים הבנקאים המאגדים בישראל לאמץ את אותה הגישה לאותן העסקאות.¹⁷²

*טיפול בעסקאות מסווג רכש חזרה המכוסות על ידי הסכמי התחרשות נטו (Master Netting Agreements)*¹⁷³. ההשפעות של הסכמי התחרשות נטו דו-צדדיים המכיסים עסקאות מסווג רכש חזרה יוכרו על בסיס בחינה לגבי כל צד נגיד (counterparty-by-counterparty) אם ההסכמים ניתנים לאכיפה משפטית בכל אחד מתחומי השיפוט הרלוונטיים בעת התרחשויות של איורע כשל, בין אם הצד הנגיד חדל פירעון (insolvent) או פושט רגל. יוכרו אך ורק הסכמים מקובלים בשוק לסוג זה של עסקאות - למשל הסכם ה- 2000 GMRA (The TBMA/ISMA Global Master Repurchase Agreement).

NEYU שהונפקו על ידי ממשלה ישראל או בנק ישראל, הכספיים למשקל סיכון 0% לפי סעיף 54, ממלאים אחר תנאי זה. הדבר אינו מחייב את התאגיד הבנקאי למשתתם תמיד את הביטחון אלא להיות בעל יכולת לעשות זאת בתוך מסגרת הזמן.

בנוספּ, הסכמי התחשבנות נטו חייבים :

- (א) להקנות לצד שלא כשל את הזכות לסיים ולחסל (close-out) במהירות את כל העסקאות הקשורות להסכם בעת אירוע כשל, לרבות במקרה של חקלות פירעון (insolvency) או פשיטת רgel של הצד הנגדי.
- (ב) לקבוע התחשבנות נטו של רוחים והפסדים בגין עסקאות (לרבות הערך של כל ביטחון) שנסתתרו וחוסלו (closed out) לפי ההסכם, כך שצד אחד חייב לצד الآخر סכום נטו יחיד;
- (ג) לאפשר מימוש או קיזוז של הביטחון בהקדם האפשרי במקרה של כשל; וכן,
- (ד) להיות, יחד עם הזכויות העולות מתוך התנאים הנדרשים בו - (א) עד (ג) לעיל, אפשרות משפטית בכל תחום שיפוט רלוונטי במקרה של אירוע כשל, בין אם הצד הנגדי חקל פירעון (insolvent) או פושט רgel.

174. התחשבנות נטו בין פוזיציות בתיק הבנקאי ובתיק למסחר תוכר אך ורק כאשר העסקאות שלגביהם

נערכות התחשבנות נטו מקיימות את התנאים הבאים :

- (א) כל העסקאות משוערכות יומיית למחיר שוק⁵²; וכן
- (ב) מכשירי הביטחון שבהם נעשה שימוש בעסקאות מוכרים כביטוח פיננסי כשיר בתיק הבנקאי.

175. הנוסחה בסעיף 147 תאומץ לחישוב דרישות ההון בגין עסקאות עם הסכמי התחשבנות נטו.

176. תאגידים בנקאים יישמו את הנסיבות הבאות כדי להביא בחשבון את השפעת הסכמי התחשבנות נטו :

$$E^* = \max\{0, |(\sum(E) - \sum(C)) + \sum(Es \cdot Hs) + \sum(Efx \cdot Hfx)|\}^{53}$$

ובה :

E^* = ערך החשיפה לאחר הפחתת סיכון

E = ערך שוטף של החשיפה

C = ערך הביטחון שהתקבל

Es = ערך מוחלט של הפוזיציה נטו בניר ערך נתון

Hs = מקדם ביטחון מתאים ל-

Efx = ערך מוחלט של הפוזיציה נטו במטבע שונה ממטריע הסילוק

Hfx = מקדם ביטחון מתאים לאירוע מטבע

177. הכוונה כאן היא לקבל סכום חשיפה נטו, לאחר התחשבנות נטו של החשיפות והביטוחונות, ולאחר

"סכום תוספת" (add-on amount) המשקף שינוי מחיר אפשריים של ניירות הערך המעורבים

52. תקופת החזקה לצורך מקדמי הביטחון תהיה תלויה, בדומה לעסקאות אחרות מסווג וכש חור, בתדריות של התאמת המרוווה.

53. נקודת המוצא לנוסחה זו היא הנוסחה בסעיף 147, שניתן להציגה גם באופן הבא :

$$E^* = \max\{0, [(E - C) + (E \cdot He) + (C \cdot Hc) + (C \cdot Hfx)]\}$$

בעסקאות וכן סיכון שער חליפין, אם קיימים. הפוזיציה נטו, אורך טווח או קצר טווח, בכל נייר ערך הכלול בהערכת ההתחשבנות נטו תוכפל במקדם ביטחון מתאים. כל יתר הכללים בנוגע לחישוב מקדמי הביטחון, המפורטים בסעיפים 147 עד 172, חלים באותנה המידה על תאגידיים בנקאים המשתמשים בהערכת ההתחשבנות נטו דו-צדדיים לעסקאות מסווג רכש חוזר.

(i) 178-181. בטל.

(iii) הגישה פשוטה

תנאי ס' 182.

על מנת שביטחון יוכר בגישה פשוטה, הביטחון חייב להיות משועבד לפחות למשך כל חייו החשיפה והוא חייב להיות משוערך למחיר שוק (marked to market) ומוערך מחדש (revalued) לפחות בתדירות של שישה חודשים. אותן חלקים של חובות המובטחים על ידי שווי שוק של ביטחון מוכר יקבלו את משקל הסיכון שחל על מכשיר הביטחון. משקל הסיכון של החלק המובטח יהיה כפוף לרצתה של 20%, למעט בנסיבות המפורטות בסעיפים 183 עד 185. ליתרת החוב ישוק משקל סיכון הולם את הצד הנגיד. דרישת הון תחול על תאגידיים בנקאים שני צדי העסקה המובטחת: לדוגמה, הון רכש חוזר הון מכר חוזר יהיו כפופים לדרישות הון.

סימנים לרצתה משקל הסיכון

183. עסקאות העומדות בקריטריונים של סעיף 170 ובוצעו עם משתתף מרכזי בשוק, כמו גדר בסעיף 171, תקבלנה משקל סיכון 0%. אם הצד הנגיד לעסקה איןנו משתתף מרכזי בשוק, העסקה תקבל משקל סיכון של 10%.

184. עסקאות נזירים מעבר לדלק (OTC) הכפופות לשערוך יומי למחורי השוק, המובטחות על ידי מזומנים ואין בהן אי-התאמה מטביעה, תקבלנה משקל סיכון 0%. עסקאות כאלה המובטחות על ידי נייע של ריבונות או של PSE הכספיים לקבל משקל סיכון 0% לפי הוראה זו, יכולות לקבל משקל סיכון של 10%.

185. הרצתה של 20% למשקל הסיכון על עסקאות מובטחות לא תחול, ונינתן יהיה להחיל משקל סיכון 0%, כאשר החשיפה והבטיחון נקבעים באותו המטבע ועונים על אחד מהתנאים הבאים:

* הביטחון הוא פיקדון מזומנים כמו גדר בסעיף 145(א); או

* הביטחון הוא בקרה של נייע של ריבונות או PSE הכספיים לקבל משקל סיכון 0%, ומשוויה השוק שליהם נכון 20%.

(iv) עסקאות נזירים מובטחות מעבר לדלק (OTC)

186. לפי "שיטת החשיפה הנוכחיית" (Current Exposure Method), החישוב של דרישת הון בגין סיכון אשראי של הצד הנגיד עבר חוזה בודד יבוצע כדלקמן:

$$\text{דרישת הון בגין סיכון צד נגיד} = [(RC + add-on) - C_A] \cdot r \cdot 8\%$$

כasher :

$$RC = \text{ูลות השחלוף},$$

$\text{הסכום בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית, מחושב בהתאם לסעיפים (i) 92 ו-} 92\text{(ii) של נספח ג'}$

$C_A = \text{סכום ביטחון מותאם לתנודתיות לפי הגישה המקיפה, כמפורט בסעיפים 147 עד 172, או אפס, אם עסקה לא הוחל ביטחון כשיר, וכן}$

$$R = \text{משקל הסיכון של הצד הנגדי.}$$

.187 כאשר קיימים הסכמי התחרשנות נטו דו-צדדיים תקפים, RC יהיה עלות השחלוף נטו, והתוספת (add-on) תהיה A_{Net} כפי שחוושבה לפי סעיפים (i) 96 עד (v) 96 של נספח ג'. מוקדם הביטחון בגין סיכון מטיבע (Hfx) ייוושם כאשר קיימת אי התאמה בין מטיבע הביטחון ובין מטיבע היסילוק. אפלו במקרה שבו מעורבים בחשיפה יותר שני מטיבעות, מטיבע הביטחון ומטיבע היסילוק, יש להחיל מוקדם ביטחון ייחיד, בהנחה שתקופת החזקה היא 10 ימי עסקים, אשר יוגדל לפי הצורך בהתאם לתוצאות השערוך למחיר השוק.

(i) 187. כחלופה לשיטת החשיפה הנוכחית" לחישוב דרישת הון בגין סיכון אשראי של הצד הנגדי, תאגידים בנקאים יכולים להשתמש בשיטה הסטנדרטית כמפורט בספח ג'.

4. קיזוז פלייטים מאזניים

.188 כאשר תאגיד בנקאי,

(א) מוצא יסוד משפטי איתן לקבוע שהסכום התחרשנות נטו, או קיזוז, ניתנים לאכיפה בכל אחד מתחומי השיפוט הרלוונטיים, בין אם הצד הנגדי חדל פירעון או פושט רgel ;

(ב) יכול בכל עת לקבוע את הנכסים וההתחייבויות של אותו צד נגד הכספיים להסכם הקיזוז ;

(ג) עוקב ושולט בסיכון לגידול בחשיפות כתוצאה מאירוע התאמה של תקופות פירעון של נכסים והתחרייבויות (roll-off risks) ; וכן

(ד) עוקב ושולט בחשיפות הרלוונטיות על בסיס נטו, ראשי התאגיד הבנקאי להשתמש בחשיפה נטו של הלוואות ופיקדונות כבסיס לחישוב הלימוט ההון שלו בהתאם לנוסחה בסעיף 147. הלוואות יטופלו בחשיפות, ופיקדונות יטופלו בביטוחונות. מוקדי הביטחון יהיו אפס, למעט מקרה בו קיימת אי התאמה במטיבע. תקופת החזקה של 10 ימי עסקים תחול כאשר מתבצע שערוך יומי למחיר השוק, ותחולנה כל הדרישות הכלולות בסעיפים 168 ו- 202 עד 151.

5. ערבותות ונזורי אשראי

(i) דרישות תפעוליות

דרישות תפעוליות משותפות לערבותות ולנזורי אשראי

ערבות או נגור אשראי חייבים לייצג תביעה ישירה כלפי ספק ההגנה, וחייבים להיות משוכנים במפורש לחסיפות מסוימות או למ Lager חשיפות מסוימים, כך שמידת הכספי מוגדרת בבירור ואינה נתונה לחילוקי דעתות. הם חייבים להיות לא ניתנים לביטול, למעט במקרה של אי תשלום חוב מצד רוכש ההגנה, בשל סיבת הקשורה לחוזה הגנת האשראי; חובה שהחוצה לא יכול סעיף המתייר לספק ההגנה לבטל באופן חד-צדדי את כיסוי האשראי, או להגדיל את עלות הכספי האפקטיבית כתוצאה מירידת איקות האשראי בחסיפה המוגנת⁵⁴. חובה שהערבות או נגור האשראי יהיו גם בלתי מותנים; לא יכול סעיף בחוזה ההגנה מחוץ לשיליטתו הישירה של התאגיד הבנקאי, שיש בו כדי למנוע את המחויבות של ספק ההגנה לשלם בזמן (in a timely manner) במקרה שהצד הנגיד המקורי נכשל מלשלם את החוב/ חובתו בזמן.

דרישות תפעליות נוספת לערביות

190. בנוסף לדרישות הוודאות המשפטית המפורטות בסעיפים 117 ו- 118 לעיל, כדי שערבות תוכר, התנאים הבאים חייבים להתקיים :

- (א) בעת תשלום/אי-תשלום של הצד שכגד, כפי ש谟גדר בתנאי הערבות, רשאי תאגיד בנקאי לפנות בזמן (in a timely manner) אל הערב לקבל את כספי החוב, בהתאם למסמכיו העסקה. הערב יוכל לשלם לתאגיד הבנקאי את כל החוב בסכום אחד כולל, או ליטול על עצמו את התחייבויות התשלומים העתידיות של הצד הנגיד המכווצות על ידי ערבות. לתאגיד בנקאי חייבת להיות זכות לקבל את כל התשלומים מהערב ללא שיידרש לנקט תחילת בהליך משפטיים נגד הצד הנגיד לגביות החוב.
- (ב) הערבות הנה התחייבות מ투ועדת ומפורשות, שהערב נוטל על עצמו.
- (ג) למעשה כאמור במשפט להלן, הערבות מכסה את כל סוגי התשלומים שהחייב המקורי (notional obligor) מצופה לשלם על פי מסמכי העסקה, כגון סכום נקוב (underlying amount), תשלום מרווח (margin payments) וכדומה. כאשר ערבות מכסה את תשלום הקрон בלבד, ריביות ותשלומים בלתי מכוסים אחרים יטופלו בסכום בלתי מובטח בהתאם לסעיף 198.

⁵⁴ יש לשים לב כי התנאי של בלתי ניתן לביטול אינו מחייב שהגנת האשראי והחסיפה תהינה מתואמות מבחינת התקופה לפירעון, אלא שהתקופות לפירעון שהסכמו מראש לא י��רו בדיעד על ידי ספק ההגנה. סעיף 203 מפרט כיצד לטפל באופציית יציאה (option call) בקביעת יתרת התקופה לפירעון להגנת האשראי.

דרישות פעולה נוספת לנזורי אשראי

191. על מנת שחוזה נזורי אשראי יוכר, חובה שיתמלאו התנאים הבאים :
- (א) אירועי האשראי המפורטים על ידי הצדדים להזוהו חייבם לכיסות לכל הפחות :
- כשלון לשלם (failure to pay) את סכומי החוב המגיעים לפי תנאי ההתחייבות הבסיסית (underlying obligation) התקפים בזמן אי תשלום כזה (עם תקופת גרייס הקרויה לתקופת הגרייס בהתחייבות הבסיסית);
  - פשיטת רגל (bankruptcy), חקלות פירעון (insolvency) או אי יכולת של החיבב לשלם את חובותיו, או כישלונו או הודאותו בכתב בדבר אי יכולת כללית לשלם את חובותיו במועדם, ואירועים דומים לכך; וכן
  - ארגון מחדש (restructuring) של ההתחייבות הבסיסית הכרוך במחיקה או דחיפה של קרן, ריבית אוعمالות, המביא לידי אירוע של הפסד אשראי (דהיינו, מחיקת חוב, הפרשה ספציפית או חיוב דומה לחשבון רווח והפסד). במקרים שבהם ארגון מחדש לא הוגדר כאירוע אשראי, יש לפעול על פי סעיף 192.
- (ב) אם נזורי האשראי מכסה התחייבויות שאין כוללות את ההתחייבות הבסיסית, סעיף (ז) להלן יקבע אם תותר אי התאמאה בנסיבות.
- (ג) נזורי האשראי לא יסתהים לפני פקיעת תקופת גרייס כלשהי הנדרשת להתרחשות של ההתחייבות הבסיסית כתוצאה מכישלון לשלם, בכפוף להוראות סעיף 203.
- (ד) נזורי אשראי המאפשרים סילוק בזמןן, מוכרים לצורכי הון בתנאי שהקיים תהליך הערכה יציב ומהימן לאמידת הפסד. חובה שיוגדר בבירור ובאופן ספציפי פרק הזמן לקבלת הערכות שווי של ההתחייבות הבסיסית לאחר אירוע אשראי (post-credit event) המצוינה בגין האשראיvaluations). אם התחייבות ההיסטוריות (reference obligation) המצוינה בגין נזורי האשראי למטרות סילוק בזמןן שונה מהתחייבות הבסיסית, סעיף (ז) להלן יקבע אם תותר אי התאמאה בנסיבות.
- (ה) אם הזכות/היכולת של רוכש ההגנה להעביר את ההתחייבות הבסיסית אל ספק ההגנה נדרשת לשם סילוק, תנאי ההתחייבות הבסיסית חייבים לקבוע כי כל הסכמה הנדרשת להעברה כזו היא תישלל באופן לא סביר.
- (ו) זהותם של השותפים, האחראים לקבוע אם אירוע אשראי התרחש, חייבות להיות מוגדרת בבירור. קביעה זו לא תהיה באחריותו הבלעדית של מוכר ההגנה. לרוכש ההגנה חייבות להיות הזכות/היכולת להודיע לספק ההגנה על התרחשותו של אירוע אשראי.
- (ז) אי התאמאה בין התחייבות הבסיסית ובין התחייבות אליה מתיחס נזורי האשראי (התחייבות ההיסטוריות - the reference obligation) (דהיינו, התחייבות שבנה שמשימוש למטרות קביעת ערך הסילוק בזמןן או התחייבות שנייה להעברה) מותרת אם (1) התחייבות ההיסטוריות היא בעמד שווה (פארי פאסו) או בעמד נחות מההתחייבות הבסיסית, וכן (2) להתחייבות הבסיסית ולהתחייבות ההיסטורית יש אותו חייב (דהיינו, אותה ישות משפטית) והזוהה ככל טעיפים הרי אכיפה על פי חוק המתיחסים לכשל צולב (cross-acceleration) או להאצה צולבת (cross-default).

(ח) אי התאמה בין ההתחייבות הבסיסית ובין התחייבות שבה עושים שימוש כדי לקבוע האם אירוע אשראי אכן התרחש, מותרת אם (1) ההתחייבות האחמורה היא במעמד שווה (פארי פאסו) או במעמד נחות מההתחייבות הבסיסית, וכן (2) לשתי ההתחייבויות יש אותו חיבב (דהיינו, אותה ישות משפטית) והחוזה כולל סעיפים ברוי אכיפה על פי חוק המתייחסים לכשל צולב (cross-default) או להאצה צולבת (cross-acceleration).

כasher ארגון חדש של ההתחייבות הבסיסית אינו מכוסה על ידי נגור האשראי, אולם יתר הדרישות בסעיף 191 מתמללות, תouter הכרה חלקית בגין האשראי. אם סכומו של בגין האשראי נמוך או שווה לסכומה של ההתחייבות הבסיסית, ניתן להכיר עד 60% מסכום הגידור כמכוסה. אם סכום בגין האשראי גבוה מסכומה של ההתחייבות הבסיסית, תקורת סכום הגידור הקשיר תוגבל ל- 60% מסכום ההתחייבות הבסיסית.⁵⁵

רכ' עסקאות Total Return Swap (TRS) או Credit Default Swap (CDS) (Total Rate of Return Swap)Swap) המספקות הגנת אשראי שווה לערבויות תהיינה כשירות להכרה, בכפוף לסייג הבא - כאשר תאגיד בנקאי רוכש הגנת אשראי באמצעות עסקת TRS ורושם את התשלומים נטו שנתקבלו מהחלפה כהכנסה נטו, אך אינו רושם קיזוז של הרעה בערך הנכס המוגן (באמצעות הפחתת השווי ההוגן או בדרך של הנדלת הפרשות), הגנת האשראי לא תוכר. הטיפול בגין אשראי מסווג ⁵⁶ N-to-default ו-first-to-default בעניפים 207 עד 210.

סוגים אחרים של בגין אשראי לא יהיו כשיירים להכרה.⁵⁶

לצרכי הקלת הון יוכרו אך ורק עסקאות בגין אשראי המבוססות על הסכמים מקובלים בשוק, כגון ה- ISDA Master Agreement.

(ii) טווח ערבים (ערבים נגדים)/ספקי הגנה כשיירים

תוכר הגנת האשראי המונתקת על ידי היישוות הבאות:

- (א) ישוות ריבוניות⁵⁷, ישוות סקטור ציבורי (PSEs), בנקים⁵⁸ וחברות ניירות ערך בעלות משקל סיכון נמוך מזוה של הצד הנדי;
- (ב) ישוות אחרות בעלות דירוג חיצוני, מלבד כאשר הגנת האשראי ניתנת לחשיפת איגוח, ולרבות הגנת אשראי המספקת על ידי חברות אם, חברות בתות וחברות מסונפות, כל עוד יש להן משקל סיכון נמוך מזוה של החיבב.

⁵⁵ בטל.

שטרות צמודי אשראי (CLN - Credit Linked Notes) שמומנו במזומנים, אשר הונפקו על ידי התאגיד הבנקאי כנגד חשיפות בתיק הבנקאי, הממלאים את הקriterיוונים של בגין אשראי, יטופלו כעסקאות המוביוחות על ידי מזומנים.

כולל את הבנק להסדרים בינלאומיים, קרן המטבע הבינלאומית, הבנק המרכזי האירופי והקהילה האירופית, כמו גם MDBs המוזכרים בהערת שולדים.²⁴

⁵⁶ כולל MDBs אחרים.

(ג) כאשר הגנת האשראי ניתנת לחשיפת איגוד, ישיות אחריות המדורגותikut בדרוג חיצוני-BBB או טוב יותר ושהיו מדורגות בדרוג חיצוני-A או טוב יותר במועד בו ניתנה הגנת האשראי. בסעיף זה נכללת גם הגנת אשראי המשופקת על ידי חברות אם, חברות בנות וחברות מסונפות, כל עוד יש להן משקל סיכון נמוך מזה של החיבור.

(iii) משקלי סיכון

196. חלק המוגן יקבע משקל הסיכון של ספק ההגנה. חלק הבלתי מוגן של החשיפה יקבע משקל הסיכון של הצד הנגדי.

197. ספי מהותיות לתשלומים, שמתיחסם לא מתבצע תשולם במקרה של הפסד, הם שווים ערך לפזיזיות נטילת הפסד הראשוני, ויש לנכונות במלוא סכום מההון של התאגיד הבנקאי הרוכש את הגנת האשראי.

כיסוי יחסי (*Proportional cover*)

198. כאשר סכום הערבות, או סכום הגנת האשראי, נמוך מסכום החשיפה, והחלקים המובטחים והבלתי מובטחים הנם בעלי בכירות שווה, דהיינו התאגיד הבנקאי והערב חולקים הפסדים על בסיס יחסי (פרו רטה), תינן הקלה הון על בסיס יחסי: דהיינו, החלק המוגן של החשיפה קיבל את הטיפול של ערבות/נגזרי אשראי כשירים, ואילו יתרהה לטופל הבלתי מובטחת.

כיסוי מרובד (*Tranched cover*)

199. כאשר תאגיד בנקאי מעביר חלק מהסיכון של חשיפה ברובד (tranch) אחד או יותר אל מוכר או מוכרי הגנה ושומר על רמה מסוימת של סיכון של ההלוואה, והסיכון שהועבר והסיכון המוחזק הנם בעלי בכירות שונה, רשאי התאגיד הבנקאי להשיג הגנת אשראי לרבדים הבכירים (כגון חלק הפסד שני) או לרבדים המשניים (כגון חלק הפסד ראשוני). במקרה זה, יהולו הכללים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 205 (סיכון אשראי - איגוד).

(iv) אי התאמת מטבע

200. כאשר הגנת אשראי נקובה במטבע שונה מהמטבע שבו נקובת החשיפה, דהיינו קיימת אי התאמת במטבע, סכום החשיפה הנחשב מוגן יופחת על ידי יישום מקדם ביטחון H_{FX} , כולם

$$G_A = G \cdot (1 - H_{FX})$$

כאשר :

$$G = \text{הסכום הנומינלי של הגנת האשראי}$$

H_{FX} = מקדם ביטחון הולם עבור אי התאמת בין מטבע הגנת האשראי למטען ההתחייבות הבסיסית.

מקדם הביטחון הולם מבוסס על תקופת החזקה של 10 ימי עסקים (בהתבה שמתבצע שערוך יומי למחיר שוק). מקדם הביטחון הפיקוחי הוא 8%. חובה להגדיל את מקדם הביטחון תוך עשיית

שימוש בנוסחת השורש הריבועי של הזמן, בהתאם לתדריות ההערכה מחדש של הגנת האשראי
כמפורט בסעיף 168.

(iv) ערביות של ריבוניות

201. (א) כאמור בסעיף 54, ניתן להחיל משקל סיכון 0%, על חשיפות של תאגיד בנקאי למדינת ישראל (או לבנק ישראלי), כאשר התאגיד הבנקאי מאוגד בישראל וחוותה נקבוה וממומנת בש"ח.
- (ב) טיפול זה מותר גם לחלקים של חשיפות, המובטחים בערבות של מדינת ישראל (או של בנק ישראלי), במקרים שבהם הערבות נקבוה וממומנת בש"ח. למען הסר ספק, ערבות מדינה, כל ערבות אחרת, צריכה לעמוד בכל התנאים התפעוליים והמשפטיים שבסעיפים 189 ו- 190, כדי להיחשב כשרה לצרכי הקלה הון.
- 202א. כאשר מפקח מדינה החברה ב- OECD מחייב משקל סיכון מופחת על חלקים של חשיפות, המובטחים בערבות שנקבוה וממומנת בנסיבות מקומי, שמנפיקת הריבונות באותה מדינה (או הבנק המרכזי שלה), רשאים התאגידים הבנקאים המאוגדים בישראל לאמץ אותה החקלה, ובלבד שדרוג אותה מדינה הוא- A או גובה ממנו.

(v) ביטוח הלואאה לדיר

- 202ב. ביטוח הלואאה לדיר יוכר כהגנת אשראי כשרה, בהתקיים כל התנאים המשפטיים והתפעוליים החלים לגביUber. הגנת אשראי צוות תיחס כעומדת בקריטריון הזמן (timely manner) כאמור בסעיפים 189 ו- 190(א) אם מקבל ההגנה זכאי לקבל את מלא סכום הביטוח לא יותר מ- 24 חודשים מיום התרחש אירוע האשראי.

6. אי-התאמת תקופות פירעון (*Maturity mismatches*)

202. למטרות חישוב נכסים משוקלי סיכון, אי ההתאמה בתקופות לפירעון מתרכשת כאשר יתרת תקופת הפירעון של הגידור קצרה מזו של החשיפה הבסיסית.

(i) הנדרת תקופת פירעון

203. התקופה לפירעון של החשיפה הבסיסית והתקופה לפירעון של הגידור יוגדרו שתיהן בצורה שמרנית. תקופת הפירעון האפקטיבית של החשיפה הבסיסית תימدد כתוצאה התקופה הארוכה ביותר האפשרית לפי לוח הזמנים בו הצד הנדי נדרש לכבד את התcheinבותו, בהתחשב בכל תקופת גרייס רלוונטיות כלשהי. באשר לגידור, יש להביא בחשבון אופציונות גלומות שיכולות ל凱ר את תקופת הגידור, כך שתקופת הפירעון האפקטיבית תהיה התקופה הקצרה ביותר האפשרית. במקרים שבהם אופציית היציאה (call) נתונה לשיקול דעתו של מוכר ההגנה, התקופה לפירעון תסתתיים תמיד בתאריך היציאה הראשון. אם אופציית היציאה נתונה לשיקול דעתו של התאגיד

הבנקאי הרוכש את ההגנה, אולם תנאי הגידור המקורי מכילים תמרץ חייב לTAGID הבנקאי לסיים את העסקה לפני תקופת הפירעון החזותית, יתרת הזמן שנותר עד לתאריך היציאה הראשון תהישב לתקופת הפירעון האפקטיבית. לדוגמה, כאשר החוזה כולל ייקור עליות בין תנאי הרכישה, או כאשר העלות האפקטיבית של הכיסוי גדלה עם הזמן, אף אם איקות האשראי נותרת באותה רמה או גדלה, התקופה לפירעון האפקטיבית תהיה התקופה הנותרת עד לתאריך היציאה הראשון.

(ii) משקל סיכון לאי התאמת של תקופות פירעון

כמפורט בסעיף 143, גידורים עם אי התאמות של תקופת פירעון יוכרו רק כאשר תקופות הפירעון המקוריות שלהם חנו שנה או יותר. כתוצאה לכך, תקופת הפירעון של הגידורים של חסיפות עם תקופות פירעון ממקורות הקצורות משנה אחת, חייבות להתאים (لتוקף ההתחייבות הבסיסית) כדי שיוכרו. ככל מקרה, גידורים עם אי התאמת בתקופות הפירעון לא יוכרו כאשר יתרת התקופה לפירעון שלהם היא שלושה חודשים או פחות.

כאשר קיימת אי התאמת תקופות פירעון עם מפחית סיכון אשראי מוכר (bijchon, קיזוז פריט מאזני, ערביות ונגזרי אשראי), יש להחיל את ההתחאה הבאה.

$$Pa = P \cdot \frac{(t - 0.25)}{(T - 0.25)}$$

כאשר :

Pa = ערך הגנת האשראי, מותאם לאי התאמת תקופת הפירעון.
 P = הגנת האשראי (כגון סכום bijchon, סכום הערבות), מותאמת לכל סוג של מקום bijchon.

t = T או יתרת תקופת הפירעון של הסדר הגנת האשראי - הנמור מביניהם. מボוטא בשנים.

T = 5 או יתרת תקופת הפירעון של החשיפה - הנמור מביניהם. מボוטא בשנים.

7. פרטיים אחרים הקשורים לטיפול בשיטות CRM

(i) טיפול בRibivo שיטות CRM

במקרה בו לTAGID בנקאי יש מספר טכניקות של CRM, המכילות חשיפה בודדת (לדוגמה, לTAGID בנקאי יש bijchon וערבות המכסים שניהם חלקים של חשיפה), הTAGID הבנקאי יידרש לחלק את החשיפה לחלקי משנה המכוסים על ידי כל סוג של שיטת CRM (לדוגמה, חלק מכוסה על ידי bijchon, חלק מכוסה על ידי ערבות), והנכסים המשוקללים לסיכון של כל חלק יחושו בנפרד. כאשר הגנת האשראי המוסףת על ידי ספק הגנה ייחיד היא בעלת תקופות פירעון שונות, חובה לחלק גם אותה להגנות נפרדות.

(ii) נזוד אשראי מסוג first-to-default

יש מקרים שבהם תאגיד בנקאי מшиיג הגנת האשראי לסל של חסיפות, כאשר המקרה הראשון של

כשל מבין החסיפות מפעיל את הגנת האשראי ואיירוע האשראי מביא לשימוש החוזה. במקרה זה,

התאגיד הבנקאי רשאי להכיר בהקלת הון פיקוחית בגין אותו נכס בסל בעל הסכום המשוקל

לסיכון הנמוך ביותר, אולם רק אם הסכום הנקוב נמוך או שווה לסכום הנקוב של נזוד האשראי.

בהתürlich לתאגיד בנקאי המספק הגנת אשראי באמצעות מכשיר כגון זה, אם נעשתה למוצר

הערכת אשראי חיצונית על ידי ECAI כשרה, יש להחיל עליו את משקל הסיכון שבסעיף 567

להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 205, החל על רובדי איגוח (securitization tranches). אם המוצר

לא דורג על ידי ECAI כשרה, יש לסכם את משקלי הסיכון של הנכסים הכלולים בסל עד לשיעור

רובי של 2,250% ולחכפיהם בסכום הנומינלי של ההגנה המספקת על ידי נזוד האשראי כדי לקבל

את סכום הנכסים המשוקל לsiccon.

(iii) נזוד אשראי מסוג N^{th} -to-default

במקרה שבו הכספי ה- N^{th} מבין הנכסים בסל מפעיל את מימוש הגנת האשראי, תאגיד בנקאי

שהשיג הגנת אשראי באמצעות מוצר כזה יוכל להכיר בהקלת הון כלשהו רק אם הושגה גם הגנה

לכשלים 1 עד 1-n או כאשר 1-n נכסים בסל כבר כשלו.

لتאגידים בנקאים המספקים הגנת אשראי באמצעות מוצר כזה, יהיה הטיפול בדרישות ההון

זהה למtower בסעיף 208 עם הבדל אחד. הבדל הוא, שבסיכום משקלי הסיכון, ניתן להוציא מאן

הчисוב את הנכס בעל הסכום המשוקל לsiccon (RWA) הנמוך ביותר.

נספח א'

יישום תהליכי המיפוי

1. היות והמפקח על הבנקים יהיה אחראי לשיקף הערכות סיכון האשראי של "חברות דירוג אשראי חיצונית (להלן - ECAI)" כשרה למשקל סיכון זמינים לפי הגישה הסטנדרטית, הוא יידרש לשקל מגוון של גורמים איכוטיים וכמותיים על מנת להבדיל בין רמות הסיכון המבוטאות על ידי כל הערכה. גורמים איכוטייםثالו יכולם לכלול, בין השאר, את מאגר המנפיקים שמכסה כל ECAI, את טווח הדירוגים שקובעת ה- ECAI, את משמעותו של כל דירוג, ואת הגדרת הכלל של כל ECAI.
2. פרמטרים כמותיים עשויים לסייע ביצוע מיפוי עקבי יותר של הערכות הסיכון למשקל סיכון הזמינים לפי הגישה הסטנדרטית. נספח זה מסכם את הצעות של ועדת באזל כדי לסייע למפקח ביצוע המיפוי. הפרמטרים המוצגים להלן נועד לספק הדרך, ולא לקבוע דרישות חדשות או משלימות נוספת לדרישות קיימות מ- ECAI.

אמידת שיעורי הכשל המציגרים (CDRs) : שני מגדדים מוצעים

3. על מנת להבטיח שמשקל סיכון מסוים מתאים לדירוג מסוים של סיכון אשראי, חברות דירוג האשראי החיצונית יציגו בפני הפיקוח על הבנקים את שיעור ה不留 cumulative (CDR - cumulative rate) בכל ההנפקות שהוקצה להן אותו דירוג סיכון אשראי. חברות דירוג האשראי החיצונית יציגו בפני הפיקוח על הבנקים שני מגדדים נפרדים של שיעורי כשל מצטברים הקשורים לכל דירוג הכלול בגישה הסטנדרטית. בשני המקרים המגדדים יחושו כשיעור ה不留 cumulative שנמדד על פני תקופה של שלוש שנים.
- כדי שהמפקח על הבנקים יוכל לעסיוון ה不留 cumulative לאורך זמן, על חברות דירוג האשראי החיצונית להציג בפני הפיקוח על הבנקים את שיעור ה不留 cumulative התלת-שנתי המוצע לעשר שנים, כאשר עומק נתונים כזה זמין²³¹. חברות דירוג אשראי חיצונית חדשות, או אלה שאספו נתונים בשל במשך פחות מעשר שנים, עשויות להתבקש על ידי המפקח על הבנקים להעריך מה יהיה לפי דעתם שיעור ה不留 cumulative התלת-שנתי המוצע לעשר שנים לכל דירוג סיכון, ולשאת באחריות להערכת זו, למטרת שקלול הסיכון של החובות המדורגים על ידם.
- המدد השני של חברות דירוג האשראי החיצונית להציג בפני הפיקוח על הבנקים הוא שיעורי ה不留 cumulative התלת-שנתי האחרונים, הקשורים לכל דירוג סיכון אשראי של אותה ECAI.

²³¹ בשנת 2002, לדוגמה, מפקח יחשב את הממוצע של שיעור ה不留 cumulative התלת-שנתי למנפיקים ששוויכו לכל דירוג (קבוצת האוכלוסייה, "the cohort") לכל שנה בעשר השנים שבין 1990 ל-1999.

4. שני המדרדים יושוו לשערי כשל היסטוריים מצרפתיים של הערכת סיכון אשראי אשר נאספו על ידי ועדת באזל ומוערכיהם כמייצגים רמת סיכון אשראי מקבילה.

5. היוות ובאופן כללי, נתונים על שיעור הכשל המציגר התלת-שנתי אמורים להיות זמינים גם מ-ECAIs אחרות, המפתח על הבנקים ישווה את ניסיון הכשל המשתקף מהערכות של ECAI ספציפית לאלו שהתקבלו מ-ECAIs אחרות, בפרט ECAIs גבולות המדרגות אוכלוסייה דומה.

מייפוי דירוגי סיכון למשקללי סיכון באמצעות שיעור הכשל המציגר

6. כדי לקבוע משקלים סיכון מתאימים לדירוגי סיכון של ECAI ניתן להשוות כל אחד ממדדי שיעור הכשל המציגר שהוזכרו לעיל לערכי ההתייחסות ולבסיסי ההשוואה של שיעור הכשל המציגר, כמפורט להלן :

- לכל דירוג של ECAI תיירך השוואה בין שיעור הכשל המציגר התלת-שנתי המומוצע לעשר שנים לשיעור הכשל המציגר התלת-שנתי ארוך הטווח המשמש כ"тирך ההתייחסות", המציג תמונה כללית של ניסיון בינלאומי ארוך טווח של כשל בערכות סיכון.
- באופן דומה, לכל דירוג של ECAI, שני שיעורי הכשל המציגרים התלת-שנתיים האחרונים, יושוו לשיעורי הכשל המציגרים המשמשים "בסיסי השוואה". השוואה זו נועדה לקבוע אם הערכות סיכון האשראי העדכניות ביותר שנרשמו על ידי ECAI, נשארות בטווח של שיעור הכשל המציגר שבו משתמש הפיקוח כבסיס השוואה.

7. טבלה 1 להלן מציגה את מסגרת העבודה הכללית להשוואות אלו.

טבלה 1
השוואות בין ממדדי שיעור הכשל המציגר²³²

חברת דירוג האשראי החיצונית לה נערכות דירוג אשראי	מושווה ל-	nisyon binלאומי (נגזר מניסיון מושתף של ECAIs גבולות)
נתוני כשל של יישוויות שדרוגה ה- ECAI		נתוני כשל שנקבעו על ידי ועדת באזל לצורך הנחיה כללית
שיעור הכשל המציגר התלת-שנתי המומוצע לעשר שנים		שיעור הכשל המציגר ארוך טווח המשמש כ"тирך ההתייחסות"
שני שיעורי הכשל המציגרים התלת-שנתיים האחרונים		שיעור הכשל המציגרים המשמשים כ"בסיסי השוואה"

²³² יש לציין שככל אחד ממוסדות הדירוג הגדולים יהיה כפוף גם הוא להשוואות אלה, שבמסגרתן תיירך השוואה בין ניסיונו הפרטני לניסיון הבינלאומי המטרופoli.

1. השוואת בין שיעור הכשל המציגר התלת-שנתי ארוך הטווח של ECAI לבין שיעור הכשל המציגר ארוך טווח המשמש כ"ערך ההתייחסות"

8. שיעור הכשל המציגר ארוך הטווח ("ערך ההתייחסות") כמפורט בטבלה 2 להלן, המתיחס לכל אחת מקטגוריות דירוג האשראי שנעשה בהן שימוש בגישה הסטנדרטית, מבטא את שיעור היסטוריית הכשל הבינלאומית. אין לצפות שהממוצע של עשר שנים, המשתקף מהערכותיה של ECAI ספציפית יהיה תואם במדוק לשיעור הכשל המציגר ארוך הטווח המשמש להתייחסות. שיעורי הכשל המציגרים התלת-שנתיים לטווח ארוך המשמשים כערך ההתייחסות, המומלצים על ידי ועדת באזל לכל אחת מקטגוריות הדירוג, המוצגים בטבלה 2 להלן, מבוססים על תצפיות של היסטוריית הכשל שתועדו על ידי הוועדה, כפי שדוח על ידי סוכנויות לדירוג סיכון אשראי בעולם.

טבלה 2**שיעוריו הכספיים הכספיים המציגרים התלת-שנתיים ארוכי-טווח, המוצגים כערכי התייחסות**

B (B)	BB (Ba)	BBB (Baa)	A (A)	AAA-AA (Aaa-Aa)	דירוג (Moody's)	שיעור כשל מציגר תלת-שנתיים ממוצע על פני 20 שנה
20.00%	7.50%	1.00%	0.25%	0.10%		

2. השוואת שיעורי הכשל המציגרים התלת-שנתיים האחרונים של ה- ECAI לשיעורי הכשל המציגרים המשמשים כבסיס השוואת

9. להיות שיעורי הכשל המציגר של ECAI אינם אמורים להתאים במדוק לשיעורי הכשל המציגר המשמשים כערך ההתייחסות, חשוב לספק תמונה ברורה יותר באשר לגבולות העליונים של שיעורי הכשל המציגר שניתן לקבל לכל דירוג, ומכך לכל משקל סיכון הנכלל בגישה הסטנדרטית.

10. חריגה מהגבול העליון של שיעור הכשל המציגר לא תחייב את המפתח להגדיל את משקל הסיכון המיויחס לדירוג מסוים בכל המקדים, ובלבך שהמפתח השתכנע ששיעור הכשל המציגר הגובה נובע מסיבה זמנית כלשהי, ולא מחולשה בתהליכי הערכת הסיכוןים.

11. על מנת שהמפתח יוכל לקבוע אם שיעור כשל מציגר מסוים מתאים לטווח המקובל בדירוג סיכון מסוים, כדי שאותו דירוג יהיה כשיר למשקל סיכון מסוים, יש לקבוע שני בסיסי השוואת לכל דירוג: בסיס השוואת ברמת "nitro" ובסיס השוואת ברמת "סף לפעללה" ("trigger").

(א) בסיס השוואת ברמת "עיטור" ("monitoring level benchmark")

12. חריגה מעבר לרמת שיעור הכשל המציג המשמשת בסיס השוואת ברמת ניטור, מرمזות כי נתוני הכשל הנוכחים של ה- ECAI בדירוג סיכון מסוים משקפים שיעור של גבוה יחסית לניסיון הבינלאומי. אף שבדרך כלל הערכות ה- ECAI לאוטו דירוג עדין תיחסנה הולמות למשקליו הסיכון המקבילים, קרוב לוודאי שהמפקח יפנה ל- ECAI הרלוונטי על מנת להבין מדוע נטוニア נראים גורעים משמעותית לעומת הניסיון הבינלאומי. אם קבוע המפקח שהנתונים הגורועים נובעים מחולשות בתהליכי הערכת סיכון האשראי, יש לצפות כי ייחס משקל סיכון גבוה יותר לדירוג הרלוונטי של אותה ECAI.

(ב) רמת "סף לפועל" ("trigger level")

13. חריגה מעבר לבסיס ההשוואה ברמת סף לפועל מרמזות כי היסטוריית הכשל של ה- ECAI גבואה באופן ניכר מהניסיון ההיסטורי הבינלאומי ביחס לאוטו דירוג ספציפי. לפיכך, ההנחה היא שאיכות הנהלים המשמשים את אותה ECAI בהערכתה נמוכה מדי, או שהנהלים אינם מושמים כראוי. אם שיעור הכשל המציג התלת-שנתי שהתקבל בפועל גבוה מרמת הסף לפועל במשך שנתיים רצופות, יש לצפות כי המפקח ייחס לדירוג משקל סיכון גבוה יותר. ואולם, אם קבוע המפקח כי אין לייחס את שיעור הכשל המציג הגבוה לאיכות נהלי הערכה נמוכה, יוכל על פי שיקול דעתו להשאיר את משקל הסיכון המקורי.²³³

14. בכל המקרים שבהם יחליט המפקח להשאיר את משקל הסיכון המיויחס לדירוג ללא שינוי, יוכל להסתמך על הוראה 211 (הערכת נאותות הלימוט הון) ולעודד את התאגידים הבנקאים להחזיק יותר הון.

15. במקרים שבהם יבחר המפקח על הבנקים לייחס משקל סיכון גבוה יותר לדירוג מסוים, תינתן ל- ECAI ההזדמנויות להוכיח למפקח ששיעור הכשל המציג התלת-שנתי שלה ירד, ורמתו נמוכה מרמת הניטור במשך שנתיים רצופות. במידה ויעלה בידייה להוכיח זאת לשבעיות רצונו של המפקח, משקל הסיכון המקורי ייוחס שוב לאוטו דירוג.

²³³ לדוגמה, אם קבוע המפקח שניסיון הכשל הגבוה יותר הוא תופעה זמנית, למשל מכיוון שהוא משקף זעוז זמן או חיצוני, כמו אסוןطبع, כי אז ימשיכו ויחולו משקליו הסיכון המוצעים בגישה הסטנדרטית. בדומה, חריגה מרמת הסף לפועל של מספר חברות דירוג אשראי חיצונית (ECAIs) בו-זמנית עשויה להצביע על שינוי זמני בשוק או על זעוז חיצוני, ולא על הידדרדות איכות נהלי הערכה. בכל אחד מתרחישים אלה, יש לצפות כי המפקח ימשיך ויעקוב אחר הערכות של חברות דירוג האשראי החיצונית (ECAIs) על מנת לוודא שדירוגיהם, המשקפים רמות גבואה יחסית של כל, אינם תוצאה של הידדרדות איכות הנהלים להערכת סיכון אשראי.

(ג) **כיוול שיעורי הכשל המציגבים המשמשים בסיסי השוואת**

לאחר שבhana מגוון שיטות, החליטה ועדת באול להשתמש בסימולציה מונטה קרלו (Monte Carlo simulation) לכיוול רמת הניטור ורמת הסף לפעולה של כל אחת מקטגוריות דירוג האשראי. בפרט, רמות הניטור המוצעות נגזרו מרוחח בר-סמק של 99%, ובבסיסי השוואת רמת הסף לפעולה נגזרו מרוחח-בר סמק של 99.9%. הסימולציות התבוססו על נתונים כשל זמינים לציבור מסוכניות בינלאומיות גדולות להערכת סיכון אשראי. רמות שיעורי הכשל שחושבו לכל אחת מקטגוריות הדירוג מוצגות בטבלה 3 להלן, מעוגלות למספרה הראשונה אחרי הקודה העשרונית:

טבלה 3**שיעוריו הכספיים הכספיים המוצעים בסיסי השוואת**

B (B)	BB (Ba)	BBB (Baa)	A (A)	AAA-AA (Aaa-Aa)	S&P (Moody's)
28.6%	11.0%	2.4%	1.0%	0.8%	רמת ניטור
35.0%	12.4%	3.0%	1.3%	1.2%	רמת סף לפעולה

נספח ב'

טיפול בדרישות הון לעסקאות שכשלו ועסקאות שאינן DvP (מסירה בנגד תשלום)

I. עקרונות כלליים

1. על התאגידים הבנקאים להמשיך ולפתח, לישם ולשפר מערכות למעקב ולניטור חשיפות לסיכון אשראי שמקורו בעסקאות שלא סולקו וכשלו, הדרושים ליצירת בסיס מידע ניהולי שיאפשר נקיית פעולה במועד, בהתאם כאמור בסעיפים 88 ו- 89 להוראה.
2. עסקאות ששולקו באמצעות מערכת מסירה-בנגד-תשלום - (DvP - Delivery-versus-Payment) ²³⁴, שבה מתקיימים חילופין בו-זמנני של ניירות ערך תמורת מזומנים, חוותות תאגידים בנקאים לסיכון של הפסד על ההפרש בין ערך העסקה לפי מחיר הסילוק המוסכם לבין ערך העסקה לפי מחיר שוק נוכחי (דהיינו, חשיפה חיובית נוכחית). עסקאות שהן שולם מזומן מבלי שנטקל מוצר מתאים (ניירות ערך, מטבע זר, זהב או סחורות) או, לחילופין, עסקאות שהן נמסרו מוצרים מבלי שנטקל ב.nlmורתם תשלום מזומן מתאים (שאינן DvP, או מסירה חופשית (free-delivery)) חוותות תאגידים בנקאים לסיכון של הפסד מלוא סכום המזומן ששולם או מלוא המוצרים שספקו. הכללים הנ惋חים קובעים דרישות הון ספציפיות המטפלות בשני סוגים חשיפות אלה.
3. הטיפול בהון המתואר להלן ישים לכל עסקאות ניירות ערך, מכשירי מט"ח וסחרות, שгалום בהן סיכון של עיכוב סילוק או עיכוב מסירה. בכך נכללות עסקאות המתבצעות באמצעות מסלקות מוכרות וצדדים נגדים מרכזיים, והנתנות לשערוך יומי למחירי השוק ולהתאמת מרוחח יומיות ואשר במסחר בהן יש חוסר התאמה (and that involve a mismatched trade) ²³⁴. הסכמי רכש חוזר ומכר חוזר, כמו גם השאלה ושאלת ניירות ערך שישולקו כשל, לא נכללים הטיפול הזה בהון ²³⁵.
4. במקרים של כישלון מערכתי רחב של סילוק (settlement) של מערכת סליקה (clearing), או של צד נגדי מרכזי, רשאי המפתח במדינה להפעיל שיקול דעת ולוותר על דרישות ההון עד להחזרת המצב קודם.
5. כשל של צד נגדי לסליק עסקה לא ייחשב כשל מטרות סיכון אשראי על פי הוראה זו.
6. בהחלט משקל סיכון לחשיפות במסירה חופשית שכשלו, תאגידים בנקאים העושים שימוש בגישה IRB לסיכון אשראי ראשים לשיעך ערכי PDs לצדדים נגדים שכפיהם אין לתאגיד בנקאי חשיפה אחרת בתיק הבנקאי על בסיס הדירוג החיצוני של אותו צד נגדי. תאגידים בנקאים המישימים ניתנת

²³⁴

למטרות הוראה זו, עסקאות DvP כוללות עסקאות תשלום-בנגד-תשלום - P.v.P. ניתן ליחס ערך חשיפה אפס לעסקאות תשלום (לדוגמה, עסקאות של העברת קרנות) ועסקאות ספוט אחרות שטרם נפרעו מול צד נגדי מרכזי (CCP) (למשל, מסלקה), כאשר חשיפות סיכון האשראי של הצד הנגדי המركזי עם כל המשתתפים בהסדרים עימיו מגובחות במלואן בביטחון על בסיס יומי.

²³⁵

כל הסכמי רכש חוזר ורכש חוזר הפק, כמו גם השאלה ושאלת ניירות ערך, כולל אלו שישולkom כשל, מטופלים בהתאם כאמור בספח י' או פרק ד, העוסק בהפחחת סיכון אשראי.

IRB מתקדמת רשאים להשתמש ב LGD בשיעור של 45% במקום לامוד ערכי LGD, כל עוד הם מחייבים שיעור אחד זה על כל החסיפות לעסקאות שכלו. לחילופין, התאגידים בנקאים העשויים שימוש בגישה IRB יכולים לבחור להחיל את משקל הsiccoן הקבועים בגישה הסטנדרטית או משקל סיכון של 100%.

II. דרישות ההון

בעסקאות DvP, אם התשלומים לא התבצעו חמשה ימי עסקים לאחר תאריך הסילוק, התאגידים הבנקאים נדרשים לחשב דרישת ההון על ידי הכפלת החסיפה החובבנית הנוכחית של העסקה במקדם המתאים, על פי טבלה 1 להלן.

טבלה 1

מכפלי סיכון מתאים	מספר ימי עבודה לאחר תאריך הסילוק המוסכם
8%	מ- 5 עד 15
50%	מ- 16 עד 30
75%	מ- 31 עד 45
100%	46 ומעלה

יש להתייר לתאגידים בנקאים תקופת מעבר סבירה כדי לשדרג את מערכות המידע שלהם על מנת שתוכננה לעקב אחר מספר הימים שהחלפו מהתאריך הסילוק המוסכם ולהחשב את דרישת ההון המתאימה.

בעסקאות שאין DvP (זהינו, מסירה חופשית), לאחר שבוצעה הרgel החזאית הראשונה של התשלומים/המסירה, התאגיד הבנקאי שביצע את התשלום יטפל בחסיפתו כהלוואה אם הרgel השנייה לא התקבלה עד סוף יום העסקים²³⁶. המשמעות היא שתאגיד בנקאי המיישם את גישת IRB יוכל את נסחתת IRB המתאימה הקבועה במסגרת עבודה זו לחסיפתו כלפי הצד הנגיד, באותו אופן שהוא עושה זאת לכל יתר חסיפותיו בתיק הבנקאי. באופן דומה, גם תאגידים בנקאים המיישמים את הגישה הסטנדרטית ישמשו במשקל הsiccoן הסטנדרטיות הקבועים בהוראה זו. אולם, כאשר החסיפות אין מהותיות, יהיו התאגידים הבנקאים רשאים לבחור להחיל משקל סיכון אחד של 100% לחסיפות אלו, על מנת למנוע את הנטל של הערכת אשראי מלאה. אם לעומת זאת ימי עסקים מהתאריך התשלומים/מסירה של הרgel השנייה עדין לא התבצעה בפועל, התאגיד הבנקאי שביצע את התשלום של הרgel הראשונה ישקל בשיעור של 1,250% את מלאה הסכום של הערך שהועבר, בתוספת עלות שחłówף, אם קיימת. טיפול זה יושיק עד אשר הרgel השנייה של התשלומים/מסירה תתבצע בפועל.

אם תאריכי שתי רגלי התשלומים זרים לפי אזורי הזמן שבו מתבצע כל תשלום, ייחסבו התשלומים כאילו התבצעו באותו היום. לדוגמה, אם בנק בטוקיו מעביר תשלום במטבע ין ביום X (לפי שעון טוקיו) ומקבל דולרים של ארה"ב דרך CHIPS ביום X (לפי שעון ניו-יורק), ייחסב הדבר כאילו התבצע פירעון העסקה באותו יום ערך.

טיפול בסיכון אשראי של צד נגדי ובקיזוז בין מוצרים שונים

נספח זה מפרט את השיטות המותרות לאמידת החשיפה בעת כשל (EAD - Exposure at Default) או לאמידת סכום החשיפה במכשירים שгалום בהם סיכון אשראי של צד נגדי CCR (credit risk) לפि הוראה זו²³⁷. תאגיד בנקאי רשאי לעשות שימוש בשיטה סטנדרטית או בשיטה החשיפה הנוכחית.

I. הגדרות ומינוח כלל

פרק זה מגדיר מונחים שישמשו לאורך הנספח.

A. מונחים כלליים

- **סיכון אשראי של צד נגדי (CCR)** הוא סיכון שהצד הנגדי לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסה של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עמו עסקאות או תיק עסקאות, בעלי ערך כלכלי חיובי. בנסיבות לחשיפה של פירמה לסיכון אשראי באמצעות הלואה, שבה החשיפה לסיכון אשראי היא חד-צדדית והתאגיד הבנקאי המלווה נושא לבדוק בסיכון להפסד, סיכון אשראי של צד נגדי (CCR) יוצר סיכון דו-צדדי להפסד: ערך השוק של העסקה יכול להיות חיובי או שלילי לכל אחד מהצדדים לעסקה. ערך השוק אינו ודאי ועשוי להשתנות לאורך זמן בהתאם לתנעות בגורמי השוק העומדים בבסיסו.
- **צד נגדי מרכזי (CCP)** הינו מסלקה הניצבת בין צדים נבדים לחזים הנשחררים בשוק פיננסי אחד או יותר, כך שהיא משתמשת כקונה מכל מוכר וcommunicator לכל קונה, ובכך מבטיחה את הביצועים העתידיים של חוזים פתוחים. הצד נגדי מרכזי הופך לצד נגדי לעסקאות עם משתתפים בשוק באמצעות הסדרים כגון novation, open offer system, או הסדר משפטי מחיבב אחר. למטרת המוסגרת ההוננית, הצד נגדי מרכזי הינו מוסד פיננסי.
- **צד נגדי מרכזי כשייר (QCCP)** הינו ישות בעלת היתר לפעול לצד נגדי מרכזי (כולל היתר שניtin) בדרך של מתן פטור), והוא מорשה לפעול בכזה על ידי הרגולטור/המפתח המתאים, בהתחשב במוצרים אותם הוא מציע. זאת בכפוף לתנאי שהצד הנגדי המרכזי ממוקם ומופוקח באופן זהיר בתחום שיפוט בו קיים רגולטור/מפקח רלבנטי המצהיר, באופן פומבי, כי הוא מיישם על הצד הנגדי המרכזי, על בסיס שוטף, חוקים וכללים מקומיים העקבאים עם מסמך CPSS-IOSCO-h

²³⁷ בנספח זה, המונחים "חשיפה בעת כשל" ו"סכום החשיפה" משמשים יחדיו כדי לציין מדדי חשיפה בגישה IRB וגם בגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי.

העסק בעקרונות מבנים בשוק הפיננסי (CPSS-IOSCO Principles for Financial Market Infrastructures).

כasher הצד הנגיד המركזי מצוי בתחום שיפוט שבו אין רגולטור המפקח עליו בהתאם לעקרונות שלعالיל, המפקח על הבנקים יקבע האם הצד הנגיד המركזי עומד בהגדלה זו.

המפקח על הבנקים שומר לעצמו את הזכות לדרוש מהתאגידים הבנקאים להחזיק הון נוסף כנגד החשיפות לצדים נגידים מרכזיים כשירים, באמצעות הנדבך השני (הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 211), לדוגמה, כאשר הערכה חיצונית מצאה ליקויים מהותיים מצד הנגיד המركזי או ברגולציה שלו, ומרגע גילוי הליקוי הצד הנגיד המركזי או הרגולטור (לפי העניין) לא טיפול באופן פומבי בסוגיות שזוחו.

- **חבר מסלקה (Clearing Members)** הינו חבר, או משתתף ישיר, הצד נגיד המركזי, בעל היתר לבצע עסקאות עם הצד הנגיד המركזי, ללא קשר אם העסקאות הין לצורך גידור הפויזיציות שלו, לצורך השקעה או לצרכים ספקולטיביים, או אם הוא מבצע עסקאות ממוקץ פיננסי בין צד נגידים מרכזיים לבין משתתפים אחרים בשוק.²³⁷
- **לקוח (Client)** הינו צד לעסקה עם צד נגידים מרכזיים באמצעות חבר מסלקה הפועל ממוקץ פיננסי, או באמצעות חבר מסלקה המבטיח את ביצועו הלוקוח לצד הנגיד המركזי.
- **ביטוחון ראשוני (Initial Margin)** הינו ביטחון ממומן (funded collateral) המועמד על ידי חבר מסלקה או על ידי לקוח לטובת הצד נגידים מרכזיים על מנת להקטין חשיפות עתידיות פוטנציאליות של הצד הנגיד המركזי לחבר המסלקה, הנגרמות כתוצאה משינויי אפשרי עתידי בערך העסקאות שלהם. למטרות נספח זה, ביטחון ראשוני לא כולל סכומים המועברים לצד נגידים מרכזיים בגין הסדרי שיתוף בהפסדים הצדדים (כלומר, במקרה בו הצד הנגיד המركזי משתמש בביטוחון ראשוני על מנת לשfan הפסדים בין חברי מסלקה, יטופל בחשיפה לקרן סיוכנים (Default Fund)).
- **ביטוחון משתנה (Variation Margin)** הינו ביטחון ממומן (funded collateral) המועמד על ידי חבר מסלקה או על ידי לקוח, על בסיס יומי או תוך יומי, לטובת הצד נגידים מרכזיים, בהתאם על תנודות מחירים בעסקאות שלהם.
- **חשיפות מסחר (Trade Exposures)** (בפרק IX לנספח זה) כוללות חשיפות נוכחות וחשיפות עתידיות פוטנציאליות של חבר מסלקה או של לקוח לצד נגידים מרכזיים, הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגורים סחריים בבורסה או עסקאות מימון ני"ע (SFTs), כמו גם ביטחון ראשוני. למטרות הגדלה זו, החשיפה הנוכחית של חבר מסלקה כוללת את סכום הביטחון המשנה אותו יש לשלם לחבר המסלקה, וشرطם שלו.

²³⁷ לצרכי נספח זה, כאשר הצד נגידים מרכזיים קשור לצד נגידים מרכזיים שני, אותו הצד נגידים מרכזיים שני יטופל לחבר מסלקה של הצד הנגיד המركזי הראשון. השאלה אם סכום הביטחון של הצד הנגיד המركזי השני לצד הנגיד המركזי הראשון מטופל כbeitchon ראשוני או כהעברה לקרן סיוכנים תלויה בהסדר המשפטי בין הצדדים הנגידים המרכזיים.

- **העברות לקרן סיכון** (Guaranty Fund Contribution ,Default Funds ,Clearing deposits ,), כל שם אחר), הינם סכומים, ממומנים או לא ממומנים, של חבר מסלקה, המופנים להסדרי שיתוף בהפסדים הדדיים (mutualised loss sharing arrangements), או משמשים לחיתום שלהם. מעודם של הסדרי השיתוף בהפסדים הדדיים כקרנות סיכון ייקבע על בסיס התוכן של הסדרים אלו ולא על בסיס התיאור שניתן להם על ידי הצד הנגיד המרכזי.
- **עסקה מקזזת** (Offsetting transaction) מתייחסת לרגל בעסקה שבו חבר המסלקה והצד הנגיד המרכזי, כאשר חבר המסלקה פועל בשם הלוקו (לדוגמה, כאשר חבר מסלקה מסלך או מחליף עסקת לוקו).
- **תקופת סיכון המרווח** (Margin Period of Risk) היא תקופת הזמן המשוערת מההפקדה الأخيرة של ביטחונות (last exchange of collateral) המכxis מערך קיזוז של עסקאות עם צד נגיד כושל, ועד שנסגרו הפויזיציות מול אותו צד נגיד (until that counterpart is closed out) (וסיכון השוק שנוצר גודר מחדש (re-hedged)).

ב. סוגים של עסקאות

- **עסקאות סילוק ארוך** (Long Settlement Transactions) הן עסקאות שבוחן צד נגיד מתחייב למסור נייר ערך, סחרורה או סכום במטבע זר כנגד מזומנים, מכשירים פיננסיים אחרים או סחרורות, או בכיוון ההיפוך, במועד הסילוק או במועד המסירה אשר לפי החוזה חל במועד רחוק יותר מהקצר מבין שני המועדים הבאים: התקופה המקובלת בשוק לסילוק מכשיר זה, או חמישה ימי עסקים לאחר מועד הכנסתה של התאגיד הבנקאי עסקה.
- **עסקאות מימון ניירות ערך** (SFTs - Securities Financing Transactions) הן עסקאות כדוגמת הסכמי רכש חוזר, הסכמי מכרז חוזר, השאלה ושאלת של ניירות ערך, ועסקאות הלוואת מרווה (margin lending), שבוחן ערך העסקה תלוי בערכות השוק, והעסקה כפופה פעמים רבות להסכם מרווה (margin agreements).
- **עסקאות הלוואת מרווה** (Margin Lending Transactions) הן עסקאות שבוחן תאגיד בנקאי מעמיד אשראי בקשר לרכישה, מכירה, החזקה או מסחר בניירות ערך. עסקאות הלוואת מרווה אינן כוללות הלוואות אחרות בביטחון ניירות ערך. בכלל, עסקאות הלוואת מרווה, סכום הלוואה מובטח על ידי ניירות ערך שערכו גבוהה מסכום הלוואה.
- **נגזרים מעבר לדלפק (OTC)** : חוזי מט"ח - עסקאות החלף בין מטבעות, עסקאות החלף ריבית בין מטבעות (cross currency interest rate swap), עסקאות אקדמה במט"ח (forward foreign exchange), חוזים עתידיים במט"ח, אופציות במט"ח, חוזים על זהב; חוזי ריבית - עסקת החלף, ריבית, עסקת החלף בסיסי ריבית (basis swap), עסקת אקדמה על ריבית, חוזי ריבית עתידיים, אופציה על ריבית; חוזים על מנויות - חוזים עתידיים, עסקאות אקדמה, עסקאות החלף, אופציות; חוזים על מתכות יקרות - חוזים עתידיים, עסקאות אקדמה, עסקאות החלף, אופציות; חוזים על סחררות אחרות - חוזים עתידיים, עסקאות אקדמה, עסקאות החלף, אופציות; נגזרי אשראי; חוזים אחרים עם מאפיינים דומים.

ג. מערכי קיזוז, מערכי גידור ומונחים קשורים

- **מערך קיזוז (Netting Set)** הוא קבוצת עסקאות עם צד נגיד יחיד, הכפופות להסכם קיזוז דו-צדדי בר אכיפה משפטית, כאשר הקיזוז מוכר למטרות הון פיקוחי לפי הוראות סעיפים (ז) 96 עד (ז) 96 של נספח זה, וטכניקות להפחחת סיכון אשראי על פי הוראה זו. כל עסקה שאינה כפופה להסכם קיזוז דו-צדדי בר אכיפה משפטית, המוכר למטרות הון פיקוחי, תפורש כמערך קיזוז למטרת כלים אלה.
- **פוזיציות סיכון (Risk Position)** היא ערך סיכון מסווג המשויך לעסקה תוך שימוש באלגוריתם פיקוחי לפי שיטה סטנדרטית של סיכון אשראי של צד נגיד (CCR) (כמפורט בספח זה).
- **מערך גידור (Hedging Set)** הוא קבוצה של פוזיציות סיכון מהעסקאות במערך קיזוז יחיד, שرك ההפרש ביןיהן רלוונטי לקביעת סכום החשיפה או ה- EAD לפי שיטה סטנדרטית של סיכון אשראי של צד נגיד (CCR).
- **ערך שוק שוטף - (CMV - Current Market Value)** מתייחס לערך השוק הנוכחי של תיק העסקאות במערך הקיזוז עם הצד נגיד. בחישוב ערך שוק שוטף משתמשים בערכי שוק חיוביים ושליליים גם יחד.

ד. בטל.**ה. מדידת חשיבות וההתאמות**

- **חשיפה נוכחית** היא הערך הגדול מבין: אפס, או ערך השוק של עסקה או תיק עסקאות במערך קיזוז עם הצד נגיד, אשר יהפוך להפסד כאשר אותו צד נגיד ייכנס לכשל, בהנחה שלא תהיה גביה בשל ערךן של עסקאות אלה בעת פשיטת רגל. **חשיפה נוכחית** נקראת לעיתים גם **עלות שחולוף** (Replacement Cost).

II. תחולת היישום

3. השיטות לחישוב סכום החשיפה לפי הגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי או לחישוב EAD לפי גישת IRB לסיכון אשראי המתואמת בספח זה כולוט על (SFTS) ועל נגזרים (נגזרי OTC, הנזרים בבורסות, ונגזרים מבוסצים שהופרדו מהחזזה המארח בהתאם לכללי החשבונאות המפורטים בהוראות הדיווח לציבור "מכשירים נגזרים ופעילותות גידור").

4. מכשירים אלה מציגים בדרך כלל את המאפיינים המופשטים הבאים :

- העסקאות יוצרות חשיפה נוכחית או ערך שוק.
- העסקאות מתקשרות לערך שוק אקראי עתידי המבוסס על משתני שוק.
- העסקאות יוצרות חילופי תשלום או חילופי מכשירים פיננסיים (לרבות שחורות) כנגד תשלום.

• העסקאות מתבצעות עם צד נגדי מזוהה²³⁸.

5. מאפיינים שכיחים נוספים של העסקאות הנכללות בטיפול נספח זה הם :

- ביטחונות עשויים לשמש להפחיתה חשיפה לסיכון, והוא טבועה במאפייני עסקאות מסוימות.
- מימון קצר עשוי להיות היעד המרכזי, במובן זה שרוב העסקאות כוללות החלפת נכס אחד במשנהו (מזומנים או ניירות ערך) למשך פרק זמן קצר יחסית, על פי רוב לצורך מימון עסקאי. שני צדי העסקה אינם תוכאה של החלטות נפרדות אלא יוצרים מכלול בלתי ניתן להפרדה לשם השגת מטרה מוגדרת.
- קיזוז עשוי לשמש להפחיתה הסיכון.
- אמידת שווי הפוזיציות מתבצעת בתדריות גבוהה (בדרך כלל על בסיס יומי), בהתאם למשתני השוק.
- ייתכן שנעשה שימוש בהתאם מרוווח (remargining).

(i) חשיפות לצדים נגדים מרכזיים הנגרמות מגורי OTC, עסקאות נגורים סחריים בבורסה ועסקאות מימון ני"ע, יהיו כפופות לטיפול של סיכון אשראי צד נגדי כאמור בסעיפים 106 עד 127 לנספח זה. חשיפות הנגרמות מסילוק עסקאות במזומנים (מניות, הכנסה קבועה (fixed income), עסקאות ספוט בסחורות או במט"ח) אינן כפופות לטיפול כאמור. סילוק עסקאות במזומנים נשאר כפוף לטיפול המתואר בנספח ב' להוראת ניהול בנקאי תקין 203.

6(ii). תאגיד בנקאי, המשמש כחבר מסלקה או קל Kohl, המבצע עסקת נגורים הנסחרת בבורסה בה הרגל שבין חבר המסלקה ללקוח מבוצעת בכפוף להסכם דו-צדדי, יקצת הון נגד עסקה זו כמו בעסקת נגורוי OTC.

6(iii). על התאגיד הבנקאי לקיים פעילותו מול הבורסה ומול לקוחות הפעילים בבורסה במסגרת הסכמי קיזוז.

7. על פי שתי השיטות המתוארות בנספח זה, כאשר תאגיד בנקאי רוכש הגנת נגורוי אשראי כנגד חשיפה בתיק הבנקאי או כנגד חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי, עליו לקבוע את דרישת ההון בגין החשיפה המוגדרת בכפוף לקריטריונים ולכללים להכרה בנגורי אשראי, דהיינו כללי החלפה (substitution) או כשל כפול (double default), בהתאם למקרה. כאשר כללים אלה חלים, סכום החשיפה או ה- EAD עברו סיכון אשראי של צד נגדי (CCR) ממושרים אלה שווה לאפס.

7A. האמור בסעיף 7 לעיל לא חל על נגורוי אשראי שנרכשו כהגנה לחשיפה בגין יש לחשב דרישת הון בגין סיכון CVA. במקרה זה, הקצתה ההון בגין סיכון CVA חייבת לשקלף גם את סיכון ה- CVA.

של הגנת האשראי, ככלומר, יש לחשב את דרישת ההון בגין סיכון CVA גם לחשיפה כלפי מוכר ההגנה.

.8. סכום החשיפה או ה- EAD לשיכון אשראי של צד נגדי שווה לאפס עבור עסקאות החלף כשל אשראי CDS (credit default swaps) שנמכרו ונרשמו בתיק הבנקאי כאשר הון מטופלות במסגרת הוראה זו כערבות שניתן התאגיד הבנקאי ותחול עליהן דרישת הון בגין הסכום הרעוני שלו.

.9. על פי שתי השיטות המתוארכות בספק זה, סכום החשיפה או ה- EAD עבור צד נגדי נתון שווה לסכום האריתמטי של סכומי החשיפה או ערכי ה- EAD שחושבו לכל אחד מערכי הקיזוז עם אותו צד נגדי.

"יתרת EAD" בגין נגור OTC נתון של צד נגדי מוגדרת כגבוה מבין אפס ובין סכום ה- EADs לרוחב כל מערכי הקיזוז עם הצד הנגדי בניכוי הפסד CVA בגין צד נגדי זה שכבר הוכר על ידי התאגיד הבנקאי. הפסד CVA זה מחושב מבלי לחתוך בחשבו כל קיזוז של התאמות הערכה בחובה שנוכו מההון לפי סעיף 5ו' להוראה 202.²³⁸ נכסים סיכון משוקלים בגין OTC נתון של צד נגדי יכול שייחסבו כמשקל הסיכון המיויחס לפי הגישה הסטנדרטית או גישת IRB מוכפל ביתרת ה- EAD של הצד הנגדי.

III. כללי קיזוז בין מוצריים

19. בטל.²³⁹

IV. אישור לאמוץ שיטת מודל פנימי להערכת גובה החשיפה

20. בטל.²⁴⁰

V. שיטת המודל הפנימי: מדידת החשיפה ודרישות סך

244 243 242 241 240 25-.²⁴¹ בטל.

הפסד ה-CVA שנגרם, המנוכה מחסיפות על מנת לקבוע את יתרת ה-EAD, הוא הפסד CVA ברוטו, ככלומר ללא ניכוי של התאמות הערך בחובה (DVA) שנוכו בנפרד מההון. כאשר DVA לאnocו בנפרד מההון התאגיד הבנקאי, הפסד ה- CVA שבו ישמשו לקביעת יתרת ה-EAD יהיה בניכוי של DVA אלו.

²³⁹ בטל

²⁴⁰ בטל

²⁴¹ בטל

²⁴² בטל

²⁴³ בטל

²⁴⁴ בטל

תאניד בנקאי המשמש לביטחונות כדי להפחית את סיכון האשראי שלו כלפי צד נגיד חיב לקיימים נחים פנימיים על מנת לוודא כי בטרם תוכר השפעת הביטחונות בחישובו, יעדמו הביטחונות בתקנים המתאימים לוודאות משפטית כפי שפורטו בפרק ד', העוסק בהפחחת סיכון אשראי.

VI. השיטה הסטנדרטית

68. ניתן ליישם את השיטה הסטנדרטית אך ורק לנגורים מעבר לדלק (OTC) ; חוויה עסקאות מימון ניירות ערך (SFTs) יהיו כפויים לטיפול המפורט בפרק ד'. סכום החשיפה (לפי הגישה הסטנדרטית לשיכון אשראי) או סכום ה- EAD יחוسبו בנפרד לכל מערך קיזוז. סכום זה נקבע באופן הבא :

$$\text{exposure amount or EAD} = \beta \cdot \max \left(CMV - CMC \sum_j \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \times CCF_j \right)$$

כאשר :

CMV = ערך השוק השוטף של תיק העסקאות בתוך מערך קיזוז עם צד נגיד, לפני ניכוי ביטחונות, דהיינו :
 CMV_i , כאשר $CMV = \sum_i CMV_i$.

CMC = ערך השוק השוטף של הביטחון שהוקצה למערך קיזוז, דהיינו, כאשר $CMC = \sum_l CMC_l$
 הוא ערך השוק השוטף של הביטחון.¹

- i = אינדקס המציג עסקה.
- I = אינדקס המציג ביטחון.
- j = אינדקס המציג מערכי גידור פיקוחיים. מערכי גידור אלו תואימים לגורמי סיכון שבHAM ניתן לקיזוז פוזיציות סיכון בסימנים מנוגדים כדי לקבל פוזיציות סיכון נטו, עליה מבוססת מדידת החשיפה.
- RPT_{ij} = פוזיציות סיכון עסקה i ביחס למערך גידור j.²⁴⁵
- RPC_{ij} = פוזיציות סיכון מביטחון i ביחס למערך גידור j.
- CCF_j = מקדם פיקוח להמרת האשראי ביחס למערך גידור j.²⁴⁶
- β = פרמטר תקונו פיקוחי (scaling).

לביטחון שנתקבל מצד נגיד סימנו חיובי ; לביטחון שנמסר לצד נגיד סימן שלילי.

ביטחון המוכר בגישה הסטנדרטית מוגבל לביטחון שעומד בתנאי הכשרות, לפי סעיף 146 וסעיף 703 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208, לעניין הפחחת סיכון אשראי.

²⁴⁵ לדוגמה, חווה אקדמה (forward) במיט"ח עם רgel אחת הנкова במטבע המוקומי של הפירמה ימושה לשלווש פוזיציות סיכון : 1. פוזיציות סיכון במיט"ח, 2. פוזיציות סיכון ריבית במיט"ח, 3. פוזיציות סיכון ריבית במטבע המוקומי.

²⁴⁶ הcoilול מתבצע בהנחה שמדובר בחויזי אקדמה (forward) או עסקאות החלף שהן בסוף ובהתאם אופק חייזי של שנה אחת.

- .70. כאשר עסקה בגין מעבר לדילפק OTC, בעל פרופיל סיכון ליניארי (כגון חוזה אקדמיה (forward), חוזה עתידי או חוזה החלף) מבטיחה את החלפה של מקרן פיננסי (כגון אג"ח, מניה או שחורה) כנגד תשלום, החלק של התשלומים נקרא רגלי התשלומים (payment leg). עסקאות המבטיחות החלפה של תשלום כנגד תשלום (כגון עסקת החלף ריבית או חוזה אקדמיה (forward) על שער חליפין) מורכבות משתי רגלי תשלום. רגלי התשלומים מורכבות מן התשלומים ברוטו המוסכמים בחוזה, לרבות הסכום הרעוי של העסקה. בחישובים המפורטים בהמשך, תאגיד בנקאי רשאי להעתלים מסיכון שיעור הריבית הגלום ברגלי תשלום בעלי יתרת פירעון קצהה משנה. תאגיד בנקאי רשאי לטפל בעסקאות המורכבות משתי רגלי תשלום הנקבעות באותו המطبع (כגון עסקאות החלף ריבית) עסקה אחת מצורפת. הטיפול ברגלי התשלומים יחול על העסקה המצורפת.
- .71. עסקאות בעלות פרופיל סיכון ליניארי שבחן המכשירים הפיננסיים המשמשים כבסיסם הם מנויות (לרבות מדדי מנויות), זהב, מתכוות יקרות או שחורות אחרות, ימופו לפוזיציות סיכון במדד הגידור המתאים של המניה (או מדד המניות) או של השchorה (לרבות זהב ומתקות יקרות אחרות). רגלי התשלומים בעסקאות אלו תומופה לפוזיציות סיכון ריבית במדד גידור המתאים לשיעור הריבית. אם רגלי התשלומים נקבעה במطبع חזק, העסקה תומופה גם לפוזיציות סיכון שער חליפין במطبع הרלוונטי.
- .72. עסקאות בעלות פרופיל סיכון ליניארי שבחן המכשיר המשמש כבסיס לעסקה הוא מכשיר חוב (כגון אג"ח או הלואה) ימופו לפוזיציות סיכון ריבית כאשר פוזיציות סיכון אחת היא בגין מכשיר החוב ופוזיציות סיכון נוספת עבור רגלי התשלומים. עסקאות בעלות פרופיל סיכון לפוזיציות סיכון ריבית תשלום כנגד תשלום (לרבות חוות אקדמיה (forward) על שער חליפין) ימופו לפוזיציות סיכון ריבית לכל אחת מרגלי התשלומים. אם מכשיר החוב המשמש כבסיס לעסקה נקבע במطبع זר, מכשיר החוב ימופה לפוזיציות סיכון שער חליפין במطبع הרלוונטי. אם רגלי התשלומים נקבעה במطبع זר, רגלי התשלומים תומופה גם היא לפוזיציות סיכון שער חליפין במطبع זה²⁴⁷. סכום החשיפה או ה-EAD המוקצה לחוזה החלפה בין בסיסי ריבית (basis swap) הוא אפס.
- .73. לכל המכשירים מלבד מכשירי חוב, גודל פוזיציות הסיכון מעסקה בעלת פרופיל סיכון ליניארי הוא הערך הרעוי האפקטיבי (מחיר השוק כפול הכמות) של המכשירים הפיננסיים המשמשים כבסיס עסקה (לרבות שחורות) לאחר שהומרו למطبع המקומי של הפירמה.
- .74. כאשר למכשירי חוב ורגלי תשלום בכל העסקאות, גודל פוזיציות הסיכון הוא הערך הרעויי האפקטיבי של תשלומי הברוטו שטרם נפרעו (לרבות הסכום הרעוי), לאחר שהומרו למطبع המקומי של הפירמה, מוכפל במח"ם המותאם של מכשיר החוב או רגלי התשלומים, בהתאם.

²⁴⁷ לדוגמה, חוות אקדמיה (forward) במיט"ח עם רגלי אותה נקבעה במطبع המקומי של הפירמה ימופה לשוש פוזיציות סיכון: 1. פוזיציות סיכון במיט"ח, 2. פוזיציות סיכון בגין ריבית במיט"ח, 3. פוזיציות סיכון ריבית במطبع המקומי.

.75. גודל פוזיציות הסיכון מעסקת החלף כשל אשראי (CDS) הוא הערך הרעויוני של מכשיר החוב המשמש כבסיס לעסקה מוכפל ביתרת התקופה לפירעון של עסקת ה-CDS.

.76. גודל פוזיציות סיכון לנזר מעבר לדלק OTC בעל פרופיל סיכון שאינו ליניארי (לרבות אופציות ו-swaptions) שווה לערך הדلتא של הערך הרעויוני האפקטיבי של המכשיר הפיננסי המשמש כבסיס לעסקה, למעט במקרה שבו מכשיר חוב משמש בסיס לעסקה.

.77. במקרה של נזוץ מעבר לדלק OTC בעל פרופיל סיכון שאינו ליניארי (לרבות אופציות ו-swaptions), כשהמכשיר המשמש בסיס לעסקה הוא מכשיר חוב או רgel תשלום, גודל פוזיציות הסיכון יהיה שווה לערך הדلتא של הערך הרעויוני האפקטיבי של המכשיר הפיננסי או רgel התשלומים, מוכפל במח"ם המותאם של מכשיר החוב או רgel התשלומים.

.78. תאגיד בנקאי רשאי לעשות שימוש בנוסחאות המפורטוות להלן כדי לקבוע את גודל פוזיציות הסיכון ואת הסימן שלhn :

א. לכל המכשירים למעט מכשירי חוב :

$$\text{הערך הרעויוני האפקטיבי, או ערך הדلتא של הערך הרעויוני האפקטיבי} = p_{ref} \frac{\partial v}{\partial p}$$

כאשר

v מחיר המכשיר המשמש בסיס לעסקה, מבוטא במטבע המשמש להתייחסות
 p_{ref} ערך המכשיר הפיננסי (במקרה של אופציה : מחיר האופציה ; במקרה של עסקה בעלת פרופיל סיכון לניארי : ערך מכשיר הבסיס עצמו)
 p מחיר המכשיר המשמש בסיס לעסקה, מבוטא באותו המטבע כ- 7

.ב. למכשירי חוב ורגלי תשלום בכל העסקאות :

הערך הרעויוני האפקטיבי מוכפל במח"ם המותאם, או
 ערך הדلتא בערך רעויוני מוכפל במח"ם המותאם

$$\frac{\partial v}{\partial r}$$

כאשר

r ערך המכשיר הפיננסי (במקרה של אופציה : מחיר האופציה ; במקרה של עסקה בעלת פרופיל סיכון לניארי : ערך המכשיר המשמש בסיס לעסקה או ערך רgel התשלומים, בהתאם)

שיעור הריבית

אם ו נקוב במטבע שאינו מטבע התייחסות, יש להמיר את הנazor למטבע התייחסות על ידי הכפלת בשער החליפין הרלוונטי.

.79. פוזיציות הסיכון יקובצו למערכי גידור. לכל מערך גידור, יש לחשב את הערך המוחלט של הסכום האריתמטי של פוזיציות הסיכון שנטקבלו. סכום אריתמטי זה נקרא "פוזיציות סיכון נטו" והוא מיוצג באופן הבא

$$| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} |$$

בנוסחאות המופיעות בסעיף 69 בנספח זה.

.80. פוזיציות ריבית הנובעות ממכשרי חוב בעלי סיכון ספציפי נמוך ימופו לאחד מתוך שישה מערכי גידור עבור כל אחד מן המטבעות המיוצגים. מכשיר חוב מסווג כבעל סיכון ספציפי נמוך כאשר חלה עליו דרישת הון בשיעור 1.6 אחוז ומטה על פי ההוראות בסעיפים 710 עד (ii) 711 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208. פוזיציות שיעור ריבית הנובעות מרגלי תשלום יווקזו לאותם מערכי גידור שאלייהם מוקצחות פוזיציות סיכון ריבית ממכשרי חוב בעלי סיכון ספציפי נמוך. פוזיציות ריבית הנובעות מפיקדונות כספיים שנטקבלו מן הצד הנגיד כביטחון יווקזו גם הן לאותם מערכי גידור שאלייהם מוקצחות פוזיציות סיכון ריבית ממכשרי חוב בעלי סיכון ספציפי נמוך. ששת מערכי הגידור לכל מטבע מוגדרים על ידי צירוף של שני קriterיונים:

- (i) אופיו של שיעור הריבית להתייחסות - שיעור ריבית של ריבונות (ממשלה) או שיעור ריבית אחר כלשהו.
- (ii) יתרת התקופה לפירעון או תדיירות התאמת הריבית - פחות משנה, בין שנה לחמש שנים, או לעלה מחמש שנים.

טבלה 1
מערכות גידור לפוזיציות סיכון ריבית לכל מטבע

ריבונות משמשים להתייחסות		שיעור ריבית של ריבונות משמשים להתייחסות	יתרת התקופה לפירעון או תדיירות התאמת הריבית
X		X	שנה אחת או פחות
X		X	למעלה משנה אחד ועד חמיש שנים
X		X	למעלה מחמש שנים

.81. למכשרי חוב המשמשים בסיס לעסקה (כגון אג"ח בריבית ניידת) או רגלי תשלום (כגון רגלי תשלום בריבית ניידת של עסקאות החלף ריבית), אשר בהם שיעור הריבית צמוד לשיעור ריבית התייחסות, המיציג את שיעור הריבית הכללית בשוק (כגון תשואת אג"ח ממשלתיות, ריבית שוק הכספי, swap rate), תדיירות התאמת הריבית היא משך הזמן עד להתחמה הבאה של שיעור הריבית המשמש להתייחסות. אחרת, יתרת התקופה לפירעון היא יתרת חייו של מכשיר החוב המשמש כבסיס עסקה, או לחלופין, במקרה של רגלי תשלום, יתרת חייו העסקה.

.82. התאגיד הבנקאי יקבע מערך גידור אחד לכל מנפיק של מכשיר חוב להתייחסות המשמש כבסיס עסקת החלף כשל אשראי (CDS).

.83. התאגיד הבנקאי יקבע מערך גידור אחד לכל מנפיק של מכשיר חוב בעל סיכון ספציפי גבוה, דהיינו מכשיר חוב שדרישת ההון הולילה עליו גבוהה מ-1.60 אחוז לפחות המידיה הסטנדרטית לסיכון שיעור ריבית בסעיף 710 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208. הוא הדין באשר לפיקדונות כספיים שנמסרו לצד הנגיד כבטיחו, וזאת כל עוד אין לצד הנגיד התcheinויות לתשלום חוב בסיכון ספציפי נמוך שטרם נפרעו. כאשר רגל תשלום נהוגת כמו כן כוח הנושא סיכון ספציפי גבוה (לדוגמא, במקרה של swap total return עם רגל אחת הנהוגת כאג'ח), יקבע גם אז מערך גידור אחד לכל מנפיק של מכשיר חוב המשמש להתייחסות. תאגידים בנקאים יכולים להקצותו לאותו מערך גידור פוזיציות סיכון הנובעות ממכשירי חוב של מנפיק מסוים או ממכשירי חוב המשמשים להתייחסות של אותו המנפיק, שרגלי תשלום נהוגות לפיהם או המשמשים כבסיס עסקת CDS.

.84. מכשירים פיננסיים שאינם מכשירי חוב המשמשים בסיס עסקה (כגון: מנויות, מתכות יקרות, סחורות או מכשירים אחרים) מוקצים לאוטם מערכי גידור אך ורק אם מדובר במכשירים זרים או דומים. הדמיון בין מכשירים נקבע באופן הבא:

- לעניין מנויות, מכשירים דומים הם אלו שהונפקו על ידי אותו המנפיק. מגדן מנויות מטופל כמנפיק נפרד.
- לעניין מתכות יקרות, מכשירים דומים הם מכשירים עם אותה המותכת. מגדן מתכות יקרות מטופל כמתכת יקרה נפרדת.
- לעניין סחורות, מכשירים דומים הם מכשירים עם אותה הסחורה. מגדן סחורות מטופל כסחורה נפרדת.
- לעניין אנרגיית חשמל, זכויות וחובות אספקה המתיחסות לאוטם פרקי הזמן בשעות עומס או מחוץ לשעות העומס ביום מה של 24 שעות ייחשבו למכשירים דומים.

.85. מקדם המרה לאשראי המוחל על פוזיציות סיכון נטו ממערכות גידור, תלוי בקטגוריה הפיקוחית של מערכת הגידור כהגדרתה בסעיפים 86 עד 88 לנספח זה.

.86. מקדמי המרה לאשראי למכשירים פיננסיים שאינם מכשירי חוב ולשערי חליפין המשמשים בסיס עסקאות מוצגים בטבלה 2.

טבלה 2

שערי חליפין	זהב	מנויות	מתכות יקרות (למעט זהב)	אנרגיה חשמלית	סחורות אחרות (למעט מתכות יקרות)
2.5%	5.0%	7.0%	8.5%	4%	10.0%

87. מקדמי המריה לאשראי עברו פוזיציות סיכון ממכשרי חוב הנם כدلקמן :
- 0.6 אחוֹז לפוזיציות סיכון ממכשר חוב או ממכשר חוב להתייחסות בעלי סיכון ספציפי גבוח.
  - 0.3 אחוֹז לפוזיציות סיכון ממכשר חוב להתייחסות, המשמש בסיס לחוזה CDS ובעל סיכון ספציפי נמוך.
  - 0.2 אחוֹז ביותר המקרים.
88. מכשרי בסיס של נזירים מעבר לדלק OTC שאינם שייכים לאף אחת מן הקטגוריות לעיל יוקצו למערכי גידור נפרדים לכל קטgorיה של מכשר הבסיס. יש להחיל מוקדם המריה לאשראי בשיעור של 10 אחוזים על פוזיציות הסיכון נטו.
89. יתכו עסקות בעלות פרופיל סיכון שאינו ליניארי אשר בגין אין התאגיד הבנקאי יכול לקבוע את הדלתא באמצעות מודל שאושר על ידי המפתח למטרת קביעת דרישות הון מזעריות בגין סיכון שוק (מודלים של מכשרים שאושרו למטרות הגישה הסטנדרטית לסיכון שוק, או מודלים של מכשרים שאושרו חלק מהאישור שקיבל התאגיד ליישם את גישת המודלים הפנימיים לסיכון שוק). במקרה של רגלי תשולם ועסקאות במכשרים חוב המשמשים כבסיס, עשויות להיות עסקאות שלגביהם אין התאגיד הבנקאי יכול לקבוע את המחייב המותאם באמצעות המודל. עבור עסקאות אלו, המפתח יקבע את גודל פוזיציות הסיכון ואת מקדמי המריה לאשראי באופן שמנני. לחłówין, המפתח עשוי לדרוש מההתאגיד לשימוש בשיטת החשיפה הנוכחיית. קיוזו לא יוכר: במילים אחרות, סכום החשיפה או ה- EAD יקבעו בהתאם קייזו אשר מכיל את העסקה הבודדת לבדה.
90. פרמטר התקנון הפסיכובי (בטא) נקבע כ- 1.4.
- VII. שיטת החשיפה הנוכחיית**
91. שיטת החשיפה הנוכחיית תוכל על נזירים מעבר לדלק (OTC) בלבד; עסקאות מימון ניירות ערך (SFTs) כפופות לטיפול שנקבע על פי פרק ד'.
92. בטל.
- (i) לפי שיטת החשיפה הנוכחיית, על התאגיד הבנקאי לחשב את עלות השחלוף הנוכחיית על ידי שערוך חווים למחיר שוק, כך שהחשיפה הנוכחיית תיכל לא צורך באמידתה, ולאחר מכן יוסיף מוקדם ה"תוספת" ("on-add") כדי לשחק את החשיפה הפטונציאלית העתידית למשך יתרת חיי החוזה. הוסכם כי על מנת לחשב את סכום שווה-ערך אשראי של מכשרים אלה לפי שיטת החשיפה הנוכחיית, על התאגיד הבנקאי לסקום את :

- סך עלות השחלוף (המתකבל באמצעות "שערוך למחיר שוק") של כל החזזים שליהם ערך חיובי ; ועוד
- סכום של חשיפה פוטנציאלית עתידית לאשראי, המוחשבת על בסיס סכום הקרכן הריעוני של תיק הצד הנגדי שלו, המפוצלת בהתאם ליתרת התקופה לפירעון לפי הטבלה הבאה :

סה"כ אחריות	סה"כ אחריות למעט זהב	מתקומות יקרות למעט זהב	מניות	מט"ח זהב	שיעור ריבית	
10.0%	7.0%	6.0%	1.0%	0.0%	0.0%	שנה אחת או פחות
12.0%	7.0%	8.0%	5.0%	0.5%	0.5%	מעל שנה אחת ועד חמיש שנים
15.0%	8.0%	10.0%	7.5%	1.5%	1.5%	מעל חמיש שנים

הערות :

1. בחזזים עם מספר החלפות של הקרכן, המקדים יוכפלו במספר התשלומים שנותרו בחזזה.
  2. בחזזים הבנויים כך שחשיפה שטרם נפרעה תיפרע בהתאם לתאריך התשלומים הקבועים בחזזה והתנאים יאופסו באופן כזה ששווי השוק של החזזה יהיה אפס באותו תאריכים שנקבעו, יתרת התקופה לפירעון תהיה שווה לתקופה שנותרה עד לתאריך האיפוס הבא. במקרה של חוזי ריבית בעלי יתרת תקופה לפירעון ממושכת משנה אחת, העומדים בקריטריונים לעיל, מקדם התוספת לא יפחח מ 0.5% .
  3. חוזי אקדמה (forward), עסקאות החלף, אופציות רכשות וחוזי נגזרים דומים שאינם מכוסים באף אחת מעמודות המטריצה יטופלו כ"סהורות אחריות".
  4. אין לחשב חשיפת אשראי עתידית פוטנציאלית עבור עסקאות החלף ריבית ניידת/ריבית ניידת במטבע יחיד ; החשיפה לאשראי בחזזים אלה תיאמד אך ורק על בסיסUrcom המשוערך למחיר השוק. אין לחשב חשיפת אשראי עתידית פוטנציאלית עבור אופציות שנכתבו על ידי התאגיד הבנקאי.
  5. מקדם התוספת שיש להחיל על עסקאות מסווג שקל/מדד יהיה מקדם התוספת המוחל על עסקאות ריבית.
  6. מקדם התוספת שיש להחיל על עסקאות המורכבות משני סוג עסקאות (למשל - ריבית ומט"ח) יהיה מקדם התוספת הגבוה מבין שני מקדמי התוספת האפשריים.
- 92(ii). המפקח על הבנקים יודא כי סכומי התוספות יתבססו על הסכומים הריעוניים האפקטיבים ולא על הסכומים הריעוניים. במקרה שהסכום הריעוני המוצעր ממונף או מוגדל בעקבות מבנה העסקה, ישתמשו התאגידים הבנקאיים בסכום הריעוני האפקטיבי בפועל לאמוד את החשיפה העתידית הפוטנציאלית.

.93. תאגיד בנקאי רשאי לקבל הקלה בדרישות ההון בגין ביטחונות כמפורט בסעיף 146 ובסעיף 703 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208. השיטה להכרה בביטחוןאות תהיה זו שמיישם התאגיד הבנקאי עבור סיכון אשראי.

.94. סכום החשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי או ה- EAD עבור עסקאות בנזורי אשראי מול ישות יחידה (single name) בתיק למשחרר, יחוسبו באמצעות מקדמי התוספת לחשיפה פוטנציאלית עתידית הקבועים בסעיף 707 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208.

.95. על מנת לקבוע את דרישות ההון בגין חשיפות מגודרות בתיק הבנקאי, יש להחיל את הטיפול לנזורי אשראי שנקבע בהוראה זו על מכשיiri נזורי אשראי כשירים.

.96. כאשר נזור אשראי שייך לרובד ה- מ הנטו לסיכון כשל (כגון עסקת הראשון לכשל), יחול הטיפול הקבוע בסעיף 708 של הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208.

קייזוז דו-צדדי

(i). ועדת באזל שקרה בקפידה את הסוגיה של קיזוז דו-צדדי (bilateral netting), דהיינו, שכלל החוב נטו ולא החוב ברוטו נגד אותו צד נגדי, הנגזר מן הטווה המלא של עסקאות אקדמה (forward), עסקאות עתידיות, אופציות וחוזים דומים במכשיiri נזוריים²⁴⁸. הוועדה מוטרדת מכך שאם למפרק של צד נגדי שכשל (failed) עומדת (או עשויה לעמוד) הזכות להתריר את הקשר בין חוזים שהבנק מקוז בינם, ואותו מפרק ידרוש לכבד את החוזים לטובה הצד הנגדי שכשל ולא יכבד את החוזים שאינם לטובתו, לא תהיה הקטנה של הסיכון הגלום באותו צד נגדי.

.96(ii). לאור האמור לעיל, הוסכם כי למטרות הלימוטה ההון :

(א) תאגידים בנקאים יהיו רשאים לקוז בין עסקאות הקשורות להחלפת התחריביות (novation), שלפיה כל התחריבות בין תאגיד בנקאי לצד נגדי שלו לשוק מטבע נתנו ביום ערך נתון תאוחד אוטומטית עם כל יתר התחריבות באותו המטבע ולאחריו יום ערך, כך שמשפטית, מתבצע החלפה של סכום ייחד בתמורה להתחייבויות ברוטו קודמות.

(ב) תאגידים בנקאים רשאים גם לקוז עסקאות על פי כל צורה של הסדר לקיזוז דו-צדדי תקף משפטית, שאין מכושות בסעיף קטן (א) לעיל, לרבות צורות אחרות של החלפת התחריבות (novation).

(ג) בשני המקרים, (א) ו- (ב), יידרש התאגיד הבנקאי להניח את דעתו של המפקח כי יש בידיו²⁴⁹:

248 קיזוז בין תשומות, שנועד להקטין את עלויות התפעול של סליקות יומיות, לא יוכר במסגרת ההתחייבויות ברוטו של הצד הנגדי אין מושפעות מכך בשום דרך.

249 במקרים שבהם הסכם כתואר בסעיף (ii) 96 הוכר לפני יולי 1994, יקבע המפקח אם נדרש צעדים נוספים כleshem על מנת להניח את דעתו כי ההסכם עומד בדרישות הקבועות להלן.

- (i) חוזה או הסכם קיוזו עם הצד הנגיד היוצר התחייבות משפטית ייחודית המכסה את כל העסקאות הכלולות, באופן שתהא לתאגיד בנקאי הזכות לקבל או החובה לשלם אך ורק את הסכום נטו של הערכיים המשוערכים לשוק החיביים והשליליים של עסקאות בודדות שנכללו, במקרה שהוא צד נגיד לא יכבד את התחייבותו עקב אחת מהנסיבות הבאות: כשל, פשיטת רגל, פירוק או נסיבות דומות;
- (ii) חוזות דעת משפטיות כתובות ומנומקות, שלפיהן, במקרה שהעניין יועמד ל מבחון משפטי, בתיק המשפט והרשויות המנהליות הרלוונטיות ימצאו כי חשיפת התאגיד הבנקאי היא סכום נטו על פי :
- החוק בתחום השיפוט שבו רשום הצד הנגיד, וכן, במקרה שמדוברת שלוחה זרה של צד נגיד, גם חוק תחום השיפוט שבו ממוקמת השלוחה;
  - החוק החל לגבי העסקאות הפרטניות; וכן
  - החוק החל לגבי כל חוזה או הסכם הדורשים כדי לבצע את הקיוזו בפועל.
- נותן חוות הדעת צריך להיות גורם חיוני בלתי תלוי שהינו בעל מומחיות משפטית וניסיון מקצועית בתחום המסויים בו הוא נותן את חוות הדעת.
- חוות הדעת המשפטית תהיה על פי פורמט המוכר על ידי הקהילה המשפטית במדינות האם של הפirma או לצורך יצירת מטפל בכל הסוגיות הרלוונטיות באופן מנומך.
- המפקח, חייב להשתכנע כי הקיוזו בר-אכיפה על פי חוקיהם של כל תחומי השיפוט הרלוונטיים²⁵⁰;
- (iii) לתאגיד הבנקאי יהיו נHALIM פנימיים שנעודו לוודא כי מאפייניהם המשפטיים של הסדרי הקיוזו ייבחנו לאור האפשרות של שינויים בחוק הרלוונטי. הנהלים יבטיחו, בין היתר, ביצוע סקירות משפטיות חוזרות, כאמור בסעיף 118א.
- (iv) לתאגיד הבנקאי יהיו נHALIM פנימיים שתכליתם לוודא כי טרם הכללת העסקה במדד הקיוזו, אותה עסקה נכללת בחוות דעת המשפטיות העונთ על הקритריונים הקבועים לעיל.
- (v) התאגיד הבנקאי ישמר את כל המסמכים הנדרשים ברשותו.

96. (iii) חוזים המכילים סעיפים מיילוט (walkaway) לא יהיו כשיירים לקיוזו למטרות חישוב דרישות ההון לפי הוראה זו. סעיף מיילוט הוא תנאי המתיר לצד נגיד שלא כשל לזקוף תשלוםם מוגבלים בלבד, או לא לזקוף תשלוםם כלל, לזכות הצד הכספי, אפילו אם הצד הכספי הוא למעשה מלאה נטו.

96. (iv) חשיפת אשראי בגין עסקאות, למשל אקדמה (forward) בקיוזו דו-צדדי תחשיב כסכום עלות השחלוף נטו (עלות השחלוף של מכלול העסקאות) המשוערך למחיר השוק, אם חיובי, ועוד תוספת המבוססת על קרן הבסיס הרעיונית. התוספת לעסקאות המקוזזות (A_{Net}) תהיה שווה לממוצע

²⁵⁰ וכך, אם אחד מהמפקחים הללו לא השתכנע לגבי אכיפות חוותה על פי חוקי אותה מדינה, חוותה או הסכם הקיוזו לא י滿לאו תנאי זה וכך לא אחד מן הצדדים יוכל ליהנות מהטבה פיקוחית.

המשוקל של התוספת ברוטו (A_{Gross})²⁵¹ והתוספת ברוטו המותאמת ליחס שבין עלות השחלוף הנוכחית נטו, אם חיובית, לעלות השחלוף הנוכחי ברוטו (NGR). ניתן לבטא זאת באמצעות הנוסחה הבאה:

$$A_{Net} = 0.4 \times A_{Gross} + 0.6 \times NGR \times A_{Gross}$$

כאשר :

$NGR =$ רמת עלות השחלוף נטו חלקית רמת עלות השחלוף ברוטו לעסקאות הכספיות להסכם קיוזו הניתנים אכיפים משפטיים²⁵².

(v) מקדם התקנון (scale) שיש להחיל על התוספות ברוטו בנוסחה זו יהיה זהה לזה של העסקאות שלא הוכלו בקיוזו, כמפורט בסעיפים 91 עד 96 לנספח זה. המפקח ימשיך לבחון את מקדם התקנון של התוספות כדי להבטיח את הלימונן. למטרות חישוב החשיפה הפוטנציאלית העתידית לסיכון אשראי בגין צד נגדי בקיוזו במקרה של חוזי אקדמה (forward) על שער חליפין וחוזים דומיים שבהם الكرון הרעינוית שווה-ערך לתזרימי מזומנים, קרן ריעונית תוגדר כתקובלים נטו שמועד פירעונם חל בכל אחד מימי הערך בכל אחד מן המטבעות. הסיבה לכך היא, שקיוזו בין חוזים באותו המטבע שמועד פירעונם חל באותו יום ערך יקטין את החשיפה הפוטנציאלית העתידית כמו גם את החשיפה הנוכחי.

شكلול סיכון

(vi) לאחר שהתאגיד הבנקאי יחשב את הסכומים שווי-ערך לאשראי, עליו לשקלל סכומים אלה בהתאם לקטגוריה שאליה משתיך הצד הנדי באותה הדרך שבה נעשה הדבר במסמך הראשי של מסגרת עבודה זו, לרבות שקלול ביחס לחשיפות המגבויות על ידי ערבות וביתוחנות כשירים. ועדת באזל תעקופ בקרוב אחר איקות האשראי של המשתתפים בשוקים אלה ותשמור לעצמה את הזכות להמליץ על הגדלת משקלוי הסיכון במקרה של הרעה באיכות האשראי הממוצעת או גידול בהפסדים.

²⁵¹ שווה לסיכון אրיתמטי של סכומי התוספת הפרטניים (המחושבים על ידי הכפלת סכום הערך הנקוב במקדמי התוספת A_{Gross}

המתאים המפורטים בסעיף (i) 92 לנספח זה) של כל העסקאות הכלולות בהסכם קיוזו אכיפים משפטיים עם צד נגדי אחד.

²⁵² חישוב ה-NGR יבוצע על בסיס כל צד נגדי לגופו.

דוגמאות

96א. דוגמה לחישוב סיכון אשראי של צד נגדי על פי גישת החשיפה הנוכחיית :

לבנק 4 חוזים עם צד נגדי הנתונים תחת הסכם התchapנות נטו חוקי ובר אכיפה.

1. עסקה עתידית לקניית 1 מ' אירו תמורת 1.53 מ' דולר שמועד פרעונה בעוד 3 חודשים.
2. עסקה עתידית למכירת 1 מ' אירו תמורת 1.5 מ' דולר שמועד פרעונה בעוד חודש.
3. עסקה עתידית למכירת 0.4 מ' אירו תמורת 0.6 מ' דולר שמועד פרעונה בעוד 3 חודשים.
4. עסקה עתידית לקניית 1 מ' אירו תמורת 1.6 מ' דולר שמועד פרעונה בעוד שניםיים.

שער אירו/долר = 1.6, שער"ח דולר/שקל = 4, ערכי שוק של העסקאות נתונים בטבלה.

CCR לעסקה	Max (MTM,0)	Add_on	עלות השילוב ה הנוכחיית (MTM)	מקדם התוספת	תקופה לפרעון (בשנים)	ערך נקוב (הمطلوب שננקה במושחי אירו)	עסקה
99,000	89,000	10,000	89,000	1.0%	0.25	1,000,000	1
9,375	0	9,375	- 106,000	1.0%	0.083	937,500	2
3,750	0	3,750	- 47,600	1.0%	0.25	375,000	3
202,000	152,000	50,000	152,000	5.0%	2	1,000,000	4
314,125	241,000	73,125	87,400				סה"כ

כל הנתונים נקובים באירו.

(1) חישוב סכום סיכון אשראי בגין צד נגדי ללא התחשבות בהסכם התchapנות נטו מחושב

כסיכום אריתמטי של כל ערכי CCR של העסקאות הבודדות.

$$\text{ערך CCR של עסקה בודדת} = \text{MAX}(MTM,0) + Add\_on$$

סכום סיכון אשראי בגין צד נגדי ללא התחשבות בהסכם התchapנות נטו : 314,125 אירו.
בשקלים : 2,010,400.

חישוב סיכון אשראי בגין צד נגדי תוך התחשבות בהסכם התchapנות נטו מחושב כסכום עלות השילוף הנוכחיית (MTM) נטו של כל העסקאות בתוספת A_{Net} .

$$\text{עלות השילוף הנוכחיית (MTM) נטו} = 87,400$$

חישוב ע"פ הנוסחה :

$$A_{Gross} = 73,125$$

$$NGR = (87,400 \div 241,000) = 0.36$$

$$A_{Net} = 0.4 \times 73,125 + 0.6 \times 0.36 \times 73,125 = 45,045$$

סך כל סיכון האשראי בגין צד נגדי (CCR) 132,445 = 87,400 + 45,045 : אירו
בשקלים : 847,648.

(2) בדוגמה לעיל, עסקאות 1 ו- 3 עומדות לתנאים שבסעיף (v) 96 לנספח זה ולכן ניתן לקזז בינהו.

במקרה זה, בצד חישב את סיכון אשראי צד נגדי של מערך הקיזוז, יש ליצור טבלה ובה העסקאות לאחר הקיזוז.

בטבלה להלן קוזזו עסקאות 1+3 :

עסקה	ערך (המטבע שננקנה במוני אירו)	נקוב	תקופה לפרטן (בשנתיים)	קדם התוספת	עלות השילוח הנוכחית (MTM)	Add_on	Max (MTM,0)	CCR עסקה
1+3	600,000		0.25	1.0%	41,400	6,000	41,400	47,400
2	937,500	0.083	- 106,000	1.0%	- 106,000	9,375	0	9,375
4	1,000,000	2	152,000	5.0%	152,000	50,000	152,000	202,000
סה"כ			87,400		193,400	65,375	41,400	258,775

במקרה זה $.NGR = 0.45$

чисוב מחודש של סך כל סיכון האשראי בגין צד נגדי (CCR) יניב את התוצאה : 130,391 אירו.
ב שקלים : 834,504

96ב. דוגמה לחישוב סיכון אשראי של צד נגדי על פי הגישה הסטנדרטית :

המקור :

"The Application of Basel II to Trading Activities and the Treatment of Double Default Effects", Basel Committee on Banking Supervision, July 2005

לבנק המדווח במטבע דולר אמריקאי 5 עסקאות עם צד נגדי אחד הנתונות תחת הסכם התחשבנות
נטו המפורטות בטבלה שללון.

שלבי החישוב :

- (1) בעסקה הראשונה (IRS) - הערך הנקוב - 80 מי' דולר, לצד המקבל מחי'ם מותאם של 8 שנים, ולכן : פוזיציות סיכון בסכום של 640 ($80 * 80$) נרשמה במדד הגידור ריבית \$ מעלה 5 שנים. לצד המשלים יש אותה עסקה עם אותו ערך נקוב אך עם מחי'ם מותאם של 0.25. פוזיציות סיכון בסכום של 20- ($80 * 0.25$) נרשמה במדד הגידור ריבית \$ לתקופה של פחות משנה אחת.
- (2) באופן דומה נרשומות יתר העסקאות.
- (3) הפוזיציות בכל מערך גידור מסוכמות באופן שבסכל מערך גידור מתאפשר קיזוז מלא בין פוזיציות ביותר לפוזיציות בחרס.
- (4) חישוב פוזיציות סיכון נטו לכל מערך גידור : הערך המוחלט של סכומי הפוזיציות במדד הגידור.
- (5) הכפלת פוזיציות סיכון נטו של מערך גידור במדד ההמרה של מערך הגידור.
- (6) חישוב ערך נוכחי של כל תיק העסקאות.
- (7) בחירת המקסימום שבין : (5) ל- (6)
- (8) הכפלת (7) ב- 1.4.

VIII. הקצתה הון בגין סיכון CVA

.97. בנוסף לדרישות הון בגין סיכון לכשל הנובעות מסיכון אשראי של צד נגדי, שנקבעו בהתבסס על הגישה הסטנדרטית או על גישת ה- IRB לסיכון אשראי, על התאגיד הבנקאי להוסify הקצתה הון לכיסויי הסיכון להפסדי שערוך לשווי שוק (mark-to-market losses) בגין סיכון צפוי של צד נגדי (הפסדים אלו ידועים כ- Credit Value Adjustments), לנגורים מעבר לדלק (OTC). הקצתה ההון בגין CVA תחוسب כמפורט להלן, בכפוף לגישה שבה אושר לתאגיד הבנקאי להשתמש בחישוב הקצאות ההון בגין סיכון אשראי של צד נגדי וסיכון שיעור ריבית ספציפי. התאגיד הבנקאי לא נדרש לכלול בהקצתה הון זו (i) עסקאות עם צד נגדי מרכז (CCP) ; ו- (ii) עסקאות מימון ניירות ערך (SFTs), אלא אם כן המפקח קובע שהחשיבות להפסדי CVA של התאגיד הבנקאי הנובעות מעסקאות SFTs הן מהותיות.

.98. תאגידים בנקאים שקיבלו אישור ליישם IMM ואישור ליישם מודל VaR²⁵² לשיכון שיעור ריבית ספציפי לאיגרות חוב : הקצתה הון מתקדמת לשיכון CVA

.99. בטל.

.100. בטל²⁵².

.101. בטל.

.102. בטל.

.103. בטל.

.104. תאגידים בנקאים אחרים : הקצתה הון סטנדרטית בגין סיכון CVA

על התאגיד הבנקאי לחשב הקצתה הון בגין חתיק בהתאם לנוסחה הבאה :

$$K = 2.33 \cdot \sqrt{h} \cdot \sqrt{\left(\sum_i 0.5 \cdot w_i \cdot (M_i \cdot EAD_i^{total} - M_i^{hedge} B_i) - \sum_{ind} w_{ind} \cdot M_{ind} \cdot B_{ind} \right)^2 + \sum_i 0.75 \cdot w_i^2 \cdot (M_i \cdot EAD_i^{total} - M_i^{hedge} B_i)^2}$$

²⁵² בטל.

²⁵² בטל.

²⁵² בטל.

²⁵² בטל.

כasher :

h הוא אופק הסיכון לשנה (ביחידות של שנה), $h = 1$.

- w_i הוא המשקל המיויחס לצד נגיד "ז". צד נגיד "ז" חייב להיות ממופה לאחד משבעת המשקלים w_i בהתבסס על הדירוג החיצוני שלו, כמפורט בלוח להלן. כאשר לצד נגיד אין דירוג חיצוני, המשקל w_i עומד על 1.5% לצד נגיד שהוא תאגיד, ועל 2% לצד נגיד אחר. כאשר הצד נגיד הוא בנק ישראלי המשקל w_i עומד על 1%, אלא אם דירוג הבנק מאפשר ייחוס משקל נמוך יותר. לעניין זה "בנק" - כהגדרתו בסעיף 60 להוראה זו.

- EAD_i^{total} הוא החשיפה בעת כשל של צד נגיד "ז" (מוסכמת לרוחב מערכי הקיזוז שלו), כולל השפעת ביטחונות בהתאם לכלים הקיימים של השיטה הסטנדרטית (SM) או שיטת החשיפה הנוכחית (CEM), בהתאם לגישה שבה משתמש התאגיד הבנקאי לחישוב דרישות ההון של צד נגיד בגין צד נגיד זה. החשיפה תהוון על ידי שימוש בגורם :

$$\frac{1 - \exp(-0.05 * M_i)}{0.05 * M_i}$$

- B_i הוא הערך הריעוני (notional) של גידורי CDS מסווג single name ומכシリ גידור מקבילים אחרים שנרכשו - מסוכמים, אם יש יותר מפוץיציה אחת - המתיחסים לשירותים לצד נגיד "ז" ומשמשים לגידור סיכון CVA. ערך ריעוני זה יהו על ידי שימוש בגורם :

$$\frac{1 - \exp(-0.05 * M_i^{hedge})}{0.05 * M_i^{hedge}}$$

רק גידורים המשמשים למטרת הפחתת סיכון CVA, ומונחים באופן זה, יהיו כשירים להיכלול בחישוב על-פי סעיף זה. לדוגמה, אם עסקת CDS המתייחסת למנפיק מסוים כוללה במלאי של תאגיד בנקאי, והוא מנפיק הוא במקרה גם הצד נגיד ל- OTC אך ה- CDS אינו מונחל כגידור של CVA, אז אותה עסקת CDS לא תהיה בשירה לקיזוז עם ה- CVA כחלק מהчисוב.

בחישוב הקצתה ההון ל- CVA אין לשקף סוגים נוספים של גידורי סיכון הצד נגיד שאינם מוזכרים בתבליט זה. כך, CDSs מרובדים (tranched CDSs) או מסווג n^{th} -to-default אינם כשירים להיחשב כגידורי A.

גידורים שאינם כשירים להיכלול בנוסחת ה- CVA יטופלו ככל מכシリ אחר במלאי התאגיד הבנקאי למטרות הון פיקוחי. גידורים כשירים הכלולים בהקצתה ההון ל- CVA לא ייכללו בחישוב הקצתה ההון לסיכון שוק של התאגיד הבנקאי.

B_{ind} הוא הערך הריעוני המלא של מודד CDS אחד או יותר שנרכש כהגנה, ומשמש לגידור סיכון A. ערך ריעוני זה יהו על ידי שימוש בגורם :

$$\frac{1 - \exp(-0.05 * M_{ind})}{0.05 * M_{ind}}$$

• W_{ind} הוא המשקל החל על מדדי גידור. בשלב ראשון, על התאגיד הבנקאי לzechot את הדירוגים החיצוניים של מרכיבי האינדקס וליחס לכל מרכיב את המשקל (w_i) המתאים לו כמפורט להלן. בשלב שני יש לקבוע את משקל המדד W_{ind} באמצעות חישוב ממוצע משוקל של המשקלים שנתקבלו בשלב הראשון.

• M_i הוא תקופת הפירעון האפקטיבית של העסקאות עם צד נגדי "ז". רכיב זה הינו תקופת הפירעון הממוצעת, משוקלلت בהתאם לערך הריעוני של העסקאות, כאמור בתבליט השלישי בסעיף 320 להוראת ניהול בנקאי תקין 204. אולם למקרה זו, ה- M_i לא יוגבל לתקופה של 5 שנים. אם לתאגיד בנקאי יש יותר ממערך קיזוז אחד מול אותו צד נגדי, עליו לקבוע תקופת פירעון אפקטיבית עבור כל מערך קיזוז בנפרד.

• $M_i^{hedge} * B_i$ הוא תקופת הפירעון של מכשיר הגידור עם ערך ריעוני B_i (הכמויות יסוכמו אם קיימות מספר פוזיציות).

• M_{ind} הוא תקופת הפירעון של מדד הגידור "ind". במקרה של יותר מפוזיציה אחת של מדד גידור, M_{ind} הוא תקופת הפירעון הממוצעת, משוקלلت בהתאם לערך הריעוני של הפוזיציות.

על תאגיד בנקאי המונין להשתמש באפשרות של גידור, אם באמצעות CDS ספציפי ואם באמצעות מדד CDS, לפנות בכתב ומרаш למפקח על הבנקים, ולהראות כיצד הוא עומד בכל דרישות הסף לשם הכרה בגידור.

עבור כל צד נגדי המהווה מרכיב של מדד CDS המשמש לגידור סיכון אשראי של צד נגדי, הערך הריעוני המוחס לצד נגדי זה (לפי משקלו במדד), ניתן, באישור המפקח, להפחיתה מהערך הריעוני של מדד CDS ולהתיחס אליו כגידור ישות יחידה (B_i) של הצד הנגדי היחיד עם תקופת פירעון המבוססת על תקופת הפירעון של המדד.

המשקלים בלוח זה מבוססים על הדירוג החיצוני של הצד הנגדי:²⁵²

משקל	דירוג
0.7%	AAA
0.7%	AA
0.8%	A
1.0%	BBB
2.0%	BB
3.0%	B
10.0%	CCC

.105. חישוב ההקצאות ההוניות בגין סיכון CCR ו- CVA.

סעיף זה עוסק בצירוף של הקצתה ההון בגין סיכון לכשל ושל הקצתה ההון בגין סיכון CVA עבור הפסדים פוטנציאליים משערוך לשווי שוק. יש לשים לב לכך שיתרת outstanding EAD (outstanding EAD) הנזכרת בהקצאות ההון בגין סיכון כשל להלן היא הסכום נטו, כוללם בניכוי הפסדי CVA שנגרמו בהתאם לפסקה השנייה שבסעיף 9 לנספח זה, המשפיעים על כל פרייתי "ז" להלן. בסעיף זה, "הકצתה הון לפי שיטת החשיפה הנוכחיית (CEM)" או "הකצתה הון לפי השיטה הסטנדרטית (SM)" מתייחסות להקצאות ההון בגין סיכון הכספי המשקל בשל סיכון אשראי צד נגדי (CCR), המבוססת על נכסיו הסיכון המשוקלים (RWAs) המתקבלים כאשר מכפילים את יתרת-h-EAD של כל צד נגדי על פי גישות CEM או SM, בהתאם, במשקל סיכון האשראי החל עליה (לפי הגישה הסטנדרטית או IRB), ומסכימים את הערכיהם של כל הצדדים הנגדים.

סך הקצתה ההון בגין סיכון אשראי כלפי צד נגדי (CCR) עבור תאגידים בנקאים אלה נקבע כסכום שני הרכיבים הבאים :

i. סך הקצתה ההון בגין כל הצדדים הנגדים, בהתבסס על שיטת החשיפה הנוכחיית (CEM) או על השיטה הסטנדרטית (SM) (בהתאם לגישה שמייחס התאגיד הבנקאי לסיכון אשראי כלפי צד נגדי), כאשר ה- EADs נקבעים בהתאם לסעיפים 69 או 91, בהתאם.

ii. הקצתה ההון הסטנדרטית בגין סיכון CVA כפי שנקבעה בסעיף 104.

²⁵² הסימונים נעשו לפי המетодולוגיה של Standard & Poor's. השימוש בדירוגי אשראי אלו הוא דוגמה בלבד ; ניתן לעשות שימוש זהה גם בערכות של תאגידים אחרים להערכת אשראי חיצוני שאושרו. לפיכך, הדרוגים במסמך זה אינם משקפים העדפה או קביעה של הוועדה בנוגע להערכת חיצונית.

IX. צדדים נגדים מרכזיים

106. תאגיד בנקאי אחראי להבטיח כי הוא מחזיק הון הולם כנגד חסיפותיו לצד גדי מרכזי, אף אם האחוז מסווג לצד גדי מרכזי כשיר. בMSGרתת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 211 בנושא הערכת נאותות ולהלימות הון, תאגיד בנקאי צריך לשකול אם עליו להחזיק הון עודף מעבר לדרישות ההון המינימאליות אם, לדוגמה, (א) פעולות המסחר שלו מול הצד הנגיד המרכזי יוצרות חסיפות מסווכנות יותר, או (ב) כאשר, נוכח פעולות המסחר של התאגיד הבנקאי, לא ברור שהצד הנגיד המרכזי עומד בהגדרת "צד גדי מרכזי כשיר" שבסעיף 2א.
107. תאגיד בנקאי הפועל כחבר מסלקה, חייב להעירך, באמצעות ניתוח תרחישים ו מבחני קיצון נאותים, אם רמת ההון המוחזקת כנגד חסיפות לצד גדי מרכזי מבטאת באופן הולם את הסיכון הטמון באופן עסקאות. הערכה זו תכלול חשיפה עתידית פוטנציאלית או תליה הנגרמת כתוצאה ממשיכות עתידיות בגין התחייבויות לקרן סיכון, ואו התחייבויות בدرج שני להחליפ או להשתלט על עסקאות מקצועות של לקוחות של חבר מסלקה אחר במקרה בו חבר המסלקה الآخر כושל או הופך לחידל פירעון.
108. תאגיד בנקאי חייב לנטר אחר כל חסיפותיו לצדדים נגדים מרכזיים, לרבות חסיפות הנגרמות כתוצאה ממיסחර באמצעות צד גדי מרכזי וחסיפות הנובעות מחוביותו לחבר מצד הנגיד המרכזי, כגון סכומי העברות לקרן סיכון, ולדוח עליהן להנהלה הבכירה ולועדת הדירקטוריון המתאימה באופן שוטף.
109. כאשר תאגיד בנקאי סוחר עם צד גדי מרכזי כשיר, כהגדרתו בסעיף 2א לנפח זה, יהולו סעיפים 110 עד 125 לנפח זה. במקרה של צד גדי מרכזי שאינו כשיר, יהולו סעיפים 126 ו- 127 לנפח זה. בתוך שלושה חודשים מהרגע בו צד גדי מרכזי מפסיק להיות צד גדי מרכזי כשיר, אלא אם המפתח על הבנקים יקבע אחרת, ניתן להמשיך ולהקצות הון בגין עסקאות עמו כailo מדובר מצד גדי מרכזי כשיר. לאחר שלושה חודשים יש להקצות הון כנגד חסיפת הבנק לאותו צד גדי מרכזי לפי סעיפים 126 ו- 127 לנפח זה.

חסיפה לצד גדי מרכזי כשיר

א. חסיפות מסחר

(i) חסיפת חברי מסלקה לצדדים נגדים מרכזיים כשיירים

110. כאשר תאגיד בנקאי הפועל כחבר מסלקה של צד גדי מרכזי כשיר, למטרותיו שלו, עליו לייחס משקל סיכון של 2% לחסיפת המסחר שלו לצד הנגיד המרכזי, בגין נגזרי OTC, עסקאות נגורים הנתררים בבורסה ועסקאות מימון ני"ע (SFTs). גם כאשר חבר המסלקה מציע שירות סליה ללקוחות, עליו לייחס משקל סיכון של 2% לחסיפה למסחר של חבר המסלקה כלפי הצד הנגיד המרכזי הכספי הכספי הנוצרת כאשר חבר המסלקה מחויב לפצות את הלוקות על כל הפסד שsspג עקב השינויים בערך עסקאותיו באירוע שבו הצד הנגיד המרכזי כושל.

111. סכום החשיפה בגין חשיפת מסחר זו יחוسب בהתאם לנספח זה באמצעות שימוש בגישה הסטנדרטית או בגישה החשיפה הנוכחית, בעקבות עם הגישה אותה התאגיד הבנקאי מימוש לצורך טיפול בחשיפה זו בהתקנות הרגילה של עסקיו, או בהתאם לחלק 3 בפרק ד' בהוראת ניהול בנקאי תקין 203 (סעיפים 145 עד (i) 187), יחד עם שיטות להפחחת סיכון שנקבעו באזל II עבור עסקאות מגובשות בביטחוןוניות.¹²⁵²

ניתן ל淮南 שבחון ביטחונות (margining), כאשר גישת חישוב החשיפה בה פועל התאגיד הבנקאי מאפשרת זאת.

112. כאשר סילוק עסקאות ניתן לאכיפה משפטית על בסיס קיזוז באירוע של כשל ולא קשר אם הצד הנגדי הינו במצב של חקלות פירעון או פשיטת רgel, סך עלות השחלוף של כל החזויים הרלבנטיים לקביעת החשיפה למסחר יחוسب כעלות שחלוּף נטו אם מערכיו הקיזוז בועת הסילוק (close-out), שניתן ליישם, עומדים בקריטריונים שנקבעו בסעיפים שלහן:¹²⁵³

- סעיף 173 וכן, היכן שישים, סעיף 174 להוראת ניהול בנקאי תקין 203, במקרה של עסקאות מסווג רכש חוזר.
- סעיף (ii) 96 עד (iii) 96 לנספח זה במקרה של עסקאות בנזירים.
- בטל.

אם הכללים אליהם מפנים הסעיפים לעיל כוללים את המונח "הסכם התחשבנות נטו" (master netting agreement), יש להתייחס למונח זה ככולל כל הסכום התחשבנות המספק זכויות קיזוז הניתנות לאכיפה משפטית.¹²⁵⁴ אם התאגיד הבנקאי לא יכול להוכיח שהסכום התחשבנות מקיימים את הכללים שבסעיפים אלו, יש להתייחס לכל עסקה בודדת כהתחשבנות עצמאית לצורך חישוב חשיפות למסחר.

(ii) חשיפות של חברי מסלקה ללקוחות

113. תאגיד בנקאי הפעיל חבר מסלקה תמיד יקצת הון נגד חשיפתו ללקוחות (כולל חשיפה לסיכון CVA פוטנציאלי), כאילו מדובר במסחר דו צדי, ללא קשר אם חבר המסלקה מבטיח את המסחר או פועל כמתוווך בין הלקוח לבין הצד הנגדי המרכזי הקשר. אולם, על מנת להכיר בתקופת הסיום (close-out period) הקצרה ביותר לעסקאות מסולקות, חברי מסלקה אשר פועלם לפי הגישה הסטנדרטית או גישת החשיפה הנוכחית המתוארות בספח זה, יקצו הון בגין חשיפה ללקוחותיהם, באמצעות הכפלת ה- EAD במכפיל (scalar) בהתאם כאמור בטבלה הבאה:

מכפיל	תקופת סיכון מרווח
-------	-------------------

¹²⁵² בפרט, ראו סעיפים 151 ו- 151א לגבי מקדמי ביטחון פיקוחיים סטנדרטיים.

¹²⁵³ למטרות חלק זה (IX), הטיפול בקיזוז חל גם על נזירים הנסחרים בבורסה (exchange traded derivatives).

¹²⁵⁴ זאת, כיון שההסדרי קיזוז המושגים על ידי צדדים נגדיים מרכזיים לא התפתחה סטנדרטיזציה שנייה להשוות אותה לרמת הסטנדרטיזציה ביחס להסדרי קיזוז בהסכם OTC במסחר דו צדי.

	(Margin Period of Risk)
0.71	5 ימי עסקים או פחות
0.77	6 ימי עסקים
0.84	7 ימי עסקים
0.89	8 ימי עסקים
0.95	9 ימי עסקים
1	10 ימי עסקים

למרות האמור לעיל, בשלב זה לא ניתן להשתמש בתקופת סיכון מרוחק קצרה מ- 10 ימי עסקים.

(iii) חשיפות של לקוחות

114. כאשר תאגיד בנקאי שהינו לקוחות של חבר מסלקה :

(1) מבצע עסקה באמצעות חבר מסלקה הפעול כמתוך פיננסי (כלומר, חבר המסלקה משילם

עסקה מקזזות (offsetting transaction) עם צד נגדי מרכזי כשיר) ; או

(2) נכנס לעסקה עם צד נגדי מרכזי כשיר, באמצעות חבר מסלקה המבטיחה את ביצועיו, חשיפת התאגיד הבנקאי הלקוח לחבר המסלקה או לצד הנגדי המרכזי הכספי, בהתאם, יטופלו בהתאם לאמור בסעיפים 110 עד 112 הנספה זה, אם מתקיימים שני התנאים הבאים :

א. העסקאות המקזזות מזוהות על ידי הצד הנגדי המרכזי הכספיicas כעות לקוחות, והצד הנגדי, המרכזי הכספי ואו חבר המסלקה, לפי העניין, מחזיקים ביטחונות המגביאים את העסקאות, במסגרת הסדרים המונעים הפסדים כלשהם ללקוח עקב : (1) כשל או חקלות פירעון של חבר המסלקה ; (2) כשל או חקלות פירעון של לקוחות אחרים של חבר המסלקה ; ו- (3) כשל או

חקלות פירעון משלבים של חבר מסלקה וכל אחד מלוקוטיו האחרים.⁷²⁵²

התאגיד הבנקאי הלקוח חייב להיות בעמדה בה הוא יכול לספק למפקח, במידה והຕבקש, חוות דעת משפטית בלתי-תלויה, כתובה ומונומקט, לפחות, במקרה שהעניין יועמד ל מבחון משפטי, בתו המשפט והרשוויות המנהליות הרלבנטיות ימצאו שהליך לא יסגור הפסדים בגין חקלות הפירעון של חבר מסלקה מתוך או של כל לקוח אחר של מתוך זהה, בכפיפות לחוק הרלבנטי :

- החוק בתחום השיפוט (או בתחום השיפוט) של הלקוח, חבר המסלקה והצד הנגדי המרכזי ;

- אם השולחה הזורה של הלקוח, חבר המסלקה או הצד הנגדי המרכזי מעורבת, אז גם בכפיפות לחוק בתחום השיפוט (או בתחום השיפוט) שבו השולחה ממוקמת ;

- החוק החל על העסקאות והbettוחות הפרטניות ; ו-

- החוק החל על כל חוזה או הסכם הדרושים כדי לעמוד בתנאי זה (תנאי א').

⁷²⁵² ככלומר, כאשר חבר המסלקה נעשה חקל פירעון, אין מניעה חוקית (מלבד הצורך בקבלת צו בית משפט אשר הלקוח זכאי לו) להעברת הביטחון השיקן לקוחות של חבר המסלקה חקל פירעון לצד הנגדי המרכזי, לפחות או יותר מחברי המסלקה שנשארו, או לקוחות או לנאמן של הלקוח.

ב. ניתן לקבוע, על בסיס חקיקה ותקנות, כללי רגולציה, או הסדרים חוזיים או מנהליים, כי קיימת סבירות גבוהה (highly likely) כי העסקאות המזוזות עם חבר המסלקה הכספי או חdal הפירעון ימשיכו להתבצע באופן עקיף באמצעות הצד הנגיד המركזי הכספי, או על ידו, אם חבר המסלקה יגיע לכשל או יעשה חdal פירעון. במקרה אלו, הפזיציות והבטיחות של הלוקוח מול הצד הנגיד המركזי יועברו בשווי שוק אלא אם כן הלוקוח מבקש לסגור את הפזיציה בשווי שוק.

115. כאשר לckoח אינו מוגן מפני הפסדים במקרה בו חבר המסלקה ולckoח אחר של חבר המסלקה מגיעים יחד למצב של כשל או חdalות פירעון, אך כל התנאים האחרים באותו הקודם מתקיים, יש לישם משקל סיכון של 4% לחשיפתckoח לחבר מסלקה.

116. כאשר התאגיד הבנקאי הינוckoח של חבר מסלקה והדרישות בסעיפים 114 או 115 לעיל אין מתקינות, התאגיד הבנקאי יקצת הון בגין חשיפתו (כולל חשיפה פוטנציאלית לסיכון CVA) לחבר מסלקה, כמו בנסיבות זו צדי.

(iv) טיפול בבטיחונות שהועמדו

117. תאגיד בנקאי (בין אם חבר מסלקה ובין אםckoח של חבר מסלקה), חייב ליחס, לכל הנכסים או הבבטיחונות שהעמיד, את משקל הסיכון החל עליהם במסגרת הלימוט ההון, Caino נכסים אלה לא הועמדו בבטיחונות. כאשר נכסים או בבטיחונות של חבר מסלקה אוckoח הועמדו לטובות צד נגיד מركזי כשיר או לטובות חבר מסלקה, והם אינם מוחזקים באופן של הרחקת סיכון פשיטת רgel (bankruptcy remote manner), התאגיד הבנקאי שהעמיד אותם חייב להכיר גם בסיכון אשראי שמקורו בנכסים או בבטיחונות החשובים לסיכון להפסד בהתבסט על איקות האשראי של הישות²⁵¹ המחזיקה בהם.

118. בבטיחונות המועמדים על ידי תאגיד בנקאי חבר מסלקה (לרבות מזמן, ניירות ערך, נכסים ממושכנים אחרים, ועודף ביטחון ראשוני או משתנה (נקרא גם "ביטוחון ביתר") - Overcollateralization), המוחזקים במשמורת²⁵², ומונתקים מהצד הנגיד המركזי במקרה של פשיטת רgel (bankruptcy remote), אינם כפויים לדרישות הון בגין סיכון אשראי צד נגיד הנובע מחשיפה לאוthonה המשמורת.

²⁵¹ כאשר הנכסים או הבבטיחונות מוחזקים ע"י צד נגיד מרכזי כשיר, משקל סיכון של 2% יושם לביטחון הכלול בהגדרה של חשיפות מסחר (trade exposure). משקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגיד המركזי יושם לנכסים או בבטיחונות המועמדים למטרות אחרות.

²⁵² בסעיף זה, המונח "משמורת" עשוי לכלול נאמן, בא כוח, בעל משכון, נושא מوطחים או כל אדם אחר המחזיק נכס בצורה שאינה מקנה לו אותו אדם הטבות (beneficial interests) באותו נכס, ושחנוך לא יהיה כפוף לתביעות לאייפאה משפטית על ידי נושים של אותו אדם, או לצו בית משפט בנוגע להשבת אותו נכס (court-ordered stay of the return of such property), אם אותו אדם יעשה חdal פירעון או פושט רgel.

119. ביטחון המועמד על ידי תאגיד בנקאי ללקוח, המוחזק במשמורת, ומונתק מהצד הנגיד המרכזי הכספי, מחבר המסלקה ומלוקחות אחרים במקורה של פשיטת רגל, אינו כפוף לדרישות הון בגין סיכון אשראי צד נגיד. אם הביטחון מוחזק על ידי צד נגיד מרכזי כשיר בשמו של הלוקח, ואין מוחזק על בסיס הרחיקת סיכון פשיטת רגל, יש ליחס לביטחון משקל סיכון של 2% אם התנאים המתווארים בסעיף 114 לנספח זה מתקיים; או משקל סיכון של 4% אם התנאים בסעיף 115 לנספח זה מתקיים.

ב. חשיפות לקרן סיכוןים

120. כאשר קרן סיכוןים משתפת למוציאים או לסוגי עסקים עם סיכון סliquה בלבד (לדוגמה מנויות ואגרות-חוב), ולמוסאים או לסוגי עסקים אשר יוצרים סיכון אשראי צד נגיד (כלומר נגזרי OTC), עסקאות נגזרים סחריים בבורסה או עסקאות מימון ני"ע (SFTs), כל הסכומים שהופקדו בקרן הסיכוןים ע"י חברי מסלקה יקבלו את משקל הסיכון הנגור מהנוסחה ומהמתודולוגיה המתוארות להלן, מבלי לחלקים לקבוצות או לסוגי עסקים או מוציאים. אולם, כאשר הסכומים שהופקדו בקרן הסיכוןים ע"י חברי מסלקה מופרדים על בסיס סוגים מוציאים, ונגישים רק לסוגי מוציאים ספציפיים, דרישת ההון נגד אותן חשיפות לקרן סיכוןים תיקבע בהתאם לנוסחה ומתודולוגיה שלහן ותחשב לכל מוצר ספציפי היוצר סיכון אשראי צד נגיד.

121. בכל פעם שתאגיד בנקאי נדרש להציג הון בגין חשיפות הנובעות מהפקדות לקרן סיכוןים לצד נגיד מרכזי כשיר, תאגידים בנקאים חברי מסלקה יפעלו על-פי גישה 2 שלහן :

גישה 1

.122. בטל.

.123. בטל.

.124. בטל.

גישה 2

125. תאגידים בנקאים חברי מסלקה יישמו משקל סיכון של 1250% נגד חשיפות קרן סיכוןים שליהם לצד הנגיד המרכזי, בכפוף לתקרה כוללת על נכסים משוקלי סיכון בגין כלל החשיפות לצד הנגיד המרכזי (כלומר, כולל חשיפות מסחר) השקולה ל- 20% משך חשיפות המסחר לצד הנגיד המרכזי. באופן ספציפי יותר, בגין זו, הנכסים משוקלי הסיכון (RWA) הנובעים ממ撒חר של תאגיד בנקאי ומחשייפתו לקרן סיכוןים, לכל צד נגיד מרכזי, שווים לתוצאה הנוסחה הבאה:²⁵²

$$\text{Min} \{(2\% * TE_i + 1250\% * DF_i), (20\% * TE_i)\}$$

²⁵² במסגרת גישה זו משקל הסיכון של 2% לחשייפת מסחר שבסעיף 110 אינו מיושם כיון שהוא בכלל במשווהה בסעיף 125.

כאשר :

- TE_i הן חשיפות המסחר של תאגיד בנקאי $\pm$ מול הצד הנגדי המרכזי הכספי, כפי שנמדדו על ידי התאגיד הבנקאי בהתאם לסעיפים 110 עד 112 לנספח זה ;
- DF_i הם הסכומים שתאגיד בנקאי $\pm$ העביר לקרן הסיכוןים של הצד הנגדי המרכזי הכספי.

חשיפות לצד נגדי מרכזי לא כשיר

126. תאגידים בנקאים יישמו את הגישה הסטנדרטית לסייע אשראי, כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 "הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי", בהתאם לקטגוריה של הצד הנגדי, לחשיפת מסחר שלהם כלפי הצד הנגדי מרכזי לא כשיר.

127. תאגידים בנקאים יישמו משקל סיון של 1250% לסטטוס שהעבירו לקרן הסיכוןים אצל הצד הנגדי מרכזי לא כשיר. למטרות סעיף זה, סכומי ההעברות לקרן הסיכוןים יכלולו הון סכומים שהופקדו והן סכומים שההתאגיד הבנקאי מחויב להפקיד אם הצד הנגדי המרכזי ידרוש זאת. כאשר ישנה התחוייבות להפקדות לא- ממומנות (unfunded contributions) לקרן הסיכוןים (כלומר, התחוייבות כובלות לא מוגבלות בסכום (unlimited binding commitments), המפקח על הבנקים יקבע, במסגרת הערכות הקצאת ההון בגין הנדבך השני, את סכום התחוייבות שטרם הופקדו, שלגביהם יש לישם משקל סיון של 1250%.

נספח ד'

דוגמאות לחישוב ההשפעה של הפחיתה סיכון אשראי לפי נוסחת המפקח

להלן מספר דוגמאות לקביעת האופן שבו יוכרו ביטחונות וערבותות תחת נוסחת המפקח (Supervisory) (Formula).

דוגמה להמחשה הכלולת ביטחון - CISIOP פרופורציונלי

נניח כי תאגיד בנקאי רוכש חטיבת איגוח בסך 500 ש"ח עם רמת חיזוק אשראי מעבר ל- K_{IRB} שאין עבורה דירוג חיצוני או דירוג נגזר. בנוסף, נניח כי דרישת ההון לפיה נוסחת הפיקוח (SF) בגין חטיבת האיגוח היא 8 ש"ח (בהכפלתה ב- 12.5 נקלט את הסכום המשוקל לsicco: 100 ש"ח). נניח עוד, כי התאגיד הבנקאי קיבל ביטחון של 400 ש"ח בזמןן הנקוב באותו המטבע של חטיבת האיגוח. דרישת ההון בגין הפויזיציה נקבעת על ידי הכפלת דרישת ההון לפיה SF ביחס שבין סכום החטיפה המותאם לסכום החטיפה המקורי, כמפורט להלן.

צעד 1:

$$(E^*) = \max\{0, [E \times (1 + He) - C \times (1 - Hc - Hfx)]\}$$

$$E^* = \max\{0, [500 \times (1 + 0) - 400 \times (1 - 0 - 0)]\} = 100 \text{ ש"ח}$$

כאשר (בהתבסס על המידע המסופק לעיל):

$$E^* = \text{ערך החטיפה לאחר הפחיתה הסיכון (100 ש"ח)}$$

$$E = \text{הערך השוטף של החטיפה (500 ש"ח)}$$

$$He = \text{מקדם ביטחון (haircut) המתאים לחטיפה (קדם ביטחון זה אינו רלוונטי מכיוון שההתאגיד הבנקאי אינו מלווה את חטיבת האיגוח בתמורה לביטחון)}$$

$$C = \text{הערך השוטף של הביטחון שהתקבל (400 ש"ח)}$$

$$Hc = \text{מקדם הביטחון המתאים לביטחון (0)}$$

$$Hfx = \text{מקדם ביטחון המתאים, בשל אי ההתאמה בין הביטחון לחטיפה (0)}$$

צעד 2:

$$\text{דרישת הון לפיה} = \frac{(E^*)}{E} \times SF$$

כאשר (בהתבסס על המידע לעיל):

$$1.6 \text{ ש"ח} = \text{דרישת הון} \times 8 \text{ ש"ח / 100 ש"ח}$$

דוגמה להמחשה הכלולות ערבות - כיסוי פרופורציונלי

כל ההנחות בדוגמה לעיל, הכלולות ביטחון, חלות על דוגמה זו, למעט צורתה של הפחתת סיכון האשראי. נניח שתאגיד בנקאי קיבל ערבות כשרה שאינה מובטחת בסכום של 400 ש"ח מתאגיד בנקאי אחר. לפיכך, אין להחיל מקדם ביטחון בגין אי התאמת במטרב. דרישת ההון נקבעת באופן הבא :

- החלק המוגן של חשיפת האיגוד (400 ש"ח) קיבל את משקל הסיכון של ספק ההגנה. משקל הסיכון של ספק ההגנה שווה-ערך לזה של הלואה בלתי מובטחת לתאגיד הבנקאי הערב, כפי שנקבע לפי גישת IRB. נניח כי משקל סיכון זה הוא 10%. אם כן, דרישת ההון עבור החלק המוגן תהיה :
- $3.2 \text{ ש"ח} = 400 \times 0.10 \times 0.08$ ש"ח דרישת ההון של החלק הבלטי מוגן (100 ש"ח) נגזרת מהכפלת דרישת ההון עבור חשיפת האיגוד, בחלוקת היחסית של החלק הבלטי מוגן לסכום החשיפה. חלקו היחסית של החלק הבלטי מוגן הוא : $500 \text{ ש"ח} / 100 \text{ ש"ח} = 20\%$. לפיכך, דרישת ההון תהיה :

$$\text{ש"ח} = 8 \times 20\%.$$

סך דרישת ההון בגין החלק המוגן והחלק הבלטי מוגן =

$$4.8 \text{ ש"ח} = (\text{חלק בלטי מוגן}) 1.6 \text{ ש"ח} + (\text{חלק מוגן}) 3.2 \text{ ש"ח}$$

דוגמה להמחשה - המקורה של מפחיתי סיכון אשראי המכיסים את החלקים הבכירים ביותר

נניח שתאגיד בנקאי מג Ach מגיר הלואות בסך 5,000 ש"ח. ה- K_{IRB} של מגיר ההלוואות המאוגחות הוא 5% (דרישת הון בסך 250 ש"ח). קיימים רובד הפסד ראשון של 100 ש"ח. התאגיד הבנקאי שומר בידיו רק את הרובד השני הנחות ביותר : רובד שאינו מדורג, בסכום של 225 ש"ח. נוכל לסכם את המצב באופן הבא :

(א)	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="text-align: center;">75 ש"ח</td> </tr> </table>	75 ש"ח	$K_{IRB} = 250 \text{ ש"ח}$	}
75 ש"ח				
(ב)	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr> <td style="text-align: center;">150 ש"ח</td> </tr> </table>	150 ש"ח		
150 ש"ח				

100 ש"ח

רובד בלטי מדורג הנשמר בידי התאגיד הבנקאי (225 ש"ח)
הפסד ראשון

1. דרישת הון ללא ביטחון או ערבות

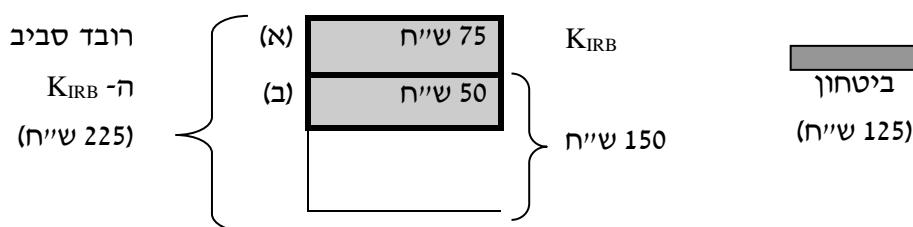
על פי דוגמה זו, דרישת ההון של הרובד הבלטי מדורג שנותר בידי התאגיד הבנקאי, הנע סביבה קו ה- K_{IRB} הוא הסכום של דרישות ההון של רבדים (א) ו-(ב) בתרשימים לעיל :

- (א) נניח שמשקל הסיכון לפי SF עבור תת-רובד זה הוא 820%. לפיכך, הסכום המשוקל לשיכון הוא :
- $615 \text{ ש"ח} = 0.75 \times 820\% \cdot 820\% = 0.75 \times 0.82 \times 1.25 = 615 \text{ ש"ח}$.
- (ב) תת-הרובד מתחזק ל- K_{IRB} ינוכה מבסיס ההון. הסכום המשוקל לשיכון הוא :
- $1,875 \text{ ש"ח} = 150 \times 1.250\% \cdot 1.250\% = 150 \text{ ש"ח} \times 1.25^2 = 1,875 \text{ ש"ח}$.

$$\text{סה"כ דרישת הון בגין רובד שאינו מדורג, סביבה } K_{IRB} = 199.2 \text{ ש"ח} = 150 \text{ ש"ח} + 49.2 \text{ ש"ח}$$

2. דרישת הון עם ביטחון

נניח כי שחתאגיד הבנקאי קיבל 125 ש"ח ביטחון מזומן, הנקוב באותו המطبع של חשיפת האיגות. מכיוון שהרובד נע סביר רמתה- K_{IRB} , עליינו להניח כי הביטחון מכסה את תת-הרובד הבכיר ביותר מעלה- K_{IRB} (דהיינו, תת-הרובד (א) מכוסה על ידי ביטחון בסך 75 ש"ח), ורק אם נותר סכום ביטחון, יש להחיל את הכספי למתוך הרובד שמתוחת ל- K_{IRB} , כאשר מתחלים בחלוקת הבכיר ביותר (כגון תת-רובד (ב)) המכוסה על ידי ביטחון בסך 50 ש"ח). לפיכך, המצב נראה כך:

דרישת ההון בגין הפויזיציה נקבעת על ידי הכפלת דרישת ההון שחושבה לפי SF, ביחס שבין סכום החשיפה המותאמת לסכום החשיפה המקורי, כמודגם להלן. יש להחיל חישוב זה על שני תת-הרובדים:

(א) בתת-הרובד הראשון, החשיפה המקורית היא 75 ש"ח והביטחון הוא בסך 75 ש"ח, כך שבמקרה זה תת-הרובד מכוסה בשלמותו. במיללים אחרות:

שלב 1: סכום חשיפה מותאמת

$$E^* = \max\{0, [E \times (1 + He) - C \times (1 - Hc - Hfx)]\} = \max\{0, [75 - 75]\} = €0$$

כאשר:

$$= \text{ערך החשיפה לאחר הפחיתה סיכון (0)} \quad E^*$$

$$= \text{הערך השוטף של החשיפה (75 ש"ח)} \quad E$$

$$= \text{הערך השוטף של הביטחון שהתקבל (75 ש"ח)} \quad C$$

$$= \text{מקדם הביטחון המתאים לחשיפה (לא רלוונטי למקרה זה, ועל כן 0)} \quad He$$

$$= \text{מקדמי ביטחון המתאיםים לביטחון וuber או התאמה בין הביטחון לחשיפה (לשם פשוטות הדוגמה, 0)} \quad Hfx \text{ ו- } Hc$$

שלב 2:

$$\text{דרישת הון} = \text{דרישת הון לפי } SF \times \left(\frac{E^*}{E}\right)$$

$$\text{דרישת הון} = 49.2 \text{ ש"ח} \times 0 = 0 \text{ ש"ח}$$

(ב) בתת-הרובד השני, החשיפה המקורית היא 150 ש"ח והביטחון בסך 50 ש"ח, וזהו הסכום שנותר אחרי כיסוי תת-הרובד מעלה- K_{IRB} . לפיכך, הסכום של 50 ש"ח יוקצה לחלק הבכיר ביותר של תת-הרובד 150 ש"ח.

שלב 1: סכום החשיפה המותאם

$$E^* = \max\{0, [150 \times (1+0) - 50 \times (1-0-0)]\} = 100 \text{ ש"ח}$$

שלב 2:

$$\text{דרישת הון} = \frac{(E^*)}{E} \times SF$$

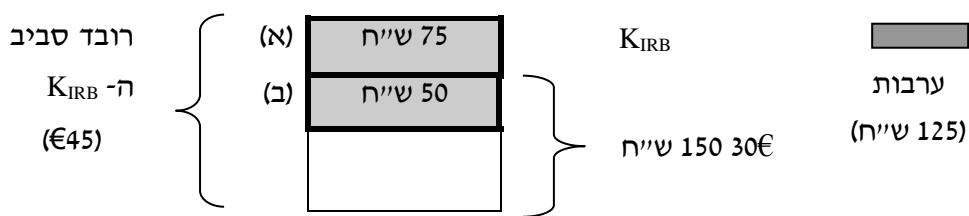
$$\text{דרישת הון} = 100 \text{ ש"ח} = 150 \text{ ש"ח} \times 100 \text{ ש"ח} / 100 \text{ ש"ח}$$

לבסוף, סה"כ דרישת ההון לרובד שאינו מדורג שנע סביב ה-

$$= K_{IRB} 100 \text{ ש"ח} + 0 \text{ ש"ח}$$

3. ערבות

נניח שבמקום ביטחון, קיבל התאגיד הבנקאי ערבות כשירות שאינה מובטחת, בסכום של 125 ש"ח, מהתאגיד הבנקאי אחר. במקרה זה לא יחול אפוא מקדם ביטחון בגין אי התאמה במתיבע. ניתן לסכם את המצב באופן הבא :

דרישת ההון עברו שני תתי-ה Robbins נקבעת בדרך הבאה :

(א) בתת-הרובד הראשון, החשיפה הראשונית היא 75 ש"ח והערבות בסך 75 ש"ח, כך שבמקרה זה החשיפה מכוסה בשלמותה. הסכום של 75 ש"ח יקבל את משקל הסיכון של ספק ההגנה. משקל הסיכון של ספק ההגנה שווה-ערך לזו שמקצת להלוואה בלתי מובטחת לתאגיד בנקאי ערב, כפי שחושبة לפי גישת IRB. נניח כי משקל סיכון זה הוא 20%. דרישת ההון בגין החלק המוגן היא :

$$1.2 \text{ ש"ח} = 20\% \times 75 \text{ ש"ח}$$

(ב) בתת-הרובד השני, החשיפה הראשונית היא 150 ש"ח ויש להחיל ערבות בסך 50 ש"ח על החלק הבכיר ביותר בתת-הרובד. בהתאם לכך, החלק המוגן הוא 50 ש"ח, ואילו החלק שאינו מוגן הוא 100 ש"ח.

שוב, החלק המוגן של חשיפת האיגוח קיבל את משקל הסיכון של התאגיד הבנקאי הערב.

$$\text{דרישת ההון לחוק המוגן היא : } 0.8 \text{ ש"ח} = 20\% \times 50 \text{ ש"ח}$$

דרישת ההון לחוק שאינו מוגן (עבור פזיציה ללא דירוג מתחת ל- K_{IRB}) היא :

$$100 \text{ ש"ח} = 1,250\% \times 8\%$$

סה"כ דרישת הון לרובד שאינו מדורג הנע סביב ה- $= K_{IRB}$

$$1.2 \text{ ש"ח} \times (\text{חלק מוגן, מעל } K_{IRB}) + 0.8 \text{ ש"ח} \times (\text{חלק מוגן, מתחת ל- } K_{IRB}) + 100 \text{ ש"ח} \times (\text{חלק בלתי מוגן, מתחת ל- } K_{IRB})$$

$$= 102 \text{ ש"ח}$$

נספח ה'

סקירת השיטות לטיפול בהון במקרים של עסקאות המובטחות על ידי ביטחון פיננסי
לפי הגישה הסטנדרטית

.1. הכללים שנקבעו בגישה הסטנדרטית, דהיינו הפחתת סיכון אשראי (CRM) לעסקאות מובטחות, קובעים באופן כללי את הטיפול בהתאם לגישה הסטנדרטית עבור חובות בתיק הבנקאי המובטחים על ידי ביטחון פיננסי בעל איכות מספקת.

.2. חשיפות המובטחות בצורה של עסקאות מסווג רכש חוזר (דהיינו, רכש חוזר/מכרז חוזר והשלה/שאליה של ניירות ערך) כפופות לשיקולים מיוחדים. עסקאות מסווג זה, המוחזקות בתיק למשך, כפופות לדרישת הון בגין סיכון של הצד הנגיד כמתואר להלן. בנוסף, כל התאגידים הבנקאים חייבים ליישם את השיטה המתוארכת בוגע ל- CRM, כאמור להלן, על עסקאות מסווג רכש חוזר שנרשמו בתיק הבנקאי או בתיק למסחר ואשר כפופות להסכם התחשבות נטו (Master Netting Agreements), אם ברצונם להכיר בהשפעות הקיזוז למטרות הון.

גישה סטנדרטית

.3. תאגידים בנקאים המיישמים את הגישה הסטנדרטית רשאים לעשות שימוש בגישה הפשוטה או בגישה המקיפה לצורך קביעת משקל הסיכון הנאות לעסקה המובטחת בביטוחון פיננסי כשיר. בגישה הפשוטה, משקל הסיכון של הביטחון מחליף את משקל הסיכון של הצד הנגיד. משקל הסיכון כפוף לרצתה של 20%, למעט בסוגים אחדים של עסקאות המגלמות סיכון נמוך ביותר.

.4. בגישה המקיפה, ביטחון פיננסי כשיר מקטין את סכום חשיפת התאגיד הבנקאי לפני הצד הנגיד. על מנת להתחשב בשינויים אפשריים במחירים השוק של ניירות ערך ובשערי החליפין למשך תקופת החזקה, ערך הביטחון קטן וערך החשיפה גדול באמצעות השימוש במקדמי ביטחון. מכאן מתאפשר סכום החשיפה המותאם, *E. תאגיד בנקאי ישתמש במקדמי הביטחון הפיקוחיים שנקבעו על ידי ועדת באזל. לאחר חישוב *E, תאגיד בנקאי המיישם את הגישה הסטנדרטית יקצת לסכום זה משקל סיכון המתאים לוותוצד נגיד.

шиקולים מיוחדים בוגע לעסקאות מסווג רכש חזר

.5. עסקאות מסווג רכש חוזר הרשות בתיק למטרת תהינה כפופות לדרישת הון בגין סיכון אשראי של הצד הנגיד, בדומה לנגורים מעבר לדלק (OTC) המוחזקים בתיק למסחר. בעת חישוב דרישת הון זו, תאגיד בנקאי המיישם את הגישה הסטנדרטית חייב להשתמש בגישה המקיפה לביטחונות; הגישה הפשוטה לא תעמוד לרשות התאגיד הבנקאי במקרה זה.

6. דרישת ההון בגין עסקאות מסווג רכש חוזר שאינן כפופות להסכם התchapנות נטו, זהה לדרישת החלה על עסקאות מובטחות. אולם, כאשר תאגידים בנקאים מיישמים את הגישה המקיפה עבור עסקה המבוצעת מול משתף מרכזי בשוק ואשר עומדת במספר קרייטריונים נוספים, ניתן להחיל מוקדם ביטחון בשיעור אפס. כאשר עסקאות מסווג רכש חוזר כפופות להסכם התchapנות נטו, בין אם הן מוחזקות בתיק הבנקאי ובין אם בתיק למסחר, רשאי התאגיד הבנקאי לבחור שלא להכיר בהשפעות הקיזוז בחישוב דרישת ההון. במקרה זה, יש להחיל דרישת הון על כל עסקה Caino הסכמי התchapנות נטו אינם קיימים.

7. במקרה בו תאגיד בנקאי מבקש להכיר בהשפעות הסכמי התchapנות נטו על עסקאות מסווג רכש חוזר למטרות הון, חובה לעליו להחיל את הטיפול המפורט בחלק העוסק ב- CRM על כל צד נגדי, על בסיס כל מקרה לגופו. טיפול מעין זה יחול על כל העסקאות מסווג רכש חוזר הכפופות להסכם התchapנות נטו, בין אם העסקאות מוחזקות בתיק הבנקאי או בתיק למסחר. בהתאם לטיפול זה, תאגיד בנקאי יחשב את *E כסכום החשיפה הנוכחי על החוזה, ועוד סכום נוספת (add-on) בגין שינויים אפשריים במחירים ניירות הערך ובשער החלטיפין. סכום התוסף ייקבע על בסיס מקדמי הביטחון הפיקוחיים.

8. *E משקף, למעשה, סכום שווה-ערך להלוואה שאינה מובטחת, שיישמש כסכום החשיפה בגין הסטנדרטית.

* * *

תאריך	פרטים	גרסה	חוזה 06 מס'	עדכוניים
20/6/10	חוזה מקורי	1	2268	
27/12/10	עדכון	2	2284	
30/5/13	עדכון	3	2379	
22/10/15	עדכון	4	2485	
22/10/17	עדכון	5	2541	
15/03/18	עדכון	6	2556	
04/07/18	עדכון	7	2563	
13/11/18	עדכון	8	2577	
1/12/19	עדכון	9	2596	
29/09/20	עדכון	10	2628	
02/02/21	עדכון	11	2650	
26/12/21	עדכון	12	2683	
07/04/22	עדכון	13	2701	
22/05/22	עדכון	14	2709	